

# Mijnbouwwet\_26-05-2025.pdf

Created with NotebookLM • 13-3-2026

---

*Mijnbouwwet Wijziging(en) op nader te bepalen datum(s); laatste bekendgemaakt in 2024. Zie het. Geraadpleegd op 26-05-2025. Geldend van 29-03-2025 t/m heden*

*Wet van 31 oktober 2002, houdende regels met betrekking tot het onderzoek naar en het winnen van delfstoffen en met betrekking tot met de mijnbouw verwante activiteiten (Mijnbouwwet)*

*Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.*

*Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het bestaande samenstel van wettelijke regelingen inzake het onderzoek naar en het winnen van delfstoffen te vervangen door een nieuwe regeling, die aan de thans te stellen eisen voldoet, en enige regels te stellen met betrekking tot bepaalde met mijnbouw verwante activiteiten;*

*Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:*

*Hoofdstuk 1. Definities en algemene bepalingen*

*Artikel 1*

*In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:*

*a. delfstoffen: in de ondergrond aanwezige mineralen of substanties van organische oorsprong, in een aldaar langs natuurlijke weg ontstane concentratie of afzetting, in vaste, vloeibare of gasvormige toestand, met uitzondering van brongas, kalksteen, grind, zand, klei, schelpen en mengsels daarvan;*

*b. aardwarmte: in de ondergrond aanwezige warmte die aldaar langs natuurlijke weg is ontstaan; c. continentaal plat: het onder de Noordzee gelegen deel van de zeebodem en de ondergrond*

*daarvan, waarop het Koninkrijk mede overeenkomstig het op 10 december 1982 te Montego-Bay gesloten Verdrag inzake het recht van de zee (Trb. 1983, 83) soevereine rechten heeft en hetwelk is gelegen aan de zeezijde van de in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee bedoelde lijn;*

*d. verkenningsonderzoek: een onderzoek, zonder gebruikmaking van een boorgat, naar de aanwezigheid van delfstoffen of naar de aanwezigheid van aardwarmte, dan wel naar nadere gegevens omtrent delfstoffen of aardwarmte;*

*e. opsporen van delfstoffen: onderzoek doen naar de aanwezigheid van delfstoffen, dan wel naar nadere gegevens daaromtrent, met gebruikmaking van een boorgat;*

*f. winnen van delfstoffen: het met gebruikmaking van een boorgat, tunnel, schacht of ander ondergronds werk onttrekken van delfstoffen aan de ondergrond anders dan in de vorm van monsters of formatiebeproevingen;*

*g. opsporen van aardwarmte: onderzoek doen naar de aanwezigheid van aardwarmte, dan wel naar nadere gegevens daaromtrent, met gebruikmaking van een boorgat;*

*h. winnen van aardwarmte: met gebruikmaking van boorgaten onttrekken van aardwarmte aan de ondergrond door het oppompen van formatiewater en het terugvoeren van dat formatiewater in het oorspronkelijke reservoirinterval, of door het uitwisselen van warmte met de ondergrond zonder het oppompen en terugvoeren van formatiewater;*

*i. opslaan van stoffen: het brengen of houden van stoffen op een diepte van meer dan 100 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem, dan wel het terughalen van die stoffen, anders dan het in de ondergrond brengen of houden of daaruit terughalen van stoffen gericht op het onttrekken van aardwarmte aan de ondergrond;*

*j. opsporingsvergunning: een vergunning voor het opsporen van delfstoffen; k. winningsvergunning: een vergunning voor het winnen van delfstoffen, alsmede voor het*

*opsporen van delfstoffen; l. opslagvergunning: een vergunning voor het opslaan van stoffen; m. [vervallen;] n. mijnbouwwerk: een werk dat behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen*

*categorie van werken: 1°. ten behoeve van het opsporen of het winnen van delfstoffen of aardwarmte; 2°. ten behoeve van het opslaan van stoffen; 3°. die samenhangen met de in de onderdelen 1° en 2° bedoelde werken;*

*o. mijnbouwinstallatie: een mijnbouwwerk dat verankerd is in of aanwezig is boven de bodem van een oppervlaktewater;*

*p. Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat; q. opsporen van CO2-opslagcomplexen: onderzoek naar opslagcomplexen met gebruikmaking*

*van een boorgat of door het verrichten van proeven met injectie van CO2 om het opslagvoorkomen te karakteriseren;*

*r. opsporingsvergunning van CO2-opslagcomplexen: een vergunning voor het opsporen van CO2-opslagcomplexen;*

*s. CO2-opslagcomplex: opslagvoorkomen voor CO2 en de omliggende geologische gebieden die een weerslag kunnen hebben op de algehele integriteit van de opslag en de veiligheid ervan;*

*t. opslagvoorkomen: een voorkomen dat gebruikt wordt voor opslag; u. permanent opslaan van CO2: permanent opslaan van CO2 en stoffen die daarmee in directe*

*samenhang worden opgeslagen met uitzondering van opslag van CO2 voor onderzoeks- of ontwikkelingsdoeleinden of voor het beproeven van nieuwe producten en procedés indien de geplande opslagcapaciteit minder is dan 100 kiloton;*

*v. zwaar ongeval: 1°. een incident met daarbij een explosie, brand of verlies van controle over de boorput of*

*lekkage van olie, gas of gevaarlijke stoffen, waarbij sprake is van of een aanzienlijke kans bestaat op slachtoffers of ernstig lichamelijk letsel,*

*2°. een incident dat tot ernstige schade aan het mijnbouwwerk of de verbonden infrastructuur leidt, waarbij sprake is van of een aanzienlijke kans bestaat op slachtoffers of ernstig lichamelijk letsel,*

*3°. een incident leidend tot de dood of tot ernstige verwondingen van vijf of meer personen, die aanwezig zijn op het mijnbouwwerk waar het gevaar zijn oorsprong vindt of die betrokken zijn bij een olie- of gasactiviteit in verband met het mijnbouwwerk of de verbonden infrastructuur of*

*4°. een zwaar milieuincident dat voortvloeit uit de incidenten als bedoeld onder a, b en c en dat leidt of naar verwachting zal leiden tot aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu, als bedoeld in richtlijn 2004/35/EG;*

*w. kennisgeving: een schriftelijke aankondiging van een voorgenomen activiteit; x. exploitant: een houder van een vergunning voor het opsporen of winnen van koolwaterstoffen*

*of indien er meerdere houders van de vergunning zijn, één van de vergunninghouders die overeenkomstig artikel 22, vijfde lid, is aangewezen om de feitelijke werkzaamheden te verrichten of daartoe opdracht te verlenen;*

*y. boorgatactiviteit: elke activiteit, met inbegrip van het opschorten daarvan, met betrekking tot een boorgat waarbij per ongeluk stoffen kunnen vrijkomen, wat mogelijk tot een zwaar ongeval kan leiden, waarbij het in ieder geval gaat*

om: 1°. het boren van een boorgat ten behoeve van de opsporing of winning van koolwaterstoffen, 2°. het herstellen of aanpassen van een boorgat of 3°. het definitief verlaten van een boorgat;

z. gecombineerde activiteit: 1°. een activiteit die wordt uitgevoerd vanaf een mijnbouwwerk samen met één of meerdere andere mijnbouwwerken ten behoeve van aan het andere mijnbouwwerk gerelateerde doeleinden, waarbij de risico's voor de veiligheid van personen of de bescherming van het milieu op één of alle mijnbouwwerken aanzienlijk wordt beïnvloed of

2°. het gelijktijdig uitvoeren van werkzaamheden; aa. onafhankelijke verificatie: een beoordeling en bevestiging van de geldigheid van bepaalde

schriftelijke verklaringen, door een entiteit of organisatorisch onderdeel van de vergunninghouder of eigenaar van een mijnbouwwerk die niet onder de controle of invloed valt van de entiteit die of het organisatorisch onderdeel dat de verklaringen gebruikt;

ab. productie-installatie: een mijnbouwwerk dat gebruikt wordt voor het winnen of bewerken van koolwaterstoffen, met uitzondering van installaties, die bij of krachtens de Omgevingswet, de

Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's zijn aangewezen voor de uitvoering van de Seveso-richtlijn en buisleidingen waarvoor bij of krachtens de Omgevingswet een veiligheidsbeheerssysteem verplicht is gesteld;

ac. niet-productie-installatie: een mijnbouwwerk niet zijnde een productie-installatie en niet zijnde een mijnbouwwerk bestemd voor: 1°. het winnen van zout; 2°. het winnen van aardwarmte; 3°. het opslaan van stoffen; 4°. een installatie, die bij of krachtens de Omgevingswet is aangewezen voor de uitvoering

van de Seveso-richtlijn of 5°. een buisleiding waarvoor bij of krachtens de Omgevingswet een

veiligheidsbeheerssysteem verplicht is gesteld; ad. richtlijn 2013/30/EU: richtlijn 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni

2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG (PbEU 2013, L 178);

ae. richtlijn 2008/56/EG: richtlijn 2008/56/EG van het Europees parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Kaderrichtlijn mariene strategie) (PbEU 2008, L 164);

*af. essentiële wijziging: wezenlijke verandering die de kern betreffen; ag. pijpleiding:*

*1°. leiding die twee of meer mijnbouwwerken met elkaar verbindt ten behoeve van het vervoer van stoffen, te rekenen vanaf de eerste isolatieafsluiter van het mijnbouwwerk;*

*2°. andere leiding dan bedoeld onder 1°, aan te wijzen door Onze Minister, die een mijnbouwwerk verbindt met een ander werk ten behoeve van het vervoer van stoffen te rekenen vanaf de eerste isolatieafsluiter van het mijnbouwwerk;*

*ah. risicobeoordeling: wetenschappelijke of anderszins geobjectiveerde beoordeling, die bestaat uit een gevareninventarisatie, gevarenkarakterisatie, blootstellingschatting en risicokarakterisatie;*

*ai. beheerder: natuurlijke persoon of rechtspersoon voor wiens rekening en risico een pijpleiding of kabel wordt aangelegd, gebruikt dan wel in stand gehouden;*

*aj. buiten werking: een situatie, waarin een mijnbouwwerk, kabel of pijpleiding, bestemd voor het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte dan wel het opslaan van stoffen of het opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen niet meer als zodanig in werking is;*

*ak. buiten gebruik stellen van een boorgat: het permanent afsluiten van een boorgat; al. kabel: leiding voor het vervoer van elektriciteit of elektronische signalen die:*

*1°. twee of meer mijnbouwwerken verbindt of 2°. tussen een mijnbouwwerk en een ander werk ligt en door Onze Minister is aangewezen;*

*am. toewijzing zoekgebied aardwarmte: het exclusieve recht om in een bepaald gebied een startvergunning aardwarmte aan te vragen;*

*an. startvergunning aardwarmte: een vergunning om aardwarmte op te sporen en gedurende de looptijd van de vergunning te winnen;*

*ao. vervolgv vergunning aardwarmte: een vergunning om aardwarmte gedurende de looptijd van de vergunning te winnen;*

*ap. uitvoerder aardwarmte: een natuurlijke persoon of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 24z, die in opdracht van de vergunninghouder de feitelijke werkzaamheden met betrekking tot het opsporen en winnen van aardwarmte uitvoert of daartoe opdracht verleent;*

*aq. invloedssfeer: gebied in de ondergrond waar als gevolg van winning van aardwarmte een daling in temperatuur*

*plaatsvindt.*

## *Artikel 2*

*Deze wet is mede van toepassing op het continentaal plat.*

*Deze wet, met uitzondering van artikel 51, is met betrekking tot delfstoffen slechts van toepassing, voorzover de delfstoffen op een diepte van meer dan 100 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem aanwezig zijn.*

*Deze wet is met betrekking tot aardwarmte slechts van toepassing, voorzover de aardwarmte op een diepte van meer dan 500 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem aanwezig is.*

## *Artikel 3*

*Delfstoffen zijn eigendom van de staat.*

*De eigendom van delfstoffen die met gebruikmaking van een winningsvergunning worden gewonnen, gaat door het winnen daarvan over op de vergunninghouder met dien verstande dat in het geval een overeenkomst als bedoeld in artikel 93, eerste lid, tot stand is gekomen, een deel van de delfstoffen in eigendom overgaat op de vennootschap, bedoeld in artikel 82, eerste lid, voor een percentage als bedoeld in artikel 94, tweede lid, onder a, dat krachtens overeenkomst voor de vennootschap geldt.*

*Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van delfstoffen die met gebruikmaking van een opsporingsvergunning in de vorm van monsters of formatiebeproevingen aan de ondergrond worden onttrokken.*

*De eigendom van stoffen die met gebruikmaking van een opslagvergunning worden teruggehaald, komt door het terughalen daarvan te berusten bij degene die eigenaar was van de stoffen direct voorafgaande aan het in de ondergrond brengen daarvan, dan wel bij degene die ten tijde van het terughalen de rechtsopvolger is van die eigenaar.*

*De staat wordt voor alle met de eigendom van delfstoffen verband houdende handelingen vertegenwoordigd door Onze Minister.*

#### *Artikel 4*

*De rechthebbende ten aanzien van de oppervlakte van de aardbodem, die een gedoogplicht heeft als bedoeld in artikel 10.9 van de Omgevingswet, heeft recht op een door Onze Minister vast te stellen vergoeding voor het gebruik van de oppervlakte van de houder van een vergunning voor het opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen, het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte, dan wel het opslaan van stoffen, onverminderd het recht dat de rechthebbende ten aanzien van de oppervlakte heeft op vergoeding van de door deze activiteiten veroorzaakte schade, bedoeld in afdeling 15.2 van de Omgevingswet. De hoogte van de vergoeding voor het gebruik is afhankelijk van de impact van het mijnbouwwerk op de gebruiksrechten en waarde van de oppervlakte voor de rechthebbende ten aanzien van de oppervlakte.*

#### *Artikel 5*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

#### *Artikel 5a*

*Onze Minister draagt zorg voor de instelling van een onafhankelijk wetenschappelijk kennisprogramma, waarin de inbreng van nationale en internationale wetenschappers en deskundigen is geborgd.*

### *Hoofdstuk 2. Vergunningen voor opsporen en winnen van delfstoffen*

#### *§ 2.1. Algemene bepalingen*

#### *Artikel 6*

*Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister:*

*a. delfstoffen op te sporen; b. delfstoffen te winnen.*

#### *Artikel 6a*

*Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een*

*besluit inzake de aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 6, onderdeel a, voor het opsporen van koolwaterstoffen in het continentaal plat of onder de territoriale zee.*

## *Artikel 7*

*Een vergunning wordt niet verleend, voorzover deze bij het in werking treden zou gaan gelden voor een gebied waarvoor op dat tijdstip reeds een door een ander gehouden vergunning voor dezelfde delfstof geldt.*

*Een vergunning wordt evenmin verleend, voorzover deze bij het in werking treden zou gaan gelden voor een voorkomen waarvoor op dat tijdstip reeds een door een ander gehouden opslagvergunning geldt.*

*Een vergunning wordt evenmin verleend, voor zover deze bij het in werking treden zou gaan gelden voor een gebied dat is gelegen binnen het op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebied Waddenzee.*

*Het eerste lid blijft buiten toepassing ten aanzien van de in artikel 11, eerste lid, bedoelde andere delfstoffen.*

## *Artikel 7a*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

## *Artikel 8*

*Een winningsvergunning wordt slechts verleend, indien aannemelijk is dat de delfstoffen binnen het gebied waarvoor de vergunning zal gelden economisch winbaar zijn.*

## *Artikel 9*

*Onverminderd de artikelen 7 en 8 kan een vergunning slechts geheel of gedeeltelijk worden geweigerd:*

*a. op grond van de technische of financiële mogelijkheden van de aanvrager, b. op grond van de manier waarop de*



*aanvrager voornemens is de activiteiten voor opsporing of*

*winning te verrichten, waaronder de bij die activiteiten te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*c. op grond van het gebrek aan efficiëntie en verantwoordelijkheidszin, daaronder mede verstaan maatschappelijke verantwoordelijkheidszin, waarvan de aanvrager blij heeft gegeven bij activiteiten als bedoeld in de artikelen 6, 24b en 25, eerste lid onder een eerdere vergunning,*

*d. indien een keuze moet worden gemaakt uit twee of meer aanvragen om een vergunning die bij een beoordeling op grond van de onderdelen a, b en c gelijkwaardig zijn gebleken, in het belang van het doelmatig en voortvarend opsporen en winnen,*

*e. indien: 1°. bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de*

*Omgevingswet voor een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, regels zijn gesteld inhoudende dat de opsporing of winning van een delfstof door middel van een opsporings- of winningsinstallatie in dat gebied niet wordt of kan worden toegestaan,*

*2°. bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 regels zijn gesteld over: – het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van de opsporing of winning van*

*een delfstof, – de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, – de soort activiteit, of – de soort delfstof,*

*f. indien het in de aanvraag aangeduide gebied door Onze Minister niet geschikt wordt geacht voor de in de aanvraag vermelde activiteit om reden van het belang van: 1°. de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of*

*infrastructuurle werken of de functionaliteit daarvan, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat,*

*2°. het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen,*

*3°. nadelige gevolgen die voor het milieu worden veroorzaakt, of 4°. nadelige gevolgen die voor de natuur worden veroorzaakt.*

*2. Een vergunning kan op grond van de financiële mogelijkheden van de aanvrager worden*

*geweigerd als onvoldoende verzekerd is dat de aanvrager zal voldoen aan hem op te leggen verplichtingen als bedoeld*

*in de artikelen 46, 47 en 102.*

*Met het oog op de toepassing van het eerste en tweede lid kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld die bij de beslissing op een aanvraag om een vergunning in acht worden genomen. Zodanige regels worden in elk geval gesteld met betrekking tot opsporings- en winningsvergunningen voor koolwaterstoffen.*

*Van de plaatsing in de Staatscourant van een regeling als bedoeld in de tweede volzin van het derde lid wordt mededeling gedaan in het Publicatieblad van de Europese Unie. Van een besluit tot wijziging van zodanige regeling wordt eveneens mededeling gedaan in het Publicatieblad van de Europese Unie.*

#### *Artikel 9a*

*In aanvulling op artikel 9, eerste lid, onder a, wordt bij een aanvraag voor een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen bij de beoordeling van de technische of financiële mogelijkheden van de aanvrager rekening gehouden met:*

- a. het risico, de gevaren en andere relevante informatie over het gebied waarvoor de vergunning zal gaan gelden;*
- b. de financiële draagkracht van de aanvrager om alle eventueel uit de desbetreffende opsporings- en winningsactiviteiten voortvloeiende aansprakelijkheden te dragen;*
- c. de beschikbare informatie betreffende de technische bekwaamheden en de veiligheids- en milieuprestaties van de aanvrager.*

#### *2. Bij een aanvraag voor een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen in het*

*continentaal plat of onder de territoriale zee wordt bij de beoordeling van de technische of financiële mogelijkheden van de aanvrager, tevens rekening gehouden met de kosten van aantasting van het mariene milieu als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onder c, van richtlijn 2008/56/EG;*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de informatie met betrekking tot de veiligheids- en milieuprestatie van de aanvrager, die bij de beoordeling van diens technische en financiële mogelijkheden, meegenomen wordt.*

## Artikel 10

*Onverminderd de artikelen 7 en 8 wordt de houder van een opsporingsvergunning die met gebruikmaking van die vergunning de aanwezigheid van de betrokken delfstoffen heeft aangetoond, op zijn aanvraag, ingediend gedurende de geldingsduur van die vergunning, een winningsvergunning voor die delfstoffen verleend voor het gebied waarvoor de opsporingsvergunning geldt. Indien de opsporingsvergunning geldt voor een gebied dat niet overeenkomstig artikel 11, vijfde lid, is begrensd en de aanwezigheid van de betrokken delfstoffen slechts in een deel van het gebied is aangetoond, wordt de winningsvergunning verleend voor het deel van het gebied, waarvoor verlening uit geologisch oogpunt gerechtvaardigd is.*

*Het eerste lid geldt niet, indien weigering van de winningsvergunning gerechtvaardigd wordt door een van de in artikel 9, eerste lid, onderdelen a tot en met c, e en f, genoemde gronden. Artikel 9, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.*

*Indien een aanvraag als bedoeld in het eerste lid is ingediend, blijft de opsporingsvergunning, voorzover deze betrekking heeft op het aangevraagde gebied, tenminste gelden tot het tijdstip waarop de beschikking waarbij op de aanvraag wordt beslist onherroepelijk wordt. Indien een winningsvergunning wordt verleend, vervalt op het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk wordt, voor het gebied waarvoor de winningsvergunning geldt, de opsporingsvergunning voor de betrokken delfstoffen. Voorzover hierdoor voorschriften als bedoeld in artikel 12 vervallen die nog niet zijn uitgewerkt, gaan zij gelden als voorschriften die zijn verbonden aan de winningsvergunning.*

## § 2.2. Beperkingen en voorschriften

### Artikel 11

*In een vergunning wordt bepaald voor welke in artikel 6 bedoelde activiteiten en voor welke delfstoffen zij geldt. Indien in een winningsvergunning is opgenomen dat zij geldt voor bepaalde delfstoffen, geldt zij tevens voor andere delfstoffen die onvermijdelijk meekomen en aardwarmte die onvermijdelijk meekomt met de winning van die bepaalde delfstoffen.*

*In een vergunning wordt bepaald voor welk tijdvak zij geldt. Dit geschiedt zodanig dat het tijdvak niet langer is dan noodzakelijk om de activiteiten, waarvoor de vergunning wordt verleend, te verrichten.*

*In een vergunning wordt bepaald voor welk gebied zij geldt. Ten behoeve van de afbakening van het gebied wordt de begrenzing aan de oppervlakte aangegeven. Tenzij de vergunning anders bepaalt, wordt het gebied gevormd door het aangegeven oppervlak en de ondergrond daarvan.*

*De afbakening van het gebied geschiedt zodanig dat de uitoefening van de activiteiten uit technisch en economisch oogpunt op zo goed mogelijke wijze kan plaatsvinden. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met het oog op de toepassing van de vorige volzin met betrekking tot een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen.*

*Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een opsporingsvergunning voor daarbij aangegeven delfstoffen slechts kan worden verleend voor een gebied, waarvan de begrenzing een gevolg is van een voorafgaande geometrische verdeling van het gebied waarvoor deze wet geldt of van een deel daarvan. In dat geval is het vierde lid niet van toepassing.*

## **Artikel 12**

*In een opsporingsvergunning wordt bepaald binnen welke tijdvakken nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, de in de vergunning aangegeven opsporingsactiviteiten dienen te worden verricht. In de vergunning kan tevens worden bepaald binnen welke tijdvakken nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, de in de vergunning aangegeven verkenningsonderzoeken dienen te worden verricht.*

*In een vergunning voor opsporing en winning van koolwaterstoffen wordt de omvang van de middelen bepaald die de houder van de vergunning verplicht is aan te houden om te voldoen aan financiële verplichtingen die voort kunnen vloeien uit aansprakelijkheden voor schade door zware ongevallen met mijnbouwwerken.*

## **Artikel 13**

*Een vergunning kan onder andere beperkingen dan die bedoeld in artikel 11 worden verleend of aan een vergunning kunnen andere voorschriften dan die bedoeld in de artikelen 12 en 98 worden verbonden uitsluitend in verband met:*

*a. de manier waarop de aanvrager voornemens is de activiteiten voor opsporing of winning te verrichten, waaronder de bij die activiteiten te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*b. bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet voor gebieden op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, gestelde regels over de opsporing*

*of winning van een delfstof door middel van een opsporings- of winningsinstallatie, c. bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 gestelde regels*

*over: 1°. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van de opsporing of winning van een*

*delfstof, 2°. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, 3°. de soort activiteit, of 4°. de soort delfstof,*

*d. de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,*

*e. het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot opslaan van stoffen,*

*f. de nadelige gevolgen die voor het milieu worden veroorzaakt, g. de nadelige gevolgen die voor de natuur worden veroorzaakt, of h. het belang van de landsverdediging.*

### *§ 2.3. Procedure*

#### *Artikel 14*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld omtrent de wijze waarop de aanvraag om een vergunning dient te geschieden en omtrent de gegevens en de bescheiden, welke daarbij moeten worden overgelegd.*

#### *Artikel 15*

*Zodra een aanvraag om een vergunning is ingediend, worden anderen in de gelegenheid gesteld om aanvragen om een soortgelijke vergunning in te dienen voor dezelfde delfstof voor hetzelfde gebied.*

*Onze Minister plaatst hiertoe een uitnodiging in de Staatscourant. De uitnodiging maakt melding van het bepaalde in artikel 17. Indien het een aanvraag om een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen betreft, wordt de uitnodiging tevens geplaatst in het Publicatieblad van de Europese Unie.*

*Anderen kunnen aanvragen indienen tot dertien weken na de dag van plaatsing van de uitnodiging in de Staatscourant of, ingeval het koolwaterstoffen betreft, het Publicatieblad van de Europese Unie.*

*De procedure, bedoeld in het eerste tot en met het derde lid, wordt niet toegepast met betrekking tot:*

*a. een aanvraag om een winningsvergunning als bedoeld in artikel 10, eerste lid; b. een aanvraag om een winningsvergunning die wordt ingediend door de houder van een*

*opsporings- of winningsvergunning naar aanleiding van de aantoning van een voorkomen, waarvan aannemelijk is dat het zich gedeeltelijk in zijn gebied en gedeeltelijk in het aangevraagde aangrenzende gebied bevindt;*

*c. een aanvraag voor een gebied, waarvoor op grond van artikel 7 geen vergunning wordt verleend;*

*d. een aanvraag die wordt ingediend overeenkomstig het derde lid. 5. In het geval, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, stelt Onze Minister anderen die ten tijde van*

*de in dat onderdeel bedoelde indiening houder zijn van een opsporings- of winningsvergunning voor dezelfde delfstof, voor gebieden die grenzen aan het in dat onderdeel bedoelde aangevraagde aangrenzende gebied, in de gelegenheid om tot dertien weken na die indiening een aanvraag om een winningsvergunning voor die delfstof voor dat gebied in te dienen.*

## *Artikel 16*

*Gedeputeerde staten van de provincie waarop de aanvraag voor een vergunning betrekking heeft worden in de gelegenheid gesteld binnen een door Onze Minister te stellen redelijke termijn advies uit te brengen over de ingediende aanvraag.*

*Gedeputeerde staten betrekken bij het advies:*

*a. het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten van het gebied waarop de aanvraag betrekking heeft en*

*b. het dagelijks bestuur van de waterschappen van het gebied waarop de aanvraag betrekking heeft met het oog op waterkwaliteit, waterkwantiteit en infrastructurele werken.*

#### *Artikel 17*

*Onze Minister beslist op een aanvraag om een vergunning binnen zes maanden na de ontvangst daarvan. Indien artikel 15, eerste of vijfde lid, toepassing heeft gevonden, beslist Onze Minister op alle aanvragen binnen zes maanden na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 15, derde, onderscheidenlijk vijfde lid.*

*Onze Minister kan de termijn, waarbinnen hij op een aanvraag beslist, eenmaal met ten hoogste zes maanden verlengen.*

*In afwijking van het tweede lid kan Onze Minister de termijn, waarbinnen hij op een aanvraag beslist, tweemaal met ten hoogste een jaar verlengen indien de aanvraag betrekking heeft op:*

*a. een gebied waarvoor in verband met milieubelastende activiteiten met betrekking tot een mijnbouwwerk of een mijnbouwlocatieactiviteit een aanvang is gemaakt met de vaststelling van een omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1, derde lid, van de Omgevingswet, een instructieregel als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet, een instructie als bedoeld in artikel 2.34, eerste lid, van de Omgevingswet of een programma als bedoeld in afdeling 3.2 van de Omgevingswet voor gebieden op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, of*

*b. een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, waarvoor in een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet regels zijn gesteld in verband met de opsporing of winning van een delfstof door middel van een opsporings- of winningsinstallatie en nationale belangen die regels met het oog op de fysieke leefomgeving noodzakelijk maken.*

4. Van een beschikking tot verlening van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

#### *§ 2.4. Wijziging, overgang en intrekking*

#### *Artikel 18*

*Onverminderd artikel 32c kan Onze Minister een vergunning slechts wijzigen:*

*a. op aanvraag van de houder van de vergunning, b. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake de manier waarop*

*de aanvrager de activiteiten voor opsporing of winning verricht of voornemens is te verrichten, waaronder de bij die activiteiten te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*c. in verband met een vaststelling of wijziging van bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet voor een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, gestelde regels over de opsporing of winning van een delfstof door middel van een opsporings- of winningsinstallatie,*

*d. in verband met een vaststelling of wijziging van bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 gestelde regels over: 1°. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van de opsporing of winning van een*

*delfstof,*

*2°. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, 3°. de soort activiteit, 4°. de soort delfstof,*

*e. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,*

*f. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen,*

*g. voor zover de vergunning geldt voor de op grond van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming*



*aangewezen Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone,*

*h. voor zover de vergunning geldt voor een gebied gelegen binnen de Waddenzee als aangewezen krachtens de Omgevingswet of op de Waddeneilanden, of*

*i. voor zover de vergunning geldt voor het op grond van de Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld (Trb. 1973, 155) aangewezen werelderfgoedgebied Waddenzee.*

*2. Een vergunning kan niet zodanig worden gewijzigd dat zij komt te gelden voor:*

*a. andere activiteiten of andere delfstoffen; b. een groter gebied.*

*3. Een aanvraag om verlenging van het tijdvak waarvoor een vergunning geldt wordt slechts*

*ingewilligd, indien het in de vergunning vastgestelde tijdvak onvoldoende is om de activiteiten, waarvoor de vergunning geldt, te voltooien en deze activiteiten zijn verricht in overeenstemming met de vergunning. In een beschikking, waarbij het tijdvak waarvoor een vergunning geldt wordt verlengd, kan het gebied waarvoor die vergunning geldt worden beperkt tot een deel van het gebied. Artikel 11, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.*

*In afwijking van het derde lid wordt een aanvraag om verlenging van het tijdvak waarvoor een vergunning geldt afgewezen indien de vergunning geldt voor een gebied dat is gelegen binnen het op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebied Waddenzee.*

*Een aanvraag om verkleining van het gebied waarvoor een vergunning geldt, wordt slechts ingewilligd met inachtneming van artikel 11, derde en vierde lid.*

*Van een beschikking tot wijziging van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

## *Artikel 19*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:*

*a. het splitsen van een vergunning, waardoor twee of meer vergunningen voor twee of meer gebieden ontstaan;*

*b. het samenvoegen van twee of meer vergunningen, waardoor een vergunning voor een gebied ontstaat.*

## *Artikel 20*

*De houder van een vergunning kan zijn vergunning slechts met schriftelijke toestemming van Onze Minister op een ander doen overgaan. Artikel 7, tweede lid, en artikel 9, met uitzondering van het eerste lid, onderdeel d, zijn van overeenkomstige toepassing. Aan een toestemming kunnen voorschriften worden verbonden. Een toestemming kan onder beperkingen worden verleend.*

*Indien de houder van een vergunning een deel van zijn vergunning op een ander wil doen overgaan, dient hij tevens een aanvraag in om splitsing van de vergunning als bedoeld in artikel 19, onderdeel a.*

*Van een beschikking tot verlening van toestemming wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

*Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de schriftelijke toestemming, bedoeld in het eerste lid.*

## *Artikel 21*

*Onze Minister kan een vergunning slechts geheel of gedeeltelijk intrekken:*

*a. indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest,*

*b. indien de vergunning niet langer nodig is voor de goede uitvoering van de activiteiten waarvoor zij geldt,*

*c. indien dit wordt gerechtvaardigd door een wijziging in de technische of financiële mogelijkheden van de houder,*

*d. indien niet overeenkomstig de vergunning is of wordt gehandeld, e. indien voor de houder van de vergunning of de in artikel 22 bedoelde aangewezen persoon als*

*zodanig geldende regels niet worden nageleefd, f. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake de manier waarop*

*de aanvrager de activiteiten voor opsporing of winning verricht of voornemens is te verrichten, waaronder de bij die activiteiten te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*g. in verband met een vaststelling of wijziging van bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet voor een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, gestelde regels inhoudende dat de opsporing of winning van een delfstof door middel van een opsporings- of winningsinstallatie in dat gebied niet wordt of kan worden toegestaan,*

*h. in verband met een vaststelling of wijziging van bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 gestelde regels over: 1°. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van de opsporing of winning van een*

*delfstof, 2°. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, 3°. de soort activiteit, of 4°. de soort delfstof,*

*i. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,*

*j. in verband met veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen,*

*k. voor zover de vergunning geldt voor de op grond van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming aangewezen Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone,*

*l. voor zover de vergunning geldt voor een gebied gelegen binnen de Waddenzee als aangewezen krachtens de Omgevingswet of op de Waddeneilanden, of*

*m. voor zover de vergunning geldt voor het op grond van de Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld (Trb. 1973, 155) aangewezen werelderfgoedgebied Waddenzee.*

*2. Onze Minister gaat niet over tot gehele of gedeeltelijke intrekking op grond van het eerste lid,*

*onderdeel d of e, dan nadat hij de houder schriftelijk heeft gewaarschuwd en de houder of de in artikel 22 bedoelde aangewezen persoon zich na de waarschuwing voortdurend of opnieuw aan de overtreding schuldig maakt.*

*Onze Minister kan een winningsvergunning op aanvraag van de houder geheel of gedeeltelijk intrekken. Een aanvraag tot gehele of gedeeltelijke intrekking kan slechts worden afgewezen, indien het noodzakelijk is dat de houder een aan de vergunning verbonden voorschrift of een voor hem als zodanig geldende regel naleeft.*

*De houder van een opsporingsvergunning kan met een schriftelijke verklaring aan Onze Minister afstand doen van de vergunning met dien verstande dat de vergunning niet eerder vervalt dan met ingang van de dag nadat:*

*a. Onze Minister de verklaring heeft ontvangen en b. de houder van de vergunning een aan de vergunning verbonden voorschrift of een voor hem*

*als zodanig geldende regel heeft nageleefd. 5. De vergunning vervalt van rechtswege:*

*a. als de houder een natuurlijke persoon is, met ingang van de dag na die waarop die persoon is overleden;*

*b. als de houder een rechtspersoon is, met ingang van de dag na die waarop die persoon heeft opgehouden te bestaan.*

*6. Van een beschikking tot gehele of gedeeltelijke intrekking van een vergunning of van het vervallen van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

## *§ 2.5. Bijzondere bepalingen*

### *Artikel 22*

*Dit artikel is van toepassing op het houden van een vergunning door meer dan een natuurlijke persoon of rechtspersoon.*

*Bij de aanvraag om een vergunning worden de personen gezamenlijk als aanvrager van de vergunning beschouwd. Na verlening worden zij gezamenlijk als houder van de vergunning beschouwd.*

*Artikel 20 is van overeenkomstige toepassing als een van de personen zijn aandeel in de vergunning op een ander wil doen overgaan.*

*In afwijking van artikel 21, vijfde lid, vervalt de vergunning niet als één van de houders die een natuurlijke persoon is, overlijdt dan wel één van de houders die een rechtspersoon is, ophoudt te bestaan, maar gaat diens aandeel in de vergunning over op de medehouders.*

*Een van de personen wordt aangewezen om de feitelijke werkzaamheden te verrichten of daartoe opdracht te verlenen. Het verrichten van de feitelijke werkzaamheden of het verlenen van opdracht daartoe is slechts aan de aangewezen persoon toegestaan.*

*De aanwijzing geschiedt voor de eerste maal in de vergunning.*

*De houder van de vergunning kan uit zijn midden een andere persoon aanwijzen, nadat hij daartoe van Onze Minister schriftelijk toestemming heeft gekregen.*

*Indien de aangewezen persoon niet meer in staat is tot het verrichten van de feitelijke werkzaamheden of het verlenen van opdracht daartoe, trekt Onze Minister de aanwijzing in. Indien geen van de personen is aangewezen, wijst Onze Minister een van hen aan.*

*Onze Minister neemt de besluiten die verband houden met de aanwijzing op basis van de in artikel 9, eerste lid, onderdelen a tot en met c, genoemde gronden. Artikel 9, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.*

## *Artikel 23*

*De houder van een winningsvergunning voor koolwaterstoffen gaat niet over tot het winnen uit een voorkomen dat naar redelijkerwijs kan worden aangenomen de grens van het vergunningsgebied overschrijdt, zolang geen overeenkomst van kracht is als bedoeld in artikel 42, tweede lid, tenzij Onze Minister ontheffing heeft verleend van de verplichting om een*

overeenkomst te sluiten.

*Indien tijdens of na het winnen van koolwaterstoffen blijkt of is gebleken dat het desbetreffende voorkomen de grens van het vergunningsgebied overschrijdt, is de vergunninghouder, bedoeld in het eerste lid, verplicht terstond na het bekend worden van dat feit de voor het aangrenzende gebied tot het winnen van de delfstoffen gerechtigde daarvan in kennis te stellen en medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een overeenkomst als bedoeld in artikel 42, tweede lid, eerste volzin. Artikel 42, tweede lid, tweede tot en met vierde volzin, zijn van toepassing.*

#### *Artikel 24*

*Dit hoofdstuk, met uitzondering van artikel 6, is niet van toepassing op het opsporen of het winnen van delfstoffen in het kader van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid. Bij het nemen van een besluit omtrent een vergunning voor deze activiteiten sluit Onze Minister aan bij de bepalingen van dit hoofdstuk, voorzover dit met het bijzondere karakter van de vergunning te verenigen is.*

#### *Artikel 24a*

*In aanvulling op artikel 17.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer, draagt ook de houder van een vergunning voor de opsporing of winning van koolwaterstoffen in het continentaal plat of onder de territoriale zee, de kosten voor de maatregelen genoemd in dat lid.*

*Hoofdstuk 2a. Toewijzing zoekgebied aardwarmte, startvergunning aardwarmte en vervolvergunning aardwarmte*

#### *Paragraaf 1. Algemeen*

#### *Artikel 24b*

*Het is verboden zonder een startvergunning aardwarmte of een vervolvergunning aardwarmte, aardwarmte op te sporen of te winnen.*

#### *Artikel 24c*

*Dit hoofdstuk, met uitzondering van artikel 24b, is niet van toepassing op het opsporen of het winnen van aardwarmte in het kader van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid. Bij het nemen van een besluit omtrent een vergunning voor deze activiteiten sluit Onze Minister aan bij*

*de bepalingen van dit hoofdstuk, voor zover dit met het bijzondere karakter van de vergunning te verenigen is.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over het nemen van een besluit omtrent een vergunning, bedoeld in het eerste lid.*

## *Paragraaf 2. Toewijzing zoekgebied aardwarmte*

### *Artikel 24d*

*Onze Minister verleent op aanvraag een toewijzing zoekgebied aardwarmte.*

### *Artikel 24e*

*Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte bevat een beschrijving van:*

*a. de aardlagen en de begrenzing ervan waar de aanvraag betrekking op heeft; b. de andere gebruiksmogelijkheden van het gebied, waaronder grondwater met het oog op de*

*winning van drinkwater en kenbare mogelijkheden tot het opslaan van stoffen; c. een plan voor de wijze waarop de aanvrager voornemens is de aardwarmte op te sporen en te*

*winnen; d. de voorgenomen afzet van warmte en de afspraken hieromtrent;*

*e. de ervaring van de aanvrager met de ontwikkeling van aardwarmteprojecten en andere mijnbouwactiviteiten;*

*f. de wijze waarop de aanvrager voornemens is de opsporing en winning van aardwarmte te financieren.*

*2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de aanvraag.*

### *Artikel 24f*

*Zodra voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte een aanvraag is ingediend die voldoet aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24e en deze aanvraag betrekking heeft op een zoekgebied dat beschikbaar is voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte, stelt Onze Minister met een uitnodiging in de Staatscourant anderen in de gelegenheid om voor hetzelfde zoekgebied of een deel hiervan een aanvraag in te dienen.*

*Anderen kunnen een aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte indienen tot twaalf weken na de dag van plaatsing van de uitnodiging in de Staatscourant. Indien deze aanvragen gedeeltelijk betrekking hebben op een nieuw zoekgebied voor aardwarmte ten opzichte van het in de Staatscourant gepubliceerde zoekgebied aardwarmte, geldt voor dat deel van de aanvraag de procedure van het eerste lid en wordt dat deel van de aanvraag geacht een nieuwe aanvraag te zijn.*

*Onze Minister stelt de aanvragers van alle ingediende aanvragen op de hoogte. De aanvragers voeren overleg over de mogelijkheden tot samenwerking dan wel aanpassing van de aanvraag.*

*Gedurende acht weken na het op de hoogte stellen van de aanvragers, bedoeld in het derde lid, heeft een aanvrager de mogelijkheid zijn aanvraag te wijzigen of in te trekken.*

#### *Artikel 24g*

*Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24e voldoen stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincies en het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen wier grondgebied het zoekgebied waarop de aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.*

*Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24e voldoen stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincies en het dagelijks bestuur van waterschappen binnen wier grondgebied het zoekgebied waarop de aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op grondwaterkwaliteit en -kwantiteit.*

#### *Artikel 24h*



*Onze Minister beslist op een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte binnen achttien weken na ontvangst van de aanvraag.*

*Als ingevolge artikel 24f, tweede lid, een aanvraag wordt ingediend, beslist Onze Minister binnen zes weken na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 24f, vierde lid.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het eerste en tweede lid, eenmaal met ten hoogste vier weken verlengen.*

*Van een beschikking tot verlening van een toewijzing zoekgebied aardwarmte wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

#### *Artikel 24i*

*Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte wordt geheel of gedeeltelijk afgewezen indien:*

*a. het opsporen of winnen van aardwarmte in de in de aanvraag aangegeven aardlagen en de begrenzing ervan bij of krachtens wet niet is toegestaan;*

*b. voor het zoekgebied al een toewijzing zoekgebied aardwarmte, een startvergunning aardwarmte of een vervolgvergunning aardwarmte geldt.*

*2. Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden*

*afgewezen:*

*a. in het belang van de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;*

*b. indien het plan of de uitvoering ervan voor de wijze van opsporen en winnen van aardwarmte niet haalbaar wordt*

*geacht;*

*c. indien er onvoldoende zicht is op een warmtevraag die passend is bij de te verwachten winning van aardwarmte;*

*d. indien het zoekgebied niet passend is bij de te verwachten warmtevraag; e. indien onvoldoende zicht is op de financiering van de opsporing en winning van aardwarmte.*

*3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de gronden, bedoeld in het eerste en tweede lid.*

#### *Artikel 24j*

*Indien er meer aanvragen om een toewijzing zoekgebied aardwarmte zijn ingediend die toegewezen zouden kunnen worden, verleent Onze Minister de toewijzing zoekgebied aardwarmte aan de aanvrager van wie de aanvraag het hoogst is gerangschikt.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de procedure van rangschikking, de rangschikkingscriteria en de onderlinge weging hiervan.*

#### *Artikel 24k*

*Een toewijzing zoekgebied aardwarmte geldt voor een periode van vier jaar. Onze Minister kan deze termijn op verzoek van de houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte eenmaal met een jaar verlengen.*

*In afwijking van het eerste lid geldt de toewijzing zoekgebied aardwarmte, indien een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte is ingediend, tot het moment waarop het besluit waarbij op deze aanvraag wordt beslist, onherroepelijk wordt.*

*In afwijking van het eerste lid kan de houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte, wanneer hij gelet op de voorgenomen afzet van warmte en de afspraken hieromtrent voldoende vraag naar warmte aannemelijk kan maken,*

*iedere keer wanneer een startvergunning aardwarmte wordt aangevraagd om een verlenging van de toewijzing zoekgebied vragen voor een periode van vier jaar.*

*Onze Minister bepaalt in de toewijzing zoekgebied aardwarmte voor welke aardlagen en begrenzing daarvan een toewijzing zoekgebied aardwarmte geldt.*

#### *Artikel 24l*

*Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte, een toewijzing zoekgebied aardwarmte wijzigen of intrekken.*

*Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte, een natuurlijke persoon of rechtspersoon als houder aan een toewijzing zoekgebied aardwarmte toevoegen.*

*Onze Minister kan een toewijzing zoekgebied aardwarmte wijzigen of intrekken indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest.*

*Onze Minister beslist op een aanvraag als bedoeld in het eerste of tweede lid binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag.*

#### *Artikel 24m*

*Indien meer dan één natuurlijke persoon of rechtspersoon een toewijzing zoekgebied aardwarmte houdt, worden zij gezamenlijk als houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte beschouwd.*

#### *Paragraaf 3. Startvergunning aardwarmte*

#### *Artikel 24n*

*Onze Minister verleent op aanvraag een startvergunning aardwarmte aan de houder van de toewijzing zoekgebied aardwarmte of aan de houder van de toewijzing zoekgebied aardwarmte en de uitvoerder aardwarmte.*

#### *Artikel 24o*

*Een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte bevat een beschrijving van:*

- a. de aardlagen en de begrenzing ervan waar de aanvrager voornemens is aardwarmte op te sporen en te winnen;*
- b. de andere gebruiksmogelijkheden van het gebied, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of kenbare voornemens tot het opslaan van stoffen;*
- c. de wijze waarop de aanvrager voornemens is aardwarmte op te sporen en te winnen en hoe hij voornemens is de putintegriteit te borgen;*
- d. de verwachte bodembeweging ten gevolge van de winning; e. indien dit nodig is gelet op de verwachte bodembeweging:*
  - 1°. de veiligheidsrisico's voor omwonenden, het risico op schade aan gebouwen of infrastructurele werken of het risico op verstoring van de functionaliteit daarvan;*
  - 2°. de maatregelen die worden genomen om bodembeweging te voorkomen of te beperken; 3°. de maatregelen die worden genomen om schade door bodembeweging te voorkomen of te*
- beperken; f. overeenkomsten met betrekking tot de afzet van warmte; g. de wijze waarop de aanvrager voornemens is de kosten in verband met de opsporing en*
- winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, waaronder het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, en het zo nodig geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de looptijd van de startvergunning te dragen;*
- h. de ervaring van de aanvrager met de ontwikkeling van aardwarmteprojecten en andere mijnbouwactiviteiten.*

*2. Een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte gaat vergezeld van een aanvraag om*

*instemming met de aanwijzing van een uitvoerder aardwarmte als bedoeld in artikel 24z, derde lid.*

*Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de aanvraag.*

#### *Artikel 24p*

*Als een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte ziet op aardwarmte die zich gedeeltelijk bevindt in een aangrenzend gebied waarvoor geen toewijzing zoekgebied aardwarmte, startvergunning aardwarmte of vervolggunning aardwarmte is aangevraagd of verleend, doet*

*Onze Minister hiervan mededeling in de Staatscourant.*

*Indien het in het eerste lid aangevraagde gebied grenst aan een gebied waarvoor een toewijzing zoekgebied aardwarmte, een startvergunning aardwarmte of een vervolggunning aardwarmte geldt, stelt Onze Minister de houders van de toewijzing of vergunning op de hoogte van de ingediende aanvraag.*

*Een houder van een toewijzing of vergunning als bedoeld in het tweede lid, kan binnen acht weken na de mededeling van Onze Minister een concurrerende aanvraag voor een startvergunning aardwarmte voor dit aangrenzende gebied indienen.*

*Onze Minister stelt de aanvragers van alle ingediende aanvragen op de hoogte. De aanvragers voeren overleg over de mogelijkheden tot samenwerking of aanpassing van de aanvraag.*

*Gedurende vier weken na het op de hoogte stellen van de aanvragers, bedoeld in het derde lid, heeft een aanvrager de mogelijkheid zijn aanvraag te wijzigen of in te trekken.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het vijfde lid, eenmaal met ten hoogste vier weken verlengen.*

## *Artikel 24q*

*Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24o voldoen stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie en het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen wier grondgebied het gebied waarop de aanvraag voor een startvergunning aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.*

*Over de aanvragen die aan het bepaalde bij of krachtens artikel 24o voldoen, stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie en het dagelijks bestuur van waterschappen binnen wier grondgebied het gebied waarop de aanvraag voor een startvergunning aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op grondwaterkwaliteit en -kwantiteit.*

*Indien Onze Minister voornemens is af te wijken van het advies van gedeputeerde staten van de provincie met het oog op het beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater, bedoeld in het eerste lid, of het advies van gedeputeerde staten van de provincie met het oog op grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, bedoeld in het tweede lid, informeert Onze Minister Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat.*

## *Artikel 24r*

*Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een besluit inzake de aanvraag om een startvergunning aardwarmte.*

## *Artikel 24s*

*In afwijking van artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 24z, vierde lid, beslist Onze Minister op een aanvraag om een startvergunning aardwarmte en het tegelijkertijd ingediende verzoek om instemming met de aanwijzing van een uitvoerder aardwarmte binnen 32 weken na de ontvangst daarvan.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met ten hoogste acht weken verlengen.*

*Van een beschikking tot verlening van een startvergunning aardwarmte wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

#### *Artikel 24t*

*De aanvraag om een startvergunning aardwarmte wordt geheel of gedeeltelijk afgewezen indien:*

- a. het opsporen of winnen van aardwarmte in de in de aanvraag aangegeven aardlagen en de begrenzing ervan bij of krachtens wet niet is toegestaan;*
- b. voor de aardlagen en de begrenzing ervan die in de aanvraag is aangeduid aan een ander dan de aanvrager een toewijzing zoekgebied aardwarmte is verleend of een startvergunning aardwarmte of een vervolvergunning aardwarmte is verleend;*
- c. de in de aanvraag beschreven opsporing en winning onaanvaardbare risico's met zich brengt voor de veiligheid van omwonenden of onaanvaardbare schade kan veroorzaken aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;*
- d. geen financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, kan worden gesteld ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater.*

*2. Een aanvraag om een startvergunning aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen:*

- a. in het belang van de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;*
- b. indien de in de aanvraag aangeduide wijze van opsporing en winning en de wijze waarop de putintegriteit wordt geborgd niet geschikt wordt geacht om reden van nadelige gevolgen voor het milieu;*
- c. indien de aardlagen en de begrenzing ervan waar de aanvrager voornemens is aardwarmte te winnen niet aansluiten*

*bij de verwachte winning van aardwarmte en de verwachte afzet van aardwarmte;*

*d. in verband met het ontbreken van overeenkomsten met betrekking tot de afzet van aardwarmte;*

*e. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met de opsporing en winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, anders dan bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, te dragen en gelet op zijn voornemens om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de looptijd van de startvergunning te dragen.*

*3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de*

*gronden, bedoeld in het eerste en tweede lid.*

#### *Artikel 24u*

*Indien er op basis van artikel 24p, derde lid, meer aanvragen om een startvergunning aardwarmte zijn ingediend die toegewezen zouden kunnen worden, verleent Onze Minister de startvergunning aardwarmte aan de aanvrager van wie de aanvraag het hoogst is gerangschikt.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de procedure van rangschikking, de rangschikkingscriteria en de onderlinge weging hiervan.*

#### *Artikel 24v*

*Een startvergunning aardwarmte geldt voor twee jaar of, indien een aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte is ingediend, tot het tijdstip waarop de beschikking waarbij op deze aanvraag wordt beslist, onherroepelijk wordt.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met een jaar verlengen.*

*Onze Minister bepaalt in een startvergunning aardwarmte voor welke aardlagen en begrenzing daarvan zij geldt.*



*Indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, verbindt Onze Minister aan een startvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen in verband met het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte.*

*Indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen of gereserveerd bij of krachtens wet voor de winning van drinkwater uit grondwater, verbindt Onze Minister aan de startvergunning aardwarmte het voorschrift dat geen doorboring plaatsvindt door dat gebied*

*Onze Minister verbindt aan een startvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen in verband met het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van de wijze van winning en de wijze waarop de putintegriteit wordt geborgd.*

*Onze Minister kan aan een startvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden in verband met:*

- a. de veiligheid van omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;*
- b. het belang van de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;*
- c. de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met de opsporing en winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, anders dan bedoeld in het eerste lid, te dragen en om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de looptijd van de startvergunning te dragen.*

*5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld inzake de*

*gronden, bedoeld in het derde lid, en kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het eerste,*

*tweede en vierde lid.*

#### *Artikel 24x*

*Een startvergunning aardwarmte geldt ook voor delfstoffen die onvermijdelijk meekomen met de winning van aardwarmte, maar niet voor delfstoffen die zelfstandig economisch winbaar zijn.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld inzake de zelfstandige economische winbaarheid van meekomende delfstoffen.*

#### *Artikel 24y*

*Indien bij het opsporen of winnen van aardwarmte wordt geconstateerd dat de situatie van de ondergrond afwijkt van de aanvraag voor de startvergunning aardwarmte, meldt een houder van een startvergunning aardwarmte dit zo spoedig mogelijk aan Onze Minister.*

#### *Artikel 24z*

*Het verrichten van feitelijke werkzaamheden in verband met de opsporing of winning van aardwarmte waaronder het verlenen van opdracht daartoe of het buiten gebruik stellen van een boorgat, is slechts toegestaan aan één, door de houder van de startvergunning aardwarmte of de houder van de vervolgvergunning aardwarmte aangewezen uitvoerder aardwarmte.*

*Indien de uitvoerder aardwarmte niet meer in staat is feitelijke werkzaamheden uit te voeren, wijst de houder van de startvergunning aardwarmte of de houder van de vervolgvergunning aardwarmte een nieuwe uitvoerder aardwarmte aan.*

*De aanwijzing, bedoeld in het eerste en tweede lid, behoeft de instemming van Onze Minister. Onze Minister kan zijn instemming slechts weigeren in verband met de technische of financiële capaciteiten waarover de uitvoerder aardwarmte beschikt.*

*Onze Minister beslist op een aanvraag om een instemming binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag. Onze Minister kan de termijn eenmaal met ten hoogste acht weken verlengen.*

*Onze Minister kan aan de instemming met de uitvoerder aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden in verband met de technische en financiële capaciteiten waarover de uitvoerder aardwarmte beschikt.*

*Onze Minister kan de instemming, bedoeld in het derde lid, wijzigen of intrekken indien de uitvoerder aardwarmte niet meer in staat is feitelijke werkzaamheden op een verantwoorde wijze uit te voeren.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:*

*a. de aanwijzing, bedoeld in het eerste en tweede lid; b. de instemming, bedoeld in het derde lid; c. een aanvraag om een instemming als bedoeld in het vierde lid; d. de voorschriften en beperkingen, bedoeld in het vijfde lid; e. het wijzigen of intrekken van de instemming, bedoeld in het zesde lid.*

#### *Artikel 24aa*

*Indien meer dan één natuurlijke persoon of rechtspersoon een startvergunning aardwarmte houdt, worden zij gezamenlijk als houder van een startvergunning aardwarmte beschouwd.*

#### *Artikel 24ab*

*Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een startvergunning aardwarmte een startvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken.*

*Onze Minister kan een startvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken:*

*a. indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens of omstandigheden volledig*

*bekend waren geweest;*

*b. indien dat wordt gerechtvaardigd door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake: 1°. de veiligheidsrisico's voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of*

*infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan; 2°. het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van de wijze van*

*opsporen en winnen; 3°. de financiële mogelijkheden van de houder om de kosten in verband met de opsporing en*

*winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, waaronder het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, te dragen en om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de looptijd van de startvergunning te dragen;*

*c. indien er niet langer een uitvoerder aardwarmte is waarmee Onze Minister heeft ingestemd; d. indien niet overeenkomstig de startvergunning aardwarmte is of wordt gehandeld.*

*3. Onze Minister beslist op een aanvraag om wijziging of intrekking van een startvergunning*

*aardwarmte binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de*

*gronden, bedoeld in het tweede lid.*

*Artikel 24ac*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over:*

*a. het splitsen van een startvergunning aardwarmte, waardoor twee of meer startvergunningen aardwarmte voor twee of meer gebieden ontstaan;*

*b. het samenvoegen van delen van twee of meer startvergunningen aardwarmte, waardoor een startvergunning aardwarmte voor een gebied ontstaat.*

## *Artikel 24ad*

*Een houder van een startvergunning aardwarmte kan deze slechts met schriftelijke toestemming van Onze Minister op een ander doen overgaan. Onze Minister kan aan een toestemming voorschriften of beperkingen verbinden.*

*Een verzoek om overdracht gaat vergezeld van de informatie, bedoeld in artikel 24o, eerste lid, onderdeel g.*

*Artikel 24t, tweede lid, aanhef en onderdeel e, is van overeenkomstige toepassing.*

*Indien de houder van een startvergunning aardwarmte een deel van zijn startvergunning aardwarmte op een ander wil doen overgaan, dient hij tevens een aanvraag in om splitsing van de startvergunning aardwarmte als bedoeld in artikel 24ac, onderdeel a.*

## *Paragraaf 4. Vervolgvergunning aardwarmte*

### *Artikel 24ae*

*Onze Minister verleent op aanvraag een vervolvergunning aardwarmte aan de houder van een startvergunning aardwarmte voor het gebied of een gedeelte daarvan waarop de startvergunning aardwarmte ziet.*

### *Artikel 24af*

*Een aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte gaat vergezeld van een beschrijving van:*

*a. de aardlaag en de begrenzing ervan waar de aanvrager aardwarmte wint; b. de verwachte exploitatieduur; c. de verwachte invloedssfeer van de winning en de verwachte afkoeling; d. indien van toepassing, wijziging ten opzichte van de startvergunning aardwarmte in de wijze*

*waarop de aanvrager voornemens is aardwarmte te winnen en de wijze waarop hij zijn put heeft ingericht;*

*e. de gemeten en nog te verwachten bodembeweging ten gevolge van de winning; f. indien dit nodig is gelet op de nog*

*te verwachten bodembeweging:*

*1°. de veiligheidsrisico's voor omwonenden, het risico op schade aan gebouwen of infrastructurele werken of het risico op verstoring van de functionaliteit daarvan,*

*2°. de maatregelen die worden genomen om bodembeweging te voorkomen of te beperken; 3°. de maatregelen die worden genomen om de schade door bodembeweging te voorkomen*

*of te beperken; g. indien van toepassing, wijziging ten opzichte van de startvergunning aardwarmte in de wijze*

*waarop de aanvrager voornemens is de kosten in verband met de winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, waaronder het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, te dragen;*

*h. de wijze waarop de aanvrager voornemens is om kosten in verband met het geheel of*

*gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens de looptijd van de vervolvergunning of na afloop hiervan te dragen.*

*2. Indien een nieuwe uitvoerder aardwarmte wordt aangewezen, gaat de aanvraag voor een*

*vervolvergunning aardwarmte vergezeld van een verzoek om instemming met de aanwijzing van een uitvoerder aardwarmte als bedoeld in artikel 24z, derde lid.*

*Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld over de aanvraag.*

#### *Artikel 24ag*

*Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een besluit inzake een aanvraag om een vervolvergunning aardwarmte indien de verlening van de vervolvergunning aardwarmte ten opzichte van de startvergunning aardwarmte leidt tot een significant:*

*a. nadeliger gevolg voor het milieu als gevolg van de wijze van winning; b. nadeliger effect van de bodembeweging ten*

*gevolge van de winning; c. groter risico voor omwonenden of grotere schade aan gebouwen of infrastructurele werken of*

*de functionaliteit daarvan. 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de gronden,*

*bedoeld in het eerste lid.*

#### *Artikel 24ah*

*Indien afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie en het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen wier grondgebied het gebied waarop de aanvraag voor een vervolgvergunning aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.*

*Indien afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, stelt Onze Minister gedeputeerde staten van de provincie en het dagelijks bestuur van waterschappen binnen wier grondgebied het gebied waarop de aanvraag voor een vervolgvergunning aardwarmte betrekking heeft, in de gelegenheid binnen acht weken advies uit te brengen met het oog op grondwaterkwaliteit en -kwantiteit.*

*Indien Onze Minister voornemens is af te wijken van het advies van gedeputeerde staten van de provincie met het oog op het beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater, bedoeld in het eerste lid, of het advies van gedeputeerde staten van de provincie met het oog op grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, bedoeld in het tweede lid, informeert Onze Minister Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat.*

#### *Artikel 24ai*

*Onze Minister beslist op een aanvraag om een vervolgvergunning aardwarmte binnen twaalf weken na de ontvangst van de aanvraag.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het eerste lid, eenmaal met ten hoogste vier weken verlengen.*

*Indien afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, beslist Onze Minister, in afwijking van artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht en het eerste lid, op een aanvraag om een vervolvergunning aardwarmte binnen 32 weken na de ontvangst daarvan.*

*Onze Minister kan de termijn, bedoeld in het derde lid, eenmaal met ten hoogste acht weken verlengen.*

*Van een beschikking tot verlening van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

#### *Artikel 24aj*

*Een aanvraag om vervolvergunning aardwarmte wordt geheel of gedeeltelijk afgewezen indien:*

- a. de in de aanvraag beschreven winning onaanvaardbare risico's met zich brengt voor de veiligheid van omwonenden of onaanvaardbare schade kan veroorzaken aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;*
  - b. geen financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, kan worden gesteld ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater.*
- 2. Een vervolvergunning aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen:*
- a. indien de in de aanvraag aangeduide wijze van winning niet geschikt wordt geacht om reden van de nadelige gevolgen voor het milieu;*
  - b. indien de invloedssfeer niet aansluit bij de door de aanvrager aangegeven aardlaag en de begrenzing ervan;*
  - c. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om alle kosten in verband met de winning en de hierbij*



*behorende aansprakelijkheden, anders dan bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, te dragen;*

*d. in verband met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens de looptijd van of na afloop van de vervolgvergunning te dragen.*

*3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de gronden, bedoeld in het eerste en tweede lid.*

#### *Artikel 24ak*

*In een vervolgvergunning aardwarmte wordt bepaald voor welk tijdvak zij geldt en voor welke aardlaag en begrenzing daarvan zij geldt.*

#### *Artikel 24al*

*Indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, verbindt Onze Minister aan een vervolgvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen in verband met het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte.*

*Onze Minister verbindt aan een vervolgvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen in verband met het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van de wijze van winning en de wijze waarop de putintegriteit wordt geborgd.*

*Onze Minister kan aan een vervolgvergunning aardwarmte voorschriften of beperkingen verbinden in verband met:*

*a. de veiligheid van omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;*

*b. het belang van de planmatige ontwikkeling of het beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;*

*c. de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met de winning en de hierbij behorende aansprakelijkheden, anders dan bedoeld in het eerste lid, te dragen;*

*d. de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de vervolvergunning te dragen.*

*4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld inzake de*

*gronden, bedoeld in het tweede lid, en kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het eerste en derde lid.*

#### *Artikel 24am*

*Een vervolvergunning aardwarmte geldt ook voor delfstoffen die onvermijdelijk meekomen met de winning van aardwarmte, maar niet voor delfstoffen die zelfstandig economisch winbaar zijn.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld inzake de zelfstandige economische winbaarheid van meekomende delfstoffen.*

#### *Artikel 24an*

*Indien meer dan één natuurlijke persoon of rechtspersoon een vervolvergunning aardwarmte houden, worden zij gezamenlijk als houder van een vervolvergunning aardwarmte beschouwd.*

#### *Artikel 24ao*

*Onze Minister kan op aanvraag van een houder van een vervolvergunning aardwarmte een vervolvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken.*

*Onze Minister kan een vervolvergunning aardwarmte wijzigen of intrekken:*

*a. indien de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag*

*een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest;*

*b. indien dat wordt gerechtvaardigd door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake: 1°. de wijze waarop de houder aardwarmte wint; 2°. de veiligheid van omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan; 3°. de financiële mogelijkheden van de houder om de kosten in verband met de winning en de*

*hierbij behorende aansprakelijkheden, waaronder het stellen van financiële zekerheid, anders dan bedoeld in de artikelen 46 en 47, ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade door verontreiniging van grondwater of bodem in verband met de opsporing en winning van aardwarmte indien de in de aanvraag aangegeven aardlagen zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder een gebied dat is aangewezen voor de winning van drinkwater uit grondwater, te dragen en om kosten in verband met het geheel of gedeeltelijk buiten gebruik stellen van een boorgat tijdens of na afloop van de looptijd van de vervolgvergunning te dragen.*

*c. in verband met de nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van de wijze van winning; d. indien er niet langer een uitvoerder aardwarmte is waarmee Onze Minister heeft ingestemd; e. indien de houder definitief gestopt is met het winnen van aardwarmte; f. indien niet overeenkomstig de vergunning is of wordt gehandeld.*

*3. Onze Minister beslist op een aanvraag om wijziging of intrekking van vervolgvergunning*

*aardwarmte binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld inzake de gronden, bedoeld in het tweede lid.*

#### *Artikel 24ap*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over:*

*a. het splitsen van een vervolgvergunning aardwarmte, waardoor twee of meer vervolgvergunningen aardwarmte voor twee of meer gebieden ontstaan;*

*b. het samenvoegen van delen van twee of meer vervolgvergunningen aardwarmte, waardoor een vervolgvergunning aardwarmte voor een gebied ontstaat.*

## *Artikel 24aq*

*De houder van een vervolgvergunning aardwarmte kan deze slechts met schriftelijke toestemming van Onze Minister op een ander doen overgaan. Aan een toestemming kunnen voorschriften worden verbonden of een toestemming kan onder beperkingen worden verleend.*

*Een verzoek om overdracht gaat vergezeld van de informatie, bedoeld in artikel 24af, eerste lid, onderdeel g en h.*

*Artikel 24aj, tweede lid, aanhef en onderdeel c, en d, is van overeenkomstige toepassing.*

*Indien de houder van een vergunning een deel van zijn vergunning op een ander wil doen overgaan, dient hij tevens een aanvraag in om splitsing van de vergunning als bedoeld in artikel 24ap.*

## *Hoofdstuk 3. Vergunningen voor het opslaan van stoffen en voor het opsporen van CO2-opslagcomplexen*

### *§ 3.1. Algemene bepalingen*

## *Artikel 25*

*Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister:*

*a. stoffen op te slaan; b. CO2-opslagcomplexen op te sporen.*

*2. Het verbod geldt niet met betrekking tot bij algemene maatregel van bestuur omschreven*

*categorieën van gevallen.*

*Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.*

## Artikel 26

*Een opslagvergunning wordt niet verleend, voorzover deze bij het in werking treden zou gaan gelden voor een gebied waarvoor op dat tijdstip reeds een door een ander gehouden opslagvergunning geldt.*

*Een opslagvergunning wordt evenmin verleend, voorzover deze bij het in werking treden zou gaan gelden voor een voorkomen waarvoor op dat tijdstip reeds een door een ander gehouden vergunning als bedoeld in artikel 6 geldt of waarvoor een toewijzing zoekgebied aardwarmte, een startvergunning aardwarmte of een vervolgvrgunning aardwarmte geldt.*

*Ingeval aan een houder van een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen een opslagvergunning voor hetzelfde gebied en voor dezelfde stof is verleend, vervalt de opsporings- of winningsvergunning op het tijdstip waarop de verleende opslagvergunning onherroepelijk wordt.*

*Met ingang van het tijdstip waarop een winningsvergunning als bedoeld in het derde lid vervalt, gelden de delfstoffen in het gebied waarvoor de winningsvergunning gold, als stoffen die na winning door de houder van de opslagvergunning, bedoeld in het derde lid, zijn opgeslagen en waarvan de eigendom bij hem berust.*

*Het derde lid is niet van toepassing op een houder van een opsporings- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen indien hem voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze leden een onherroepelijke opslagvergunning voor hetzelfde gebied en voor dezelfde stof is verleend.*

*In afwijking van het eerste lid wordt een vergunning voor het permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of een vergunning voor opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen niet verleend voor zover de vergunning bij de inwerkingtreding ervan zou gaan gelden voor een CO<sub>2</sub>-opslagcomplex waarvoor op dat tijdstip reeds een vergunning als bedoeld in artikel 25 geldt, ongeacht wie de houder van de desbetreffende vergunning is.*

*In afwijking van het tweede lid kan voor een voorkomen waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 6 geldt, ten hoogste één vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of een vergunning voor het opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen worden verleend.*

#### *Artikel 26a*

*Onverminderd artikel 26, zesde en zevende lid, wordt de houder van een vergunning voor het opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen die met gebruikmaking van die vergunning de geschiktheid van een voorkomen voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> heeft aangetoond, op zijn aanvraag, ingediend gedurende de geldingsduur van die vergunning, een opslagvergunning voor het aangetoonde opslagvoorkomen verleend.*

*Het eerste lid geldt niet, indien weigering van de opslagvergunning, bedoeld in het eerste lid, gerechtvaardigd wordt door één van de in artikel 27 genoemde gronden.*

*Indien een aanvraag als bedoeld in het eerste lid is ingediend, blijft de vergunning voor het opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen, voor zover deze betrekking heeft op het aangevraagde opslagvoorkomen, tenminste gelden tot het tijdstip waarop de beschikking waarbij op de aanvraag wordt beslist onherroepelijk wordt. Indien een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> wordt verleend, vervalt op het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk wordt, voor het gebied waarvoor de opslagvergunning geldt, de vergunning voor opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen. Voor zover hierdoor voorschriften vervallen die nog niet zijn uitgewerkt, gaan zij gelden als voorschriften die zijn verbonden aan de opslagvergunning.*

#### *Artikel 26b*

*Zodra een aanvraag om een opslagvergunning is ingediend, worden anderen in de gelegenheid gesteld om aanvragen om een opslagvergunning in te dienen voor hetzelfde gebied.*

*Onze Minister plaatst hiertoe een uitnodiging in de Staatscourant. De uitnodiging maakt melding van het bepaalde in artikel 17 dan wel, indien het permanent opslaan van CO<sub>2</sub> betreft, van het bepaalde in artikel 31c, derde tot en met vijfde*

*lid.*

*Anderen kunnen aanvragen indienen tot dertien weken na de dag van plaatsing van de uitnodiging in de Staatscourant.*

*De procedure, bedoeld in het eerste tot en met het derde lid, wordt niet toegepast met betrekking tot:*

*a. een aanvraag die wordt ingediend overeenkomstig het derde lid; b. vergunningen waarop artikel 26, eerste of tweede lid, van toepassing is; c. een aanvraag voor een gebied waarvoor op grond van artikel 26, zesde lid, geen vergunning*

*zal kunnen worden verleend; d. een aanvraag voor een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> waarop artikel 26a van*

*toepassing is. 5. Het eerste tot en met het vierde lid, onderdeel a en c, is van overeenkomstige toepassing op een*

*aanvraag voor een vergunning voor opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen.*

## *Artikel 27*

*Onverminderd artikel 26 kan een opslagvergunning slechts geheel of gedeeltelijk worden geweigerd:*

*a. op grond van de technische of financiële mogelijkheden van de aanvrager, b. op grond van de manier waarop de aanvrager voornemens is de activiteiten voor het opslaan*

*van stoffen te verrichten, waaronder de daarbij te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*c. op grond van het gebrek aan efficiëntie en verantwoordelijkheidszin waarvan de aanvrager blijk heeft gegeven bij activiteiten onder een eerdere vergunning op grond van deze wet,*

*d. in het belang van de veiligheid voor omwonenden en het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,*

*e. in het belang van de landsverdediging, f. in het belang van een planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere*

*natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen,*

*g. ter nakoming van het op 7 november 1996 te Londen tot stand gekomen Protocol bij het op 29 december 1972 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen (Trb. 1998, 134 en Trb. 2000, 27),*

*h. indien het algemeen belang vereist dat het gebied waarvoor een opslagvergunning wordt aangevraagd, wordt gebruikt voor de opslag van andere dan in de aanvraag omschreven stoffen,*

*i. indien een keuze moet worden gemaakt uit twee of meer aanvragen om een vergunning die bij een beoordeling op grond van de onderdelen a tot en met h gelijkwaardig zijn gebleken, in het belang van het doelmatig en voortvarend opslaan,*

*j. in verband met bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet voor een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, gestelde regels inhoudende dat het opslaan van stoffen door middel van een installatie in dat gebied niet wordt of kan worden toegestaan, of*

*k. in verband met bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 gestelde regels over: 1°. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van het opslaan van stoffen, 2°. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, 3°. de soort activiteit, of 4°. de soort stof die wordt opgeslagen.*

*2. Een vergunning kan op grond van de financiële mogelijkheden van de aanvrager worden*

*geweigerd als onvoldoende verzekerd is dat de aanvrager zal voldoen aan hem op te leggen verplichtingen als bedoeld in de artikelen 46, 47 en 102.*

*Onverminderd artikel 26 wordt een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> geweigerd indien:*

*a. bij opslag onder de voorgestelde exploitatievoorwaarden een significant risico van lekkage bestaat of significante milieu- of gezondheidsrisico's bestaan;*

*b. door verlening van de vergunning zich in dezelfde hydraulische eenheid meer dan één opslagvoorkomen zou gaan bevinden en de potentiële drukinteracties zodanig zijn dat beide voorkomens niet tegelijk aan de eisen van veiligheid kunnen voldoen.*



*4. Met het oog op de toepassing van het eerste, tweede en derde lid kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld, die bij de beslissing op een aanvraag om een vergunning in acht worden genomen.*

#### *Artikel 28*

*In een opslagvergunning anders dan een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> wordt bepaald voor welke stoffen, voor welk gebied en voor welk tijdvak zij geldt. Daarbij wordt bepaald dat:*

*a. de in de ondergrond gebrachte stoffen voor een in de vergunning geregeld tijdstip teruggehaald moeten worden, of b. de stoffen definitief in de ondergrond achtergelaten moeten worden.*

#### *Artikel 29*

*Een opslagvergunning kan voorts onder andere beperkingen dan die bedoeld in artikel 28 worden verleend. Aan een vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.*

*De beperkingen en voorschriften, anders dan de voorschriften op grond van artikel 98, kunnen slechts worden gerechtvaardigd door het belang van de veiligheid voor omwonenden, het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, de landsverdediging of het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.*

*In afwijking van het tweede lid kunnen aan een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> ook beperkingen en voorschriften als bedoeld in artikel 31d, eerste lid, worden verbonden.*

*In aanvulling op het tweede lid kan een vergunning onder beperkingen worden verleend of kunnen aan een vergunning voorschriften worden verbonden:*

*a. in verband met de manier waarop de aanvrager de activiteiten voor het opslaan van stoffen verricht of voornemens is te verrichten, waaronder de daarbij te gebruiken technieken, hulpmiddelen of stoffen,*

*b. in verband met bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2.24 van de Omgevingswet voor een gebied op land, respectievelijk in de territoriale zee, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee, gestelde regels over het opslaan van stoffen door middel van een installatie,*

*c. in verband met bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 49 gestelde regels over: 1°. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied voor het opslaan van stoffen, 2°. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, 3°. de soort activiteit, of 4°. de soort stof die wordt opgeslagen.*

### *Artikel 30*

*Onze Minister kan een opslagvergunning wijzigen of geheel of gedeeltelijk intrekken, indien dit wordt gerechtvaardigd op grond van de in artikel 29, tweede, derde en vierde lid, genoemde gronden.*

*Voorts kan Onze Minister een opslagvergunning wijzigen of geheel of gedeeltelijk intrekken, indien niet wordt voldaan aan artikel 39a.*

*Onverminderd het eerste lid kan Onze Minister ook op grond van artikel 31h een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> wijzigen of geheel of gedeeltelijk intrekken.*

*Van een beschikking tot wijziging of gehele of gedeeltelijke intrekking van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

### *Artikel 31*

*De houder van een opslagvergunning kan zijn vergunning slechts met schriftelijke toestemming van Onze Minister op een ander doen overgaan. De artikelen 20, tweede en derde lid, artikel 26, tweede en zevende lid, en 27 zijn van overeenkomstige toepassing.*

### *Artikel 31a*

*Ten aanzien van een opslagvergunning zijn de artikelen 14, 16, 17, 19, 21, met uitzondering van het vierde lid, en 22 van*

*overeenkomstige toepassing.*

*In afwijking van het eerste lid zijn op vergunningen voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> uitsluitend de artikelen 14, 16 en 22 van overeenkomstige toepassing.*

*Ten aanzien van een vergunning voor opsporen van CO<sub>2</sub>-opslagcomplexen zijn de artikelen 9, eerste tot en met derde lid, 11, tweede, derde en vierde lid, 12, 13, tweede lid, 14, 16, 17, 18 met dien verstande dat voor «andere delfstoffen» wordt gelezen «andere stoffen», 19, 20 met dien verstande dat in het eerste lid, tweede volzin, voor «Artikel 7, tweede lid» wordt gelezen «Artikel 26, zesde en zevende lid», 21, eerste, tweede, vierde, vijfde en zesde lid, en 22 van overeenkomstige toepassing.*

### *§ 3.2. Aanvullende bepalingen omtrent het permanent opslaan van CO<sub>2</sub>*

#### *Artikel 31b*

*Een aanvraag om een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> omvat ten minste de volgende onderwerpen:*

*a. het tijdvak van injectie van CO<sub>2</sub> en de omvang van het vergunningsgebied, b. een karakterisering van het opslagvoorkomen en het opslagcomplex en een beoordeling van*

*de verwachte veiligheid van de opslag, c. de technische en financiële mogelijkheden van de aanvrager, d. de totale hoeveelheid CO<sub>2</sub> die zal worden opgeslagen, e. de toekomstige bronnen van CO<sub>2</sub> en transportmethoden, f. de samenstelling van de CO<sub>2</sub>-stroom, g. de maximum toelaatbare snelheid en druk bij injectie van CO<sub>2</sub> en de maximaal toelaatbare*

*druk van de opgeslagen CO<sub>2</sub>, h. de ligging van het voorkomen waar CO<sub>2</sub> zal worden opgeslagen, i. risicobeheer, j. monitoring, k. afsluiting, l. corrigerende maatregelen, m. bodembeweging, en n. een omschrijving van de financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening die gesteld zal*

*worden en een bewijs dat deze rechtsgeldig en daadwerkelijk wordt gesteld voordat met de opslag van CO<sub>2</sub> wordt aangevangen.*

#### *Artikel 31c*

*Onze Minister zendt een aanvraag om een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> die voldoet aan artikel 31b met de daarbij behorende stukken binnen een maand na de ontvangst daarvan aan de Europese Commissie.*

*Onze Minister zendt het ontwerp van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> met de daarbij behorende stukken voor advies aan de Europese Commissie binnen zes maanden:*

*a. na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 26b, derde lid, of b. na ontvangst van de aanvraag om de vergunning indien artikel 26a, eerste lid, van toepassing*

*is. 3. Onze Minister neemt een besluit op een aanvraag binnen uiterlijk tien maanden na de ontvangst van de aanvraag.*

*Onze Minister kan de termijnen, genoemd in het tweede en derde lid, eenmaal met ten hoogste zes maanden verlengen.*

*Van een beschikking tot verlening van een vergunning wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

*Onze Minister zendt afschrift van het besluit omtrent de aanvraag ter kennisneming naar de Europese Commissie. Een afwijking van het advies, bedoeld in het tweede lid, wordt met redenen*

*omkleed.*

#### *Artikel 31d*

*Een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> omvat ten minste de volgende onderwerpen:*

*a. het tijdvak van injectie van CO<sub>2</sub> en het gebied, b. de ligging en begrenzing van het opslagvoorkomen en het gebied van het opslagcomplex, c. gegevens met betrekking tot de hydraulische eenheid, d. voorschriften voor het opslagproces, e. de totale hoeveelheid CO<sub>2</sub> die overeenkomstig de vergunning ten hoogste kan worden*

*opgeslagen, f. de grenswaarden van de druk van de opgeslagen CO<sub>2</sub>, g. de maximum toelaatbare snelheid en druk bij injectie van CO<sub>2</sub> en de maximaal toelaatbare*

*druk van het opgeslagen CO<sub>2</sub>, h. risicobeheer, i. monitoring, j. afsluiting, k. corrigerende maatregelen, l. bodembeweging, m. de samenstelling van de CO<sub>2</sub>-stroom die wordt opgeslagen met inbegrip van stoffen die*

*worden toegevoegd ten behoeve van de monitoring en de controle van CO<sub>2</sub>-migratie, en n. het bedrag aan financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening.*

*2. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht met uitzondering van artikel 3:18 is van*

*toepassing op de voorbereiding van het besluit over een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub>, voor zover de opslag niet geschiedt in het continentaal plat of onder de territoriale zee in een opslagvoorkomen dat is gelegen aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing indien het een besluit betreft inzake wijziging van een besluit omtrent een vergunning als bedoeld in het eerste lid.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het eerste lid regels worden gesteld.*

#### *Artikel 31e*

*Een houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 stelt Onze Minister in kennis van de geplande wijzigingen van de exploitatie van het opslagvoorkomen en de injectiefaciliteiten met bijbehorende bovengrondse voorzieningen.*

*Op een aanvraag van de houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> om wijziging van een of meer onderdelen van een verleende vergunning is artikel 31d, eerste lid, voor zover relevant van toepassing.*

#### *Artikel 31f*

*Een houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 houdt in een register bij de hoeveelheden en*

*kenmerken van de geleverde, opgeslagen en weggelekte CO2-stromen met inbegrip van hun samenstelling.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld omtrent de inrichting van het register.*

#### *Artikel 31g*

*De houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO2 of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 verstrekt ten minste elk jaar aan Onze Minister de volgende gegevens:*

- a. de resultaten van de monitoring van de opgeslagen CO2 met vermelding van de gebruikte technologie,*
- b. de hoeveelheden en kenmerken van de geleverde en opgeslagen CO2-stromen met vermelding van de samenstelling van deze stromen,*
- c. het bewijs dat financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening is gesteld en aangehouden, en*
- d. andere gegevens die Onze Minister van belang acht voor het beoordelen van de belangen genoemd in artikel 27, eerste lid, onderdelen a, b en c, en derde lid, onderdeel b, en voor het vergroten van de kennis van het CO2-gedrag in het opslagvoorkomen.*

*2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gegevens, bedoeld in het eerste lid, en tijdstip van verstrekking.*

#### *Artikel 31h*

*Onze Minister wijzigt waar nodig een vergunning voor permanent opslaan van CO2 of trekt deze in:*

- a. na kennis te hebben genomen van lekkages of significante onregelmatigheden, b. indien blijkt dat de vergunningsvoorwaarden niet worden nageleefd of dat er risico is op*
- lekkages of significante onregelmatigheden, c. indien dit noodzakelijk blijkt op basis van de meest recente wetenschappelijke bevindingen en*

*technologische vooruitgang, of d. indien de gestelde financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening onvoldoende blijkt te*

*zijn. 2. Beoordeling van de vergunning vindt plaats nadat een periode van vijf jaar na de verlening van de vergunning is verstreken en vervolgens om de tien jaar.*

#### *Artikel 31i*

*Een houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 sluit een opslagvoorkomen af en verwijdt de injectiefaciliteiten met de bijbehorende bovengrondse voorzieningen indien opslag van CO<sub>2</sub> overeenkomstig de voorschriften van zijn vergunning is beëindigd.*

*Alvorens te beginnen met de afsluiting van het opslagvoorkomen en de verwijdering van de injectiefaciliteiten met de bijbehorende bovengrondse voorzieningen dient de houder of de aangewezen persoon, bedoeld in het eerste lid, een geactualiseerde versie van de documenten, bedoeld in artikel 31d, eerste lid, onderdelen h tot en met l, bij Onze Minister in.*

*De houder of de aangewezen persoon, bedoeld in het eerste lid, vangt niet eerder aan met de afsluiting dan nadat Onze Minister met de geactualiseerde versie heeft ingestemd.*

#### *Artikel 31j*

*Onze Minister trekt een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> op eigen beweging of op verzoek van de vergunninghouder in indien:*

*a. door de houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 schriftelijk is aangetoond dat het opgeslagen CO<sub>2</sub> volledig en permanent ingesloten blijft,*

*b. het opslagvoorkomen is afgesloten en de injectiefaciliteiten met de bijbehorende bovengrondse voorzieningen zijn*

*verwijderd,*

*c. na het tijdstip waarop het opslagvoorkomen is afgesloten en de bijbehorende bovengrondse voorzieningen en injectiefaciliteiten zijn verwijderd een periode van tenminste 20 jaar is verstreken of zoveel korter of langer als naar het oordeel van Onze Minister, gelet op onderdeel a, verantwoord is, en*

*d. de houder, bedoeld in onderdeel a, hem een financiële bijdrage ter beschikking heeft gesteld*

*waarmee de voorziene kosten, doch ten minste de geraamde monitoringskosten gedurende een periode van 30 jaar, ingaande op het tijdstip van intrekking worden gedekt.*

*2. Op het document, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en een besluit als bedoeld in het eerste*

*lid zijn de artikelen artikel 31c en 31d, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden omtrent het eerste lid regels gesteld.*

#### *Artikel 31k*

*Met ingang van het tijdstip waarop een vergunning ingevolge artikel 31j is ingetrokken, is Onze Minister belast met:*

*a. monitoring, b. corrigerende maatregelen en c. de preventieve en herstelmaatregelen, bedoeld in de artikelen 17.12 en 17.13 van de Wet*

*milieubeheer. 2. Indien na het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, lekkages van CO<sub>2</sub> plaatsvinden:*

*a. meldt Onze Minister de lekkages aan de Nederlandse emissieautoriteit en b. levert Onze Minister voor 1 mei van het daarop volgende kalenderjaar ten minste een aantal*

*broeikasgasemissierechten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet milieubeheer in, dat overeenkomt met de hoeveelheid van de emissie ten gevolge van de lekkages.*

*3. Met ingang van het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, vervalt de verplichting de gestelde financiële*

*zekerheid of een gelijkwaardige voorziening aan te houden.*



*De monitoring betreft het niveau waarop lekkages of significante onregelmatigheden kunnen worden vastgesteld. Indien significante onregelmatigheden of dreiging daarvan worden vastgesteld, intensificeert Onze Minister de monitoring.*

*Onze Minister verhaalt de kosten die samenhangen met het eerste lid en zijn ontstaan na intrekking van de vergunning op de voormalige houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 voor zover hij niet zorgvuldig heeft gehandeld in de periode voorafgaande aan de intrekking van de opslagvergunning.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het eerste lid, onderdeel a, en het tweede lid regels worden gesteld.*

## *Artikel 31l*

*Indien Onze Minister ingevolge artikel 31h, eerste lid, een vergunning intrekt, zet hij de werkzaamheden met betrekking tot opslag voort in overeenstemming met de voorschriften die verbonden zijn aan de vergunning en artikel 31f, totdat hij opnieuw een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> heeft verleend.*

*Indien in afwijking van het eerste lid geen nieuwe vergunning wordt verleend sluit Onze Minister het opslagvoorkomen af en verwijdt de injectiefaciliteiten met de bijbehorende bovengrondse voorzieningen in overeenstemming met de voorschriften van de vergunning.*

*Indien het eerste dan wel tweede lid toepassing vindt, actualiseert Onze Minister zo nodig de documenten, bedoeld in artikel 31d, eerste lid, onderdelen h tot en met l.*

*De kosten die Onze Minister bij toepassing van het eerste tot en met derde lid maakt of heeft gemaakt, verhaalt hij op de voormalige houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22. Indien geen verhaal mogelijk is, verhaalt Onze Minister de kosten op de door de voormalige vergunninghouder gestelde financiële zekerheid of een*

*gelijkwaardige voorziening.*

*Onze Minister stelt in de periode die aanvangt met de intrekking van een vergunning de financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening periodiek bij.*

*De door de voormalige vergunninghouder gestelde financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening vervalt wanneer alle beschikbare gegevens naar het oordeel van Onze Minister aantonen dat het opgeslagen CO2 volledig en permanent ingesloten blijft na betaling van de kosten, bedoeld in het vierde lid, die nog niet door de voormalige houder of de aangewezen persoon, bedoeld in het vierde lid, zijn betaald, en de kosten die Onze Minister naar redelijke verwachting gedurende een aansluitende periode van 30 jaar zal moeten maken, waaronder kosten van monitoring.*

*Indien de kosten als bedoeld in het zesde lid meer bedragen dan de financiële zekerheid of een gelijkwaardige voorziening verhaalt Onze Minister deze meerdere kosten op de voormalige houder of aangewezen persoon.*

*Indien het eerste of tweede lid van toepassing is, is Onze Minister belast met het inleveren van rechten als bedoeld in artikel 31k, tweede lid.*

#### *Artikel 31m*

*Onze Minister houdt een register bij van de verleende vergunningen voor permanent opslaan van CO2 en het afgesloten opslagvoorkomen en omliggende opslagcomplexen inclusief informatie aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of de opgeslagen CO2 volledig en permanent ingesloten is.*

#### *Artikel 31n*

*Onze Minister draagt er zorg voor dat de milieu-informatie over permanent opslaan van CO2 voor een ieder toegankelijk is. Artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid is van overeenkomstige toepassing.*

#### *Artikel 31o*

*Indien artikel 42, derde lid, van toepassing is, vangt de houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO2 niet*

*aan met het permanent opslaan van CO<sub>2</sub> dan nadat een overeenkomst als bedoeld in artikel 42, derde lid, tot stand is gekomen.*

## *Artikel 32*

*Een houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22 en een exploitant van een transportnetwerk zijn verplicht op voorwaarden die redelijk, transparant en niet-discriminerend zijn voor degene die daarom verzoekt CO<sub>2</sub> in zijn opslagvoorkomen op te slaan respectievelijk door zijn transportnetwerk te transporteren.*

*Een houder en een exploitant als bedoeld in de eerste volzin kunnen het verzoek om opslag of transport weigeren op grond van een gebrek aan capaciteit, verbindingsmogelijkheden of onverenigbaarheid van technische specificaties.*

*Beroep op een gebrek aan capaciteit of verbindingsmogelijkheden kan niet worden gedaan indien de houder en de exploitant het gebrek kunnen opheffen met het uitvoeren van de nodige capaciteitsverhogende werkzaamheden voor zover dit economisch verantwoord is of de verzoeker bereid is de werkzaamheden te betalen en de uit te voeren werkzaamheden geen negatief effect hebben op de milieuveiligheid van het transport en de opslag van CO<sub>2</sub>.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent het eerste lid.*

## *Hoofdstuk 3a. Gebiedsverkleining*

### *Artikel 32a*

*Onze Minister inventariseert jaarlijks voor 1 april de delen van een gebied, waarvoor een vergunning voor het winnen van koolwaterstoffen of een opslagvergunning geldt, waar:*

*a. in de voorafgaande twee kalenderjaren geen significante activiteiten met betrekking tot het opsporen of winnen van koolwaterstoffen of het opslaan van stoffen hebben plaatsgevonden;*

*b. de winningsactiviteiten zijn gestaakt. 2. Van de inventarisatie wordt door Onze Minister mededeling gedaan in de Staatscourant.*

#### *Artikel 32b*

*Onze Minister kan een gebied waarvoor een vergunning voor het winnen van koolwaterstoffen of opslagvergunning geldt, verkleinen met een deel ervan indien in dat deel gedurende een periode van de voorafgaande twee kalenderjaren geen significante activiteiten met betrekking tot het opsporen of winnen van koolwaterstoffen of het opslaan van stoffen hebben plaatsgevonden of de winningsactiviteiten zijn gestaakt.*

*Onze Minister stelt de houder van een winnings- of opslagvergunning schriftelijk in kennis van zijn voornemen tot gebiedsverkleining als bedoeld in het eerste lid over te gaan en stelt hem daarbij in de gelegenheid binnen zes maanden, ingaande op de eerste dag na de dag van verzending van de kennisgeving, aannemelijk te maken dat in dat deel significante activiteiten als bedoeld in het eerste lid zijn of zullen worden verricht.*

*Van significante activiteiten als bedoeld in het tweede lid is in ieder geval sprake indien:*

*a. opsporings-, winnings- of opslagactiviteiten als bedoeld in artikel 1, onderdeel e, f respectievelijk i, zijn verricht of binnen een naar het oordeel van Onze Minister redelijke termijn zullen worden verricht;*

*b. een winningsplan als bedoeld in artikel 34 is ingediend; c. een opslagplan als bedoeld in artikel 39 in samenhang met artikel 34 is ingediend.*

*4. Uiterlijk vier maanden na afloop van de termijn, bedoeld in het tweede lid, of, indien de houder van*

*de vergunning binnen die termijn schriftelijk heeft medegedeeld dat geen activiteiten zijn of zullen worden verricht, uiterlijk vier maanden nadat die mededeling is gedaan, geeft Onze Minister een beschikking omtrent verkleining van een vergunningsgebied. Onze Minister kan beperkingen en voorschriften verbinden aan de beschikking. Indien Onze Minister geen beschikking heeft gegeven binnen de termijn, bedoeld in de eerste volzin, wordt het gebied aangemerkt als niet te zijn verkleind.*

#### *Artikel 32c*

*Een beschikking als bedoeld in artikel 32b wordt zodanig gegeven dat zowel het vergunningsgebied dat na de verkleining resteert, als het deel waarmee het vergunningsgebied wordt verkleind voldoen aan artikel 11, derde en vierde lid.*

*In de beschikking wordt in elk geval vermeld:*

*a. het vergunningsgebied dat na de verkleining resteert, b. het deel waarmee het vergunningsgebied wordt verkleind en c. het tijdstip waarop de verkleining van het gebied waarvoor een vergunning geldt, zal ingaan.*

*3. Van de beschikking wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.*

#### *Hoofdstuk 4. De zorg voor een goede uitvoering van activiteiten*

##### *§ 4.1. Algemene verplichtingen*

##### *Artikel 33*

*De houder van een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25, dan wel, ingeval de vergunning haar gelding heeft verloren, de laatste houder daarvan, neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de met gebruikmaking van de vergunning verrichte activiteiten:*

*a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt, b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt, c. de veiligheid wordt geschaad, of d. het belang van een planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of aardwarmte wordt*

*geschaad. 2. De houder van een vergunning voor de opsporing of winning van koolwaterstoffen neemt alle noodzakelijke maatregelen om de gevolgen van een zwaar ongeval voor mens en milieu te beperken.*

*Een houder van een startvergunning aardwarmte of een vervolgv vergunning aardwarmte dan wel de laatste houder van een startvergunning aardwarmte of een vervolgv vergunning aardwarmte neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de verrichte activiteiten:*

*a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt; b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt; c. de*

*veiligheid wordt geschaad.*

*4. Een uitvoerder aardwarmte draagt zorg voor een goede en veilige uitvoering van het opsporen en*

*winnen van aardwarmte en neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem geveerd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de verrichte activiteiten:*

*a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt; b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt; c. de veiligheid wordt geschaad.*

#### *Artikel 33a*

*De houder van een vergunning voor de opsporing of winning van koolwaterstoffen verricht de activiteiten op basis van systematisch risicobeheer, zodat de overblijvende risico's op zware ongevallen voor mens, milieu en het mijnbouwwerk aanvaardbaar zijn.*

*Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de risico's, bedoeld in het eerste lid, wordt een risiconiveau gehanteerd waarbij de tijd, kosten of inspanningen voor een verdere beperking ervan zwaar onevenredig zouden zijn in relatie tot het voordeel van een dergelijke beperking. Bij het beoordelen of tijd, kosten of inspanningen zwaar onevenredig zouden zijn in relatie tot de voordelen van verdere risicoreductie, worden de tot de beste praktijken behorende risiconiveaus die passen bij de onderneming in aanmerking genomen.*

#### *Artikel 34*

*Het winnen van delfstoffen vanuit een voorkomen geschiedt overeenkomstig een winningsplan.*

*De houder van een winningsvergunning of de krachtens artikel 22 aangewezen persoon dient een winningsplan in bij Onze Minister.*

*Het winningsplan behoeft de instemming van Onze Minister.*

*Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat, op:*

*a. de voorbereiding van een besluit omtrent instemming met een winningsplan en*

*b. de voorbereiding van een besluit omtrent wijziging van een instemming met een winningsplan en de voorbereiding van een besluit tot instemming met een gewijzigd of geactualiseerd winningsplan, tenzij de wijziging of actualisatie van ondergeschikte aard is omdat deze naar het oordeel van Onze Minister niet leidt tot een andere beoordeling van: 1°. de effecten van de wijze van winning alsmede de daarmee verband houdende activiteiten, 2°. de effecten van de bodembeweging ten gevolge van de winning en de maatregelen ter*

*voorkoming van schade door bodembeweging, 3°. de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit*

*daarvan. 5. Onze Minister stelt in de gelegenheid advies uit te brengen over een instemming met een*

*winningsplan als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, of een besluit omtrent wijziging van een instemming met een winningsplan of een besluit tot instemming met een gewijzigd of geactualiseerd winningsplan als bedoeld in het vierde lid, onderdeel b:*

*a. gedeputeerde staten van een provincie binnen het gebied waarop een winningsplan betrekking heeft,*

*b. burgemeester en wethouders van een gemeente binnen het gebied waarop het winningsplan betrekking heeft en*

*c. het dagelijks bestuur van een waterschap binnen het gebied waarop een winningsplan betrekking heeft.*

*6. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder.*

*Afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op een besluit tot instemming met een winningsplan of een gewijzigd of geactualiseerd winningsplan voor koolwaterstoffen met dien verstande dat:*

*a. het coördinerende bestuursorgaan, bedoeld in artikel 3:21, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht is: de Minister van Economische Zaken en Klimaat;*

*b. de besluiten, bedoeld in artikel 3:23, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, zijn: 1°. de instemming met het*

winningsplan, bedoeld in het derde lid, 2°. een besluit als bedoeld in de artikelen 2.40, eerste lid, 5.1, eerste lid, aanhef en onder d,

en 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, c, d en f, onder 2°, van de Omgevingswet, 3°. andere daarvoor in aanmerking komende besluiten die door Onze Minister of Onze

Minister die het aangaat worden genomen, waaronder omgevingsvergunningen voor Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in de Omgevingswet en besluiten tot het stellen van maatwerkvoorschriften over activiteiten als bedoeld in artikel 4.30, 4.35 of 4.38 van de Omgevingswet.

8. Het eerste, zesde en zevende lid is niet van toepassing op het winnen van delfstoffen in het kader

van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid.

## Artikel 35

Het winningsplan bevat voor elk voorkomen binnen het vergunningsgebied ten minste een beschrijving van:

a. de verwachte hoeveelheid aanwezige delfstoffen en de ligging ervan; b. de duur van de winning; c. de wijze van winning alsmede de daarmee verband houdende activiteiten; d. een schatting van de verwachte hoeveelheid per jaar te winnen delfstoffen; e. de kosten op jaarbasis van het winnen van de delfstoffen; f. de bodembeweging ten gevolge van de winning alsmede de daarmee verband houdende

activiteiten en de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging, voorzover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat, tenzij Onze Minister anders heeft bepaald;

g. de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan met een risicobeoordeling, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het

continentaal plat. 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het winningsplan.

## Artikel 36



*Onze Minister kan zijn instemming met het opgestelde winningsplan slechts geheel of gedeeltelijk weigeren:*

*a. indien het in het winningsplan aangeduide gebied door Onze Minister niet geschikt wordt geacht voor de in het winningsplan vermelde activiteit om reden van het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,*

*b. in het belang van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen,*

*c. indien nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan, d. indien nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt, of e. op grond van het gebrek aan efficiëntie en verantwoordelijkheidszin, daaronder mede verstaan*

*maatschappelijke verantwoordelijkheidszin, waarvan de vergunninghouder blijk heeft gegeven bij activiteiten onder deze vergunning of een eerdere vergunning op grond van deze wet.*

*2. Onze Minister kan zijn instemming verlenen onder beperkingen of daaraan voorschriften*

*verbinden, indien deze gerechtvaardigd worden door een grond als genoemd in het eerste lid.*

*Onze Minister kan zijn instemming intrekken of beperkingen en voorschriften stellen of wijzigen, indien dat gerechtvaardigd wordt door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake een grond als genoemd in het eerste lid, onderdelen a tot en met d.*

*Onze Minister weigert de instemming met een winningsplan voor het winnen van delfstoffen, voor zover de winning zou geschieden uit een voorkomen dat geheel of gedeeltelijk is gelegen binnen het op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebied Waddenzee.*

*Onze Minister weigert de instemming met de wijziging van een winningsplan voor het winnen van delfstoffen uit een voorkomen dat geheel of gedeeltelijk is gelegen binnen het op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebied Waddenzee, voor zover die wijziging een verlenging van het tijdvak of een uitbreiding van de omvang van de winning betreft.*

*[Vervallen per 01-07-2005]*

#### *Artikel 38*

*[Vervallen per 01-10-2010]*

#### *Artikel 39*

*De artikelen 34 tot en met 36 zijn van overeenkomstige toepassing op het opslaan van stoffen.*

*Het eerste lid blijft buiten toepassing voor zover hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, toepassing vindt.*

#### *Artikel 39a*

*Binnen een termijn van twaalf maanden, nadat een opslagvergunning onherroepelijk is geworden, dient de houder van de opslagvergunning of de krachtens artikel 22 aangewezen persoon een opslagplan als bedoeld in artikel 39 in bij Onze Minister.*

#### *Artikel 40*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

#### *Artikel 41*

*Met het oog op de kans op beweging van de aardbodem worden metingen verricht voor de aanvang van het winnen van delfstoffen, tijdens het winnen en tot dertig jaar na het beëindigen van het winnen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent deze metingen en de rapportage over de uitkomsten daarvan, waarbij in elk geval wordt bepaald dat de rapportage een analyse van de metingen bevat.*

*Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het opslaan van stoffen.*

*Dit artikel geldt, tenzij in de desbetreffende vergunning anders is bepaald, niet met betrekking tot het winnen van*

*delfstoffen of het opslaan van stoffen in het continentaal plat en onder de territoriale zee, voorzover het winnen of het opslaan plaatsvindt vanuit of in een voorkomen dat gelegen is aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn.*

*De verplichtingen van dit artikel rusten op de houder van de desbetreffende, in artikel 6 of 25 bedoelde vergunning, dan wel, indien de vergunning haar geldigheid heeft verloren, op de laatste houder van de vergunning. Indien de vergunning wordt gehouden door meer dan een natuurlijke persoon of rechtspersoon, rusten de verplichtingen van dit artikel op de in artikel 22 bedoelde aangewezen persoon, dan wel, indien de vergunning haar geldigheid heeft verloren, de laatstelijk op grond van dat artikel aangewezen persoon.*

## *Artikel 42*

*Indien een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25, een startvergunning aardwarmte of een vervolgv vergunning aardwarmte geldt voor een gebied waarvoor een ander een in dit lid genoemde vergunning houdt, kan Onze Minister de vergunninghouder verplichten in een door hem te bepalen omvang te gedogen dat de houder van die andere vergunning zijn daaruit voortvloeiende rechten uitoefent.*

*Indien een vergunning voor het winnen van delfstoffen geldt voor een gebied, waarin zich een voorkomen bevindt dat naar redelijkerwijs kan worden aangenomen de grens van het vergunningsgebied overschrijdt of een startvergunning aardwarmte of een vervolgv vergunning aardwarmte geldt voor een invloedssfeer die naar redelijkerwijs kan worden aangenomen de grens van het vergunningsgebied overschrijdt, is de vergunninghouder verplicht om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een overeenkomst tussen de vergunninghouder en de voor het aangrenzende gebied tot het winnen van de delfstoffen of aardwarmte gerechtigde, tenzij Onze Minister van deze verplichting ontheffing verleent. De overeenkomst strekt er toe dat het winnen in onderlinge overeenstemming zal geschieden. In de overeenkomst kan worden bepaald dat verplichtingen die krachtens de hoofdstukken 2, 3 en 4 rusten op de in artikel 22 bedoelde aangewezen personen, rusten op een van deze aangewezen personen. Onze Minister kan eisen stellen aan de tot stand te brengen overeenkomst. De overeenkomst en de wijzigingen in de overeenkomst worden aan Onze Minister overgelegd.*

*Indien een vergunning voor het winnen van koolwaterstoffen geldt voor een gebied waarvoor een vergunning voor*

*permanent opslaan van CO2 geldt, is de houder van de winningsvergunning verplicht om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een overeenkomst tussen de vergunninghouder en de houder van de vergunning voor permanent opslaan van CO2. De overeenkomst strekt ertoe dat winnen en permanent opslaan van CO2 in onderlinge overeenstemming zal geschieden. In de overeenkomst kan worden bepaald dat verplichtingen die krachtens de hoofdstukken 2, 3 en 4 rusten op de in artikel 22 bedoelde aangewezen personen, rusten op een van deze aangewezen personen. Onze Minister kan eisen stellen aan de tot stand te brengen overeenkomst. De overeenkomst en de wijzigingen in de overeenkomst worden aan Onze Minister overgelegd.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald onder welke*

*omstandigheden de houder van een vervolgvergunning aardwarmte verplicht is medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een overeenkomst tussen hem en degene die een winningsvergunning heeft voor de meekomende delfstoffen. Een overeenkomst strekt ertoe dat degene die een vergunning heeft voor de winning van de meekomende delfstoffen een redelijke vergoeding ontvangt voor de met de bij de winning van aardwarmte meekomende delfstoffen. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent de inhoud van de overeenkomst.*

#### *Artikel 43*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

#### *Artikel 44*

*De houder van een vergunning als bedoeld in de artikelen 6 en 25, van een startvergunning aardwarmte of van een vervolgvergunning aardwarmte meldt binnen vier weken nadat een mijnbouwwerk buiten werking is, aan Onze Minister om welke reden het mijnbouwwerk buiten werking is en welke maatregelen zijn of worden genomen, tenzij het mijnbouwwerk tijdelijk buiten werking is in een geval dat krachtens artikel 49, vierde lid, is aangewezen.*

*De houder van een vergunning verwijdt een mijnbouwwerk dat buiten werking is, tenzij het mijnbouwwerk tijdelijk buiten werking is in een geval als bedoeld in het eerste lid.*

*De houder van een vergunning overlegt binnen een jaar nadat een mijnbouwwerk buiten werking is, aan Onze Minister*

*een verwijderingsplan, tenzij het mijnbouwwerk tijdelijk buiten werking is in een geval als bedoeld in het eerste lid.*

*De verplichtingen, bedoeld in het tweede en derde lid, zijn mede van toepassing op het verwijderen van verontreinigde grond, verontreinigd grondwater, verontreinigingen op of in oppervlaktewater, afval, waaronder schroot, en andere materialen, die in het gebied of in de naaste omgeving van het mijnbouwwerk zijn terechtgekomen bij het aanleggen of exploiteren van het mijnbouwwerk.*

*Het eerste, tweede en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing op een gedeelte van een mijnbouwwerk, waaronder een boorgat, dat buiten werking is in de gevallen, die krachtens artikel 49, vierde lid, zijn aangewezen.*

#### *Artikel 44a*

*Het verwijderingsplan behoeft de instemming van Onze Minister. De instemming kan onder beperkingen worden verleend en aan de instemming kunnen voorschriften worden verbonden.*

*Als een mijnbouwwerk volgens het verwijderingsplan geheel of gedeeltelijk wordt hergebruikt of slechts gedeeltelijk wordt verwijderd, neemt Onze Minister het besluit tot instemming niet, dan nadat advies met instemming is ontvangen van het bevoegde gezag dat bij of krachtens de Omgevingswet is aangewezen voor een activiteit waarvoor bij of krachtens de Omgevingswet een besluit van dat bevoegd gezag vereist is.*

*Een advies met instemming wordt verleend met overeenkomstige toepassing van de regels die voor de activiteit, bedoeld in het tweede lid, bij of krachtens de Omgevingswet zijn bepaald.*

*Als Onze Minister aan het verwijderingsplan instemming onthoudt, kan Onze Minister een termijn stellen voor het verwijderen van het mijnbouwwerk.*

*Onze Minister kan op aanvraag het besluit tot instemming wijzigen. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige*

*toepassing.*

*Onze Minister kan het besluit tot instemming:*

*a. ambtshalve wijzigen indien:*

*1°. de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest;*

*2°. dit wordt gerechtvaardigd door een wijziging in de technische mogelijkheden van gehele of gedeeltelijke verwijdering of hergebruik van het mijnbouwwerk;*

*3°. de wijziging of actualisatie van ondergeschikte aard is; b. ambtshalve intrekken indien:*

*1°. de bij de aanvraag verstrekte gegevens of bescheiden zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest;*

*2°. dit wordt gerechtvaardigd door een wijziging in de technische mogelijkheden van gehele of gedeeltelijke verwijdering of hergebruik van het mijnbouwwerk.*

*Artikel 44b*

*Als een mijnbouwwerk in aanmerking komt voor geheel of gedeeltelijk hergebruik of verwijdering tezamen met andere mijnbouwwerken kan Onze Minister tijdelijk ontheffing verlenen van de verplichting tot het overleggen van een verwijderingsplan en de verplichting tot verwijderen van het mijnbouwwerk. De ontheffing kan onder beperkingen worden verleend en aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.*

*Als Onze Minister verwijdering van het mijnbouwwerk tezamen met andere mijnbouwwerken of geheel of gedeeltelijk hergebruik van het mijnbouwwerk met het oogmerk waarvoor de ontheffing is verleend niet meer doelmatig acht, kan Onze Minister de ontheffing wijzigen of intrekken.*

*Als Onze Minister de ontheffing intrekt, stelt Onze Minister een termijn voor het overleggen van een verwijderingsplan en kan Onze Minister een termijn stellen voor het verwijderen van het mijnbouwwerk.*

*Onder hergebruik als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het opnieuw gebruiken van het mijnbouwwerk voor het doel waarvoor het mijnbouwwerk is opgericht.*

#### *Artikel 44c*

*De houder van een vergunning als bedoeld in de artikelen 6 en 25, van een startvergunning aardwarmte of van een vervolgv vergunning aardwarmte verwijder het mijnbouwwerk overeenkomstig het verwijderingsplan en de voorschriften die aan de instemming zijn verbonden.*

*Als het verwijderingsplan is uitgevoerd, overlegt de houder van een vergunning aan Onze Minister een rapport over de verwijdering.*

*Onze Minister neemt op aanvraag van de houder van een vergunning een besluit tot instemming met het rapport als de verwijdering heeft plaatsgevonden overeenkomstig het verwijderingsplan en de voorschriften die aan de instemming zijn verbonden.*

*Als een mijnbouwwerk gedeeltelijk is verwijderd en een besluit tot instemming als bedoeld in het derde lid is genomen, rust de verplichting tot verwijderen van het resterende gedeelte van het mijnbouwwerk op de nieuwe exploitant.*

#### *Artikel 45*

*De beheerder van een kabel of pijpleiding meldt binnen vier weken nadat een kabel of pijpleiding buiten werking is, aan Onze Minister om welke reden de kabel of pijpleiding buiten werking is en welke maatregelen zijn of worden genomen tenzij de kabel of pijpleiding tijdelijk buiten werking is in een geval dat krachtens artikel 49, vierde lid, is aangewezen.*

*Onze Minister kan binnen zes maanden na de melding met overeenkomstige toepassing van artikel 44 bepalen dat de beheerder van een kabel of pijpleiding die buiten werking is, verplicht is om de kabel of pijpleiding te verwijderen overeenkomstig een door de beheerder te overleggen verwijderingsplan, tenzij de kabel of pijpleiding:*

*a. in gemeentelijk ingedeeld gebied is gelegen en b. met de eigenaar van de grond is overeengekomen dat de kabel of de pijpleiding niet wordt*

*verwijderd. 3. Als Onze Minister bepaalt dat de beheerder verplicht is een kabel of pijpleiding te verwijderen, kan de beheerder een aanvraag om ontheffing indienen. Artikel 44b is van overeenkomstige toepassing.*

*De artikelen 44a en 44c zijn van overeenkomstige toepassing op een verwijderingsplan, respectievelijk de verwijdering, van kabels en pijpleidingen.*

*Als Onze Minister de beheerder niet heeft verplicht een kabel of pijpleiding te verwijderen en de beheerder niet verplicht is om de kabel of pijpleiding krachtens een overeenkomst met de eigenaar van de grond te verwijderen, is de beheerder verplicht om de kabel, respectievelijk pijpleiding, schoon en veilig achter te laten.*

*Als niemand als beheerder van een kabel of pijpleiding kan worden aangemerkt, rusten de verplichtingen op de laatste beheerder van de kabel of pijpleiding.*

*§ 4.1a. Verplichtingen bij de opsporing en winning van koolwaterstoffen*

*Artikel 45a*

*Deze paragraaf is van toepassing op de opsporing en winning van koolwaterstoffen.*

*§ 4.1a.1.1. Rapport inzake grote gevaren voor een productie-installatie*

*Artikel 45b*



*Een exploitant van een productie-installatie stelt een rapport inzake grote gevaren op voor een productie-installatie en dient dit in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Het rapport inzake grote gevaren behoeft de instemming van de inspecteur-generaal der mijnen voor zover het rapport ziet op een productie-installatie die is gelegen op het continentaal plat of in de territoriale zee en deze productie-installatie gelegen is aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn.*

*Een rapport inzake grote gevaren voor een productie-installatie als bedoeld in het eerste lid kan, indien de inspecteur-generaal der mijnen daarmee instemt, voor een groep van installaties worden opgesteld.*

*Een exploitant van een productie-installatie als bedoeld in het tweede lid start niet met activiteiten op productie-installaties of zet deze activiteiten niet voort, met uitzondering van verkenningsonderzoek, voordat de inspecteur-generaal der mijnen heeft ingestemd met het rapport inzake grote gevaren voor de desbetreffende productie-installaties.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de indiening van en de instemming met het rapport inzake grote gevaren.*

#### *Artikel 45c*

*Bij het rapport inzake grote gevaren worden in elk geval de volgende documenten gevoegd:*

*a. het bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen, bedoeld in artikel 45j; b. het veiligheids- en milieubeheerssysteem dat van toepassing is op de productie-installatie,*

*bedoeld in artikel 45k; c. een beschrijving van de regeling voor onafhankelijke verificatie, bedoeld in artikel 45l.*

*2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de inhoud*

*van het rapport inzake grote gevaren, de wijze waarop dit rapport wordt opgesteld en de documenten die daarbij worden gevoegd.*

#### *Artikel 45d*

*Een exploitant van een productie-installatie herziet om de vijf jaar het rapport inzake grote gevaren en brengt de resultaten van de herziening ter kennis van de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De inspecteur-generaal der mijnen kan bepalen dat de herziening eerder geschiedt.*

#### *Artikel 45e*

*In het geval van een essentiële wijziging van een productie-installatie of van ontmanteling van een productie-installatie, dient de exploitant van deze productie-installatie een gewijzigd rapport inzake grote gevaren in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De geplande wijzigingen of de ontmanteling worden niet uitgevoerd voordat de inspecteur-generaal der mijnen heeft ingestemd met het gewijzigd rapport inzake grote gevaren voor zover het een productie-installatie betreft die is gelegen op het continentaal plat of in de territoriale zee, voor zover deze productie-installatie is gelegen aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgestelde lijn.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de indiening van en de instemming met het gewijzigd rapport inzake grote gevaren.*

#### *§ 4.1a.1.2. Rapport inzake grote gevaren voor een niet-productie-installatie*

#### *Artikel 45f*

*Een eigenaar van een niet-productie-installatie stelt een rapport inzake grote gevaren op voor de niet-productie-installatie en dient het bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Het rapport inzake grote gevaren behoeft de instemming van de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Een eigenaar van een niet-productie-installatie start niet met activiteiten op een niet-productie-installatie, waaronder gecombineerde activiteiten of boorgatactiviteiten, met uitzondering van verkenningsonderzoek, of zet deze activiteiten niet voort voordat de inspecteur-generaal der mijnen heeft ingestemd met het rapport inzake grote gevaren voor de betreffende niet-productie-installatie.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de indiening van en de instemming met het rapport inzake grote gevaren.*

#### *Artikel 45g*

*Bij het rapport inzake grote gevaren worden in elke geval de volgende documenten gevoegd:*

*a. het bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen, bedoeld in artikel 45j; b. het veiligheids- en milieubeheerssysteem dat van toepassing is op de niet-productie-installatie,*

*bedoeld in artikel 45k; c. een beschrijving van de regeling voor onafhankelijke verificatie, bedoeld in artikel 45l.*

*2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de inhoud*

*van het rapport inzake grote gevaren, de wijze waarop dit rapport moet worden opgesteld en de documenten die daarbij worden gevoegd.*

#### *Artikel 45h*

*Een eigenaar van een niet-productie-installatie herzielt om de vijf jaar het rapport inzake grote gevaren en brengt de resultaten van de herziening ter kennis van de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De inspecteur-generaal der mijnen kan bepalen dat de herziening eerder geschiedt.*

#### *Artikel 45i*

*In het geval van een essentiële wijziging van een niet-productie-installatie of van ontmanteling van een vaste niet-productie-installatie, dient de eigenaar van deze installatie een gewijzigd rapport inzake grote gevaren in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De geplande wijzigingen en de ontmanteling worden niet uitgevoerd voordat de inspecteur-generaal der mijnen heeft ingestemd met het gewijzigd rapport inzake grote gevaren.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over het gewijzigd rapport inzake grote gevaren.*

#### *§ 4.1a.1.3. Overige documenten*

#### *Artikel 45j*

*De exploitant van een productie-installatie stelt een bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen op en past dit toe bij alle door de exploitant te verrichten opsporings- en winningsactiviteiten.*

*De eigenaar van een niet-productie-installatie stelt een bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen op en past dit toe bij alle door de eigenaar te verrichten opsporings- en winningsactiviteiten.*

*De exploitant, bedoeld in het eerste lid, en de eigenaar, bedoeld in het tweede lid, passen het bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen tevens toe op zijn mijnbouwinstallaties die buiten de Europese Unie in werking zijn.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de inhoud van het bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware*

*ongevallen en de wijze waarop dit moet worden opgesteld.*

#### *Artikel 45k*

*De exploitant van een productie-installatie beschrijft in een document het veiligheids- en milieubeheerssysteem.*

*De eigenaar van een niet-productie-installatie beschrijft in een document het veiligheids- en milieubeheerssysteem.*

*Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de inhoud van het veiligheids- en milieubeheerssysteem en de wijze waarop het ontwikkeld wordt.*

#### *Artikel 45l*

*De exploitant stelt een regeling voor onafhankelijke verificatie op voor zijn productie-installatie.*

*De eigenaar stelt een regeling voor onafhankelijke verificatie op voor zijn niet-productie-installatie.*

*De exploitant van een productie-installatie stelt een regeling voor onafhankelijke verificatie op voor kennisgevingen van boorgatactiviteiten.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over:*

*a. de eisen waaraan de regeling voor onafhankelijke verificatie moet voldoen,*

*b. de selectiecriteria voor een onafhankelijke verificateur, c. het moment waarop de regeling voor onafhankelijke verificatie getroffen wordt, d. de wijze waarop de exploitant of de eigenaar uitvoering geeft aan het advies van de*

onafhankelijke verificateur en e. de wijze van bekendmaking van het advies van de onafhankelijke verificateur aan de inspecteur-generaal der mijnen. 5. Bij ministeriële regeling wordt de termijn vastgesteld:

a. gedurende welke de exploitant van een productie-installatie en de eigenaar van een niet-productie-installatie het advies van de onafhankelijke verificateur en documentatie over de maatregelen die op grond van een dergelijk advies door hen zijn genomen, bewaren;

b. waarbinnen de exploitant en de eigenaar een regeling voor onafhankelijke verificatie voor de desbetreffende installatie, treffen.

#### *§ 4.1a.2. Kennisgevingen*

##### *Artikel 45m*

*De exploitant dient bij een voorgenomen productie-installatie een kennisgeving van het ontwerp in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Wanneer er vóór de indiening van het rapport inzake grote gevaren een essentiële wijziging wordt aangebracht in het ontwerp van de voorgenomen productie-installatie, meldt de exploitant dit zo snel mogelijk bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

##### *Artikel 45n*

*De exploitant dient in het geval van een boorgatactiviteit, een kennisgeving van de boorgatactiviteit in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, bevat tevens het bedrijfsbeleid inzake het voorkomen van zware ongevallen voor zover dit beleid niet reeds eerder is ingediend bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Bij een essentiële wijziging in de gegevens van een ingediende kennisgeving van boorgatactiviteiten betreft de*

*exploitant een onafhankelijke verificateur bij het opstellen daarvan en stelt de inspecteur-generaal der mijnen in kennis van deze wijziging.*

#### *Artikel 45o*

*De exploitant van een productie-installatie dient in het geval een bestaande mijnbouwinstallatie verplaatst moet worden naar een nieuwe productielocatie, een kennisgeving in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Wanneer er vóór de indiening van het rapport inzake grote gevaren een essentiële wijziging wordt aangebracht in de kennisgeving van de verplaatsing, meldt de exploitant dit zo snel mogelijk bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

#### *Artikel 45p*

*De exploitant van een productie-installatie dient in het geval van een gecombineerde activiteit, een kennisgeving van gecombineerde activiteiten in bij de inspecteur-generaal der mijnen.*

*De kennisgeving van gecombineerde activiteiten wordt gezamenlijk opgesteld door de exploitant van de productie-installatie en de betrokken eigenaren van de niet-productie-installaties.*

*De exploitant van een productie-installatie en de eigenaar van een niet-productie-installatie starten niet met boorgatactiviteiten of gecombineerde activiteiten, voordat een kennisgeving aan de inspecteur-generaal der mijnen is voorgelegd.*

*De exploitant van een productie-installatie en de eigenaar van een niet-productie-installatie beginnen niet met of staken de boorgatactiviteiten of de gecombineerde activiteiten, indien de inspecteur-generaal der mijnen bezwaren heeft geuit over de inhoud van de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid.*

*De exploitant van een productie-installatie stelt de inspecteur-generaal der mijnen in kennis van elke essentiële wijziging in de ingediende kennisgeving van gecombineerde activiteiten.*

#### *Artikel 45q*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:*

*a. de inhoud van de kennisgevingen, bedoeld in de artikelen 45m, 45n, 45o en 45p; b. de verplichtingen van de exploitant of de eigenaar inzake eventuele opmerkingen van de*

*inspecteur-generaal der mijnen over de inhoud en de wijzigingen van de kennisgevingen, bedoeld in de artikelen 45m, 45n, 45o en 45p.*

*2. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de wijze waarop kennisgevingen, bedoeld in*

*de artikelen 45m, 45n, 45o en 45p, moeten worden ingediend.*

#### *§ 4.2. Financiële zekerheid*

#### *Artikel 46*

*Onze Minister kan bepalen dat zekerheid gesteld dient te worden ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade die naar redelijke schatting ontstaat door beweging van de aardbodem als gevolg van het winnen van delfstoffen.*

*Op verzoek van Onze Minister wordt aan hem een goed onderbouwd rapport overgelegd, waaruit blijkt welke schade naar redelijke schatting zal ontstaan.*

*Het bedrag en de termijn waarvoor en het tijdstip en de wijze waarop de zekerheid wordt gesteld, dienen ten genoegen van Onze Minister te zijn.*

*Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het opsporen en winnen van aardwarmte en het opslaan van stoffen.*



*Dit artikel geldt, tenzij in de desbetreffende vergunning anders is bepaald, niet met betrekking tot het winnen van delfstoffen of aardwarmte of het opslaan van stoffen in het continentaal plat en onder de territoriale zee, voorzover het winnen of het opslaan plaatsvindt vanuit of in een voorkomen dat gelegen is aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn.*

*Artikel 41, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat, indien een vergunning wordt overgedragen na het bekend worden van schade, de verplichtingen van dit artikel wat betreft die schade blijven rusten op degene die ten tijde van dat bekend worden de houder van de vergunning of de in artikel 22 bedoelde aangewezen persoon was.*

#### *Artikel 47*

*Onze Minister kan bepalen dat de houder van een vergunning als bedoeld in de artikelen 6 en 25, van een startvergunning aardwarmte of van een vervolgvergunning aardwarmte, binnen een door Onze Minister vast te stellen termijn zekerheid stelt aan de Staat der Nederlanden voor het verwijderen van een mijnbouwwerk.*

*De zekerheid wordt gesteld vanaf een tijdstip, voor een bedrag, met een termijn en op een wijze die Onze Minister voldoende acht.*

*Onze Minister kan een last onder dwangsom opleggen voor de handhaving van het eerste lid.*

*Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 44b, eerste lid.*

#### *Artikel 48*

*Onze Minister kan bepalen dat de beheerder van een kabel of pijpleiding als bedoeld in artikel 45 binnen een door Onze*

*Minister vast te stellen termijn zekerheid stelt aan de Staat der Nederlanden voor het schoon en veilig achterlaten of het verwijderen van een kabel of pijpleiding.*

*De zekerheid wordt gesteld vanaf een tijdstip, voor een bedrag, met een termijn en op een wijze die Onze Minister voldoende acht.*

*Onze Minister kan een last onder dwangsom opleggen voor de handhaving van het eerste lid.*

*Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de houder van een ontheffing voor het verwijderen van een kabel of pijpleiding als bedoeld in artikel 45, derde lid, in samenhang met artikel 44b, eerste lid.*

#### *§ 4.3. Verdere regels*

##### *Artikel 49*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot:*

*a. het opsporen van delfstoffen of aardwarmte; b. het winnen van delfstoffen of aardwarmte; c. het opslaan van stoffen; d. het instellen van een verkenningsonderzoek; e. boorgaten dieper dan 500 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem; f. pijpleidingen en kabels die worden gebruikt ten behoeve van het opsporen of winnen van*

*delfstoffen of aardwarmte, dan wel ten behoeve van het opslaan van stoffen; g. de stoffen die samen met CO<sub>2</sub>, worden getransporteerd en opgeslagen; h. het geheel of gedeeltelijk uitsluiten van een gebied van de opsporing of winning van een*

*delfstof of aardwarmte of het opslaan van stoffen, i. de diepte waarop een activiteit plaatsvindt, j. de soort activiteit, en k. de soort delfstof of de soort stof die wordt opgeslagen.*

*2. De in het eerste lid bedoelde regels kunnen worden gesteld ten behoeve van:*

*a. een gebruik van ondergrond of planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke*

rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;

b. de bescherming van de veiligheid voor omwonenden; c. de bescherming van het milieu; d. het voorkomen van schade aan gebouwen en infrastructurele werken of de functionaliteit

daarvan. 3. De in het eerste lid bedoelde regels kunnen voorts worden gesteld, voorzover de in het eerste lid

bedoelde activiteiten plaatsvinden op of in het continentaal plat of de territoriale zee, ten behoeve van:

a. de scheepvaart, de landsverdediging, de visserij, de opwekking van elektriciteit, het instandhouden van de levende rijkdommen van de zee, het zuiver wetenschappelijk onderzoek en het leggen en onderhouden van onderzeese kabels en pijpleidingen;

b. de bescherming van historische, oudheidkundige en andere wetenschappelijke vondsten. 4. De in het eerste lid bedoelde regels kunnen, voorzover die gesteld worden, inhouden het doen

van een melding, het achterwege laten daarvan, het weigeren, wijzigen of intrekken van een

vergunning, een ontheffing of een instemming, het stellen van beperkingen of het verbinden van voorschriften aan een vergunning, een ontheffing of een instemming, het aanwijzen van gevallen van tijdelijk buiten werking zijn van mijnbouwwerken en het aanwijzen van gevallen waarin een gedeelte van een mijnbouwwerk buiten werking is.

De in het eerste lid bedoelde regels kunnen mede betrekking hebben op het buiten gebruik stellen van een boorgat dan wel het buiten werking stellen, het verwijderen, het achterlaten of het hergebruiken van mijnbouwwerken, kabels en pijpleidingen, waaronder regels over:

a. meldingen en het overleggen van gegevens en bescheiden; b. het stellen van zekerheden voor de nakoming van verplichtingen tot verwijderen, tot

achterlaten of tot het na hergebruik verwijderen van mijnbouwwerken, kabels en pijpleidingen die buiten werking zijn.

6. De in het derde lid bedoelde regels, voorzover die gesteld worden ten behoeve van de

scheepvaart, de opwekking van elektriciteit, de bescherming van historische, oudheidkundige en andere wetenschappelijke vondsten of de landsverdediging, kunnen beperkingen inhouden ten aanzien van de locaties waar de in het eerste lid bedoelde activiteiten plaats kunnen vinden.

## *Artikel 50*

*Onze Minister kan, in gevallen waarin ernstige aantasting van de in artikel 49, tweede of derde lid, genoemde belangen ontstaat of dreigt te ontstaan, maatregelen voorschrijven ten aanzien van de in artikel 49, eerste en vijfde lid, bedoelde activiteiten.*

## *Artikel 51*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting regels worden gesteld omtrent het met gebruikmaking van een boorgat, tunnel, schacht of ander ondergronds werk onttrekken aan de ondergrond van:*

- a. delfstoffen, voorzover deze op een diepte van minder dan 100 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem aanwezig zijn;*
  - b. andere vaste stoffen dan kalksteen of delfstoffen. 2. De in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kan bepalen dat:*
    - a. de onttrekking van stoffen, bedoeld in het eerste lid, zonder vergunning van Onze Minister verboden is;*
    - b. Onze Minister bij de maatregel omschreven bevoegdheden heeft ter uitvoering van daarbij aangewezen regels.*
- 3. Onze Minister kan, in gevallen waarin ernstige aantasting van de veiligheid met het oog op instorting ontstaat of dreigt te ontstaan, maatregelen voorschrijven ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde activiteiten.*

## *Artikel 52*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen ter bescherming van de veiligheid met het oog op instorting regels worden gesteld omtrent het met gebruikmaking van een boorgat, tunnel, schacht of ander ondergronds werk onttrekken aan de ondergrond van kalksteen alsmede omtrent het gebruik van een vorenbedoeld ondergronds werk voor andere doeleinden dan het onttrekken van kalksteen.*

*De in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kan bepalen dat:*

*a. het verrichten van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, zonder vergunning van gedeputeerde staten van de provincie waarin het werk geheel of voor het grootste deel is gelegen, verboden is;*

*b. indien het betreft het gebruik van een ondergronds werk voor andere doeleinden dan het*

*onttrekken van kalksteen, voor het verrichten van deze activiteiten geen vergunning maar een voorafgaande schriftelijke melding hiervan aan gedeputeerde staten van de provincie waarin het werk geheel of voor het grootste deel is gelegen, is vereist;*

*c. gedeputeerde staten van de provincie waarin het werk geheel of voor het grootste deel is gelegen bij de maatregel omschreven bevoegdheden hebben ter uitvoering van daarbij aangewezen regels.*

*3. Provinciale staten van de provincie waarin het werk geheel of voor het grootste deel is gelegen,*

*kunnen in geval van een meldingsplicht regels stellen voor het gebruik van een ondergronds werk voor andere doeleinden dan het onttrekken van kalksteen.*

*Gedeputeerde staten van de provincie waarin het werk geheel of voor het grootste deel is gelegen, kunnen, in gevallen waarin ernstige aantasting van de veiligheid met het oog op instorting ontstaat of dreigt te ontstaan, maatregelen voorschrijven ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde activiteiten.*

#### *Hoofdstuk 4a. Bijzondere regels voor het Groningenveld*

##### *Artikel 52a*

*In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder winningsvergunning Groningenveld: op basis van het koninklijk besluit van 30 mei 1963, nr. 39 (Stcrt. 126) verleende winningsvergunning voor zover het het Groningenveld betreft.*

##### *Artikel 52b*

*De artikelen 21, derde lid, tweede volzin, 33, 34, 35 en 36 zijn niet van toepassing op de houder van de winningsvergunning Groningenveld voor zover het betreft de winning van gas uit het Groningenveld.*

##### *Artikel 52c*

*Er wordt geen gas meer gewonnen uit het Groningenveld.*

*Na de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld, bedoeld in het eerste lid, dragen Onze Minister en het Instituut Mijnbouwschade Groningen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Tijdelijke wet Groningen er bij de uitvoering van hun taken op grond van die wet zorg voor dat er als gevolg van deze beëindiging geen grotere verschillen in behandeling ontstaan tussen gedupeerden van de gaswinning met betrekking tot de afhandeling van schade, bedoeld in artikel 2, derde lid, van die wet, versterking als bedoeld in hoofdstuk 5 van die wet, verduurzaming en andere compensatie.*

*Artikel 52d*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

*Artikel 52e*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

*Artikel 52f*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

*Artikel 52g*

*De houder van de winningsvergunning Groningenveld dan wel indien deze vergunning haar gelding heeft verloren, de laatste houder daarvan, neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om:*

- a. na beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld de nadelige gevolgen van die winning zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken;*
- b. te voorkomen dat als gevolg van een mijnbouwwerk dat buiten werking is nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt.*

*2. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]*

*[Dit lid is nog niet in werking getreden.]*

*[Dit lid is nog niet in werking getreden.]*

*[Dit lid is nog niet in werking getreden.]*

*[Dit lid is nog niet in werking getreden.]*

#### *Artikel 52h*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 52i*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

### *Hoofdstuk 5. Financiële bepalingen*

#### *Afdeling 5.1.1. Afdrachten in verband met het opsporen en winnen van koolwaterstoffen*

##### *§ 5.1.1.1. Algemeen*

#### *Artikel 53*

*Deze afdeling is van toepassing op de heffing en invordering van oppervlakterecht, cijns en winstaandeel van de houder of medehouder van een vergunning voor het opsporen of winnen van koolwaterstoffen.*

#### *Artikel 54*

*In deze afdeling wordt verstaan onder:*

*a. medehouderschap: geval waarin de vergunning wordt gehouden door meer dan één natuurlijke persoon of rechtspersoon;*

*b. medehouder: ieder van de in onderdeel a bedoelde natuurlijke personen of rechtspersonen; c. de aangewezen medehouder: de in artikel 22 bedoelde aangewezen persoon; d. de landzijde: het deel van het Nederlands territorium dat ligt aan de landzijde van de in de bijlage*

*bij deze wet vastgelegde lijn; e. de zeezijde: het continentaal plat en het deel van het Nederlands territorium dat ligt aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn; f. de inspecteur: de door Onze Minister van Financiën bij ministeriële regeling aangewezen*

*functionaris van de rijksbelastingdienst; g. de ontvanger: de door Onze Minister van Financiën bij ministeriële regeling aangewezen*

*functionaris van de rijksbelastingdienst. Artikel 55*

*Een wijziging in paragraaf 5.1.1.2., met uitzondering van een wijziging die het gevolg is van toepassing van artikel 58, derde lid, is niet van toepassing op de houder van een voor de inwerkingtreding van die wijziging verleende opsporingsvergunning, tenzij die houder om toepassing van de gewijzigde paragraaf verzoekt.*

*Een wijziging in paragraaf 5.1.1.2., met uitzondering van een wijziging die het gevolg is van toepassing van artikel 58, derde lid, in paragraaf 5.1.1.3., met uitzondering van artikel 63, zesde en zevende lid, of in paragraaf 5.1.1.4., met uitzondering van artikel 68, eerste lid, is niet van toepassing op de houder van een voor de inwerkingtreding van die wijziging verleende winningsvergunning, tenzij die houder om toepassing van de gewijzigde paragrafen verzoekt.*

*Een verzoek, als bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt schriftelijk bij Onze Minister ingediend binnen drie maanden na de dag waarop die wijziging in werking is getreden.*

*Onze Minister geeft aan een verzoek, als bedoeld in het eerste en tweede lid, gevolg, tenzij naar zijn oordeel het algemeen belang zich daartegen verzet.*

*§ 5.1.1.2. Oppervlakterecht*

*Artikel 56*



*Oppervlakterecht wordt geheven van degene die op 1 januari van het kalenderjaar waarover wordt geheven houder is van een opsporingsvergunning voor de zeezijde alsmede van degene die op 1 januari van het kalenderjaar waarover wordt geheven houder is van een winningsvergunning.*

*Ingeval van medehouderschap wordt het oppervlakterecht geheven van de aangewezen medehouder.*

#### *Artikel 57*

*De heffingsmaatstaf is de oppervlakte van het gebied waarvoor een in artikel 56, eerste lid, bedoelde opsporings- of winningsvergunning op 1 januari van kracht is.*

*Het tijdvak waarover het oppervlakterecht wordt geheven is het kalenderjaar.*

#### *Artikel 58*

*Het tarief over 2003 voor het houden van een opsporingsvergunning is een bedrag per vierkante kilometer overeenkomstig de onderstaande tabel. Het eerste tijdvak is het eerste kalenderjaar waarin de vergunning op 1 januari van kracht is. De volgende tijdvakken zijn de op dat kalenderjaar volgende jaren.*

#### *Tarief over 2003*

##### *Tijdvak Bedrag per km<sup>2</sup>*

*1e tot en met 6e tijdvak € 200 [per 29 maart 2025 € 338.]*

*7e tot en met 9e tijdvak € 400 [per 29 maart 2025 € 678.]*

*Volgende tijdvakken € 600 [per 29 maart 2025 € 1.016.]*

*2. Het tarief over 2003 voor het houden van een winningsvergunning bedraagt € 600 [per 29 maart*

*2025 € 1.016] per vierkante kilometer.*

*Bij het begin van ieder kalenderjaar worden de voor dat jaar geldende tarieven, bedoeld in het eerste en tweede lid, bij ministeriële regeling vastgesteld. Deze tarieven worden berekend aan de hand van het indexcijfer, bedoeld in artikel 1, van het koninklijk besluit van 28 september 1992, houdende begripsomschrijving van het indexcijfer der lonen (Stb. 507), zoals dat gold op 31*

*december van het voorgaande jaar.*

#### *Artikel 59*

*Oppervlakterecht wordt op aangifte voldaan.*

*De houder, of, ingeval van medehouderschap, de aangewezen medehouder, doet uiterlijk 1 april van het kalenderjaar waarover wordt geheven aangifte door de inlevering van een aangiftebiljet.*

#### *§ 5.1.1.3. Cijns*

#### *Artikel 60*

*Cijns wordt geheven van de houder, of, ingeval van medehouderschap, van ieder van de medehouders, van een winningsvergunning.*

#### *Artikel 61*

*Indien in het vergunningsgebied zowel aardgas als aardolie zijn gewonnen, wordt over aardgas en aardolie afzonderlijk cijns geheven.*

#### *Artikel 62*

*De heffingsmaatstaf is de omzet die de houder, of, ingeval van medehouderschap, ieder van de medehouders, heeft behaald in het kalenderjaar waarover de cijns wordt geheven.*

*De omzet is het aantal in het kalenderjaar in het vergunningsgebied gewonnen eenheden aardolie of aardgas dat aan de houder, of, ingeval van medehouderschap, aan ieder van de medehouders toekomt, vermenigvuldigd met de prijs per eenheid waarvoor die eenheden zijn verkocht. Indien ter zake van die verkoop voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van voorwaarden die in het economische verkeer door onafhankelijke partijen zouden zijn overeengekomen, wordt de in het eerste lid bedoelde omzet bepaald alsof die laatstbedoelde voorwaarden zouden zijn overeengekomen. Indien eenheden anders dan door verkoop aan het winningsbedrijf zijn onttrokken, wordt de in het eerste lid bedoelde omzet bepaald alsof deze eenheden zijn verkocht onder voorwaarden die in het economische verkeer door onafhankelijke partijen zouden zijn overeengekomen.*

*Bij de bepaling van het aantal gewonnen eenheden blijven buiten beschouwing de eenheden aardolie of aardgas welke zijn aangewend ten behoeve van:*

*a. het opsporen of het winnen in het vergunningsgebied waar ze zijn gewonnen; b. het voor de aflevering bewerken van die eenheden en het transport naar de plaats waar die*

*bewerking plaatsvindt. 4. Onder de omzet, bedoeld in het tweede lid, wordt mede verstaan het resultaat uit een*

*rechtshandeling die strekt tot het afdekken van een prijsrisico dat ter zake van gewonnen of te winnen koolwaterstoffen wordt gelopen, tot ten hoogste het aantal in het kalenderjaar in het vergunningsgebied gewonnen eenheden aardolie of aardgas dat daadwerkelijk is verkocht. De eerste zin is niet van toepassing op rechtshandelingen die zijn aangegaan met een aan de houder of medehouder verbonden lichaam als bedoeld in artikel 10a, vierde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.*

*Eenheden aardolie of aardgas welke overeenkomstig artikel 94, tweede lid, onderdeel a, aan de in dat artikel bedoelde vennootschap toekomen, blijven bij de toepassing van het eerste lid buiten beschouwing.*

## *Artikel 63*

*Het tarief is een percentage dat wordt bepaald op basis van het in totaal in het kalenderjaar in het*

*vergunningsgebied gewonnen aantal eenheden. Het aantal eenheden aardolie wordt bepaald bij een druk van 101,325*

kPa en een temperatuur van 15 °C. Onder aardolie wordt condensaat mede begrepen. Het aantal eenheden aardgas wordt bepaald bij een druk van 101,325 kPa en een temperatuur van 0 °C en omgerekend naar eenheden met een calorische waarde van 35,1692 MJ/m<sup>3</sup> bovenwaarde.

Bij de bepaling van het aantal eenheden, bedoeld in het eerste lid, is artikel 62, derde lid, van toepassing.

Het percentage wordt opgebouwd door middel van een schijvensysteem overeenkomstig de navolgende tabellen en wordt berekend door:

a. bij iedere schijf de hoeveelheid te bepalen die binnen die schijf valt en deze hoeveelheid te vermenigvuldigen met het percentage dat behoort bij die schijf;

b. deze producten te sommeren, en c. deze som te delen door het totaal van het in het vergunningsgebied gewonnen aantal

eenheden. Aardolie

Door houder of medehouders gezamenlijk gewonnen hoeveelheden in duizenden m<sup>3</sup>

Opbouw over deze schijf

Landzijde Zeezijde

schijf 1: 0 tot 200 0% 0%

schijf 2: 200 tot 600 2% 0%

schijf 3: 600 tot 1200 3% 0%

schijf 4: 1200 tot 2000 4% 0%

schijf 5: 2000 tot 4000 5% 0%

schijf 6: 4000 tot 8000 6% 0%

schijf 7: 8000 en meer 7% 0%

## *Aardgas*

*Door houder of medehouders gezamenlijk gewonnen hoeveelheden in miljoenen m3*

*Opbouw over deze schijf*

*Landzijde Zeezijde*

*schijf 1: 0 tot 200 0% 0%*

*schijf 2: 200 tot 600 2% 0%*

*schijf 3: 600 tot 1200 3% 0%*

*schijf 4: 1200 tot 2000 4% 0%*

*schijf 5: 2000 tot 4000 5% 0%*

*schijf 6: 4000 tot 8000 6% 0%*

*schijf 7: 8000 en meer 7% 0%*

*4. Het tarief over enig kalenderjaar wordt verhoogd met 25%, indien over dat jaar het gewogen*

*gemiddelde van de waarde van in Nederland ingevoerde ruwe olie hoger is dan € 25 per vat. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld omtrent de wijze waarop het in de eerste volzin bedoelde gewogen gemiddelde wordt bepaald.*

*Het tarief wordt, onverminderd de verhoging op grond van het vierde lid, verhoogd met 100%, indien de houder geen overeenkomst als bedoeld in artikel 93 heeft gesloten ten aanzien van de winningsvergunning. Deze verhoging vindt niet plaats met betrekking tot de eenheden die zijn gewonnen uit een voorkomen ten aanzien waarvan een overeenkomst als bedoeld in artikel 97b is gesloten.*

*Voor zover de gemiddelde prijs van aardgas in het kalenderjaar 2023 of 2024 meer bedraagt dan € 0,50 per m3 wordt, in afwijking van het eerste lid, eerste zin, derde, vierde en vijfde lid, het tarief over die kalenderjaren gesteld op 65% voor de omzet ten aanzien van dit meerdere.*

*De gemiddelde prijs, bedoeld in het zesde lid, wordt bepaald door de omzet in het kalenderjaar te delen door het totaal in dat kalenderjaar in het vergunningsgebied gewonnen aantal eenheden aardgas, bedoeld in het eerste lid.*

#### *Artikel 64*

*Cijns wordt op aangifte voldaan.*

*De houder, of, ingeval van medehouderschap, ieder van de medehouders, doet uiterlijk op 1 april volgend op het kalenderjaar waarover wordt geheven aangifte door de inlevering van een aangiftebiljet.*

#### *§ 5.1.1.4. Winsttaandeel*

#### *Artikel 65*

*Winsttaandeel wordt geheven van de houder, of, ingeval van medehouderschap, van ieder van de medehouders, van een winningsvergunning.*

#### *Artikel 66*

*De heffingsmaatstaf is het resultaat van een met inachtneming van de artikelen 67 en 68 door de houder, of, ingeval van medehouderschap, door ieder van de medehouders, van een winningsvergunning, over een boekjaar op te maken winst- en verliesrekening, verminderd met de op de voet van het derde lid te verrekenen verliezen en de in artikel 68a bedoelde investeringsaftrek. De winst- en verliesrekening omvat de aan dat jaar en aan die vergunning toe te rekenen kosten en opbrengsten van het winningsbedrijf.*

*Indien de houder of de medehouder tevens houder of medehouder is van één of meer andere winningsvergunningen, kan een geconsolideerde winst- en verliesrekening worden opgemaakt.*

*Indien het resultaat, bedoeld in het eerste lid, verminderd met de in artikel 68a bedoelde investeringsaftrek, negatief is, is sprake van een verlies. Dit verlies wordt onder toepassing van hoofdstuk IV, met uitzondering van artikel 20, tweede*

*lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 verrekend met de positieve resultaten van de drie voorafgaande boekjaren en van de volgende boekjaren, mits het verlies door de inspecteur is vastgesteld bij voor bezwaar vatbare beschikking.*

## *Artikel 67*

*Tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat worden in ieder geval gerekend:*

*a. de waarde in het economische verkeer van de anders dan door verkoop aan het winningsbedrijf onttrokken koolwaterstoffen;*

*b. de verschillen tussen de volgens goed koopmansgebruik gewaardeerde begin- en eindvoorraden;*

*c. het resultaat dat is behaald met de verkoop van de winningsvergunning. 2. Tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat worden in ieder geval gerekend:*

*a. de niet reeds ten laste van een andere winst- en verliesrekening gebrachte kosten van verkennings- en opsporingsonderzoeken die zijn verricht krachtens een opsporingsvergunning;*

*b. afschrijving op de niet reeds ten laste van een andere winst- en verliesrekening gebrachte kosten, welke zijn gemaakt voordat de winningsvergunning is verleend.*

*3. Tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat worden niet gerekend:*

*a. afschrijving op de koopsom ter zake van de overname van een opsporingsvergunning, voorzover deze koopsom de door de overdrager van die vergunning nog niet reeds ten laste van een winst- en verliesrekening gebrachte kosten te boven gaat;*

*b. de waarde van de in het winningsbedrijf gewonnen en verbruikte koolwaterstoffen. 4. Indien de inspecteur vooraf bij voor bezwaar vatbare beschikking, eventueel onder het stellen van*

*nadere voorwaarden, heeft vastgesteld dat een rechtshandeling strekt tot het afdekken van een prijs- of koersrisico dat ter zake van gewonnen of te winnen koolwaterstoffen wordt gelopen, behoort het resultaat uit de desbetreffende rechtshandeling tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat.*

## *Artikel 68*

*De winst- en verliesrekening, bedoeld in artikel 66, eerste lid, wordt opgemaakt met overeenkomstige toepassing van de artikelen 3.8, 3.14, eerste lid, onderdelen b tot en met i, en derde tot en met vijfde lid, 3.25 tot en met 3.39, 3.52, 3.53, 3.54, 3.54aa, 3.56 en 3.57 van de Wet inkomstenbelasting 2001, alsmede de artikelen 7, vierde en vijfde lid, 8, vierde lid, 8b tot en met 8bd, 9 tot en met 10b, 14 tot en met 14b, 15d en 35 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, behoudens voorzover bij of krachtens deze wet anders is bepaald, dan wel uit het verschil in wezen tussen de houder dan wel de medehouder enerzijds en een natuurlijk persoon in de zin van de inkomstenbelasting respectievelijk een belastingplichtige voor de vennootschapsbelasting anderzijds, het tegendeel voortvloeit.*

*Voor de toepassing van het eerste lid wordt in de genoemde artikelen van de Wet inkomstenbelasting 2001 en van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 voor «onderneming» gelezen: winningsbedrijf.*

*Bij het opmaken van de winst- en verliesrekening, bedoeld in artikel 66, eerste lid, wordt een verhoging van 10% toegepast op de kosten met uitzondering van:*

*a. door de houder van de winningsvergunning aan de staat verschuldigde belastingen en andere Nederlandse publiekrechtelijke lasten met uitzondering van een heffing als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Tijdelijke wet Groningen;*

*b. afschrijving op de koopsom ter zake van de overname van een winningsvergunning, voorzover deze koopsom de door de overdrager van die vergunning nog niet reeds ten laste van een winst- en verliesrekening gebrachte kosten te boven gaat;*

*c. dotaties aan de voorziening ter zake van de uit een overgenomen winningsvergunning voortvloeiende ontmantelingsverplichting, voorzover reeds door de overdrager van die vergunning dotaties zijn gepleegd.*

*4. Voorzover bij of krachtens de Wet inkomstenbelasting 2001 of de Wet op de*

*vennootschapsbelasting 1969 de bevoegdheid is verleend om bij algemene maatregel van bestuur onderscheidenlijk bij ministeriële regeling regels te stellen en het voor een goede afstemming van het eerste lid, op die regels nodig is om dit artikel aan te passen, kan bij algemene maatregel van bestuur, onderscheidenlijk bij ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Financiën, deze aanpassing worden geregeld.*

*Artikel 68a*



*Als een houder van een vergunning investeert in een niet verplaatsbaar mijnbouwwerk, voor de opsporing of winning van een voorkomen van koolwaterstoffen kan de houder en, ingeval van medehouderschap, de medehouder bij de berekening van de heffingsmaatstaf, bedoeld in*

*artikel 66, eerste lid, aanvullend 40% van zijn deel van het investeringsbedrag ten laste brengen van het resultaat.*

*Onder investeren wordt verstaan:*

- a. het aangaan van verplichtingen voor en het maken van kosten voor het aanschaffen van een ten aanzien van het voorkomen niet eerder gebruikt mijnbouwwerk;*
  - b. het maken van voortbrengingskosten voor een ten aanzien van het voorkomen niet eerder gebruikt mijnbouwwerk;*
  - c. het maken van kosten voor het aanpassen of verbeteren van een mijnbouwwerk en d. het maken van kosten voor het aanleggen, het uitbreiden en het wijzigen van een boorgat,*
- waaronder, in voorkomend geval, de kosten van het huren of gebruiken van een verplaatsbaar mijnbouwwerk;*
- voor zover die verplichtingen, respectievelijk kosten, op de houder dan wel de medehouder drukken.*

*Artikel 8, achtste lid, aanhef en onderdeel b en c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 is van overeenkomstige toepassing.*

*Als de houder van de vergunning aan het einde van het boekjaar het mijnbouwwerk, dan wel de aanpassing of verbetering van het mijnbouwwerk, nog niet in gebruik heeft genomen en de investeringsaftrek, bedoeld in het eerste lid, zou uitgaan boven het bedrag dat aan het einde van het jaar voor de investering is betaald, wordt in afwijking van het eerste lid voor de berekening van de investeringsaftrek een bedrag in aanmerking genomen dat gelijk is aan de betaling en wordt het meerdere in aanmerking genomen in de volgende jaren, voor zover betalingen plaatsvinden, maar niet later dan in het jaar waarin het mijnbouwwerk, dan wel de aanpassing of verbetering van het mijnbouwwerk, in gebruik wordt genomen.*

*Als de houder of, ingeval van medehouderschap, de medehouder van een opsporingsvergunning niet tevens houder, respectievelijk medehouder, is van een winningsvergunning, kan deze houder of medehouder de in het eerste lid bedoelde investeringsaftrek ten laste van het resultaat brengen in het eerste jaar waarin hij houder of medehouder is van een winningsvergunning. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing.*

#### *Artikel 68b*

*Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de uitvoering van artikel 68a.*

#### *Artikel 69*

*Het tarief bedraagt 50%.*

*Het door de houder of de medehouder verschuldigde bedrag aan winstaandeel over een boekjaar wordt, voorzover mogelijk, verminderd met het op dat boekjaar betrekking hebbende verrekenbare bedrag dat wordt berekend op de in het derde lid aangegeven wijze. Indien niet het gehele verrekenbare bedrag in mindering kan worden gebracht, wordt het overschot opgeteld bij het verrekenbare bedrag over het volgende boekjaar. Indien het verrekenbare bedrag negatief is, wordt dit in mindering gebracht op het verrekenbare bedrag over het volgende boekjaar.*

*Onder het verrekenbare bedrag, bedoeld in het tweede lid, wordt verstaan het bedrag dat wordt verkregen door:*

*a. het resultaat van de winst- en verliesrekening over het boekjaar te bepalen, met dien verstande dat daarbij artikel 68, derde lid, buiten beschouwing wordt gelaten;*

*b. dit resultaat te verminderen met het over het boekjaar na toepassing van dit artikel te betalen bedrag aan winstaandeel;*

*c. op dit verschil het voor het boekjaar geldende tarief van de vennootschapsbelasting toe te passen.*

*4. Het tweede lid is niet van toepassing indien de houder of de medehouder ter zake van het met het winningsbedrijf behaalde resultaat niet is onderworpen aan de Nederlandse belastingheffing.*

## *Artikel 70*

*Winsttaandeel wordt geheven bij wege van aanslag.*

*De houder, of, ingeval van medehouderschap, ieder van de medehouders, zendt gelijktijdig met de aangifte voor de vennootschapsbelasting over een boekjaar aan de inspecteur een over dat boekjaar opgemaakte winst- en verliesrekening als bedoeld in artikel 66, eerste lid, en een berekening van het op dat boekjaar betrekking hebbende verrekenbare bedrag, bedoeld in artikel 69, tweede lid, alsmede een balans, vermeldende de aan het eind van het boekjaar tot het winningsbedrijf behorende activa en passiva.*

### *§ 5.1.1.5. Heffing en invordering*

## *Artikel 71*

*De afdrachten, bedoeld in deze afdeling, worden geheven door de inspecteur en ingevorderd door de ontvanger.*

## *Artikel 72*

*Onverminderd het overigens bij of krachtens deze paragraaf bepaalde geschieden de heffing en de invordering van oppervlakterecht, cijns en winstaandeel met overeenkomstige toepassing van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Kostenwet invordering rijksbelastingen en de op die wetten berustende bepalingen.*

## *Artikel 73*

*De artikelen 30f, 30fa, 30fb, 30fc, 30fd, 30fe en 30hb, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zijn van overeenkomstige toepassing op de berekening van de belastingrente met betrekking tot het winstaandeel.*

*De artikelen 30h en 30hb van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zijn van overeenkomstige toepassing op de berekening van de belastingrente met betrekking tot de cijns en het oppervlakterecht.*

## *Artikel 74*

*De inspecteur en de ontvanger verstrekken desgevraagd aan Onze Minister kosteloos de voor de uitvoering van deze wet benodigde inlichtingen en gegevens.*

*De inspecteur en de ontvanger verlenen aan de door Onze Minister aangewezen personen toegang tot en inzage in alle gegevens die Onze Minister nodig heeft voor de uitvoering van deze wet.*

#### *Afdeling 5.1.2. Afdrachten aan de provincie*

##### *Artikel 75*

*Op deze afdeling zijn de onderdelen a tot en met e van artikel 54 van toepassing.*

##### *Artikel 76*

*De houder van een winningsvergunning die een terrein binnen een provincie in gebruik neemt voor het winnen van koolwaterstoffen, waarbij binnen het terrein voor het winnen benodigde mijnbouwwerken aanwezig zijn, is een eenmalige afdracht verschuldigd aan de provincie.*

*Bij medehouderschap is de afdracht verschuldigd door de aangewezen medehouder.*

##### *Artikel 77*

*De heffingsmaatstaf van de afdracht, bedoeld in artikel 76, is de oppervlakte van het in artikel 76, eerste lid, bedoelde terrein.*

*Het tarief over 2003 bedraagt € 4,50 per vierkante meter. Artikel 58, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.*

##### *Artikel 78*

*Gedeputeerde staten stellen de afdracht vast en maken het verschuldigde bedrag aan de houder of de aangewezen*

*medehouder bekend.*

## *Artikel 79*

*Onverminderd het bij of krachtens deze afdeling bepaalde geschieden de heffing en invordering van de afdracht aan de provincie met overeenkomstige toepassing van de artikelen 11, 12, 14, 17, eerste lid, 28, eerste en tweede lid, en 29 van de Invorderingswet 1990 met dien verstande dat gedeputeerde staten in de plaats treden van de ontvanger.*

## *Artikel 80*

*Indien een afdracht aan de provincie op een later tijdstip op een ander bedrag wordt vastgesteld, wordt bij die latere vaststelling de rentederving in rekening gebracht die voor de betrokkene of voor de provincie uit die latere vaststelling voortvloeit. Daarbij wordt een enkelvoudige rente in rekening gebracht, waarvan het percentage gelijk is aan het percentage van de belastingrente, bedoeld in artikel 30hb van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.*

*Afdeling 5.2. Deelneming in opsporing en winning van koolwaterstoffen of aardwarmte en andere taken en activiteiten van de aangewezen vennootschap*

### *§ 5.2.1. Algemeen*

## *Artikel 81*

*In deze afdeling wordt verstaan onder:*

*a. de vennootschap: de vennootschap, bedoeld in artikel 82, eerste lid; b. opsporingswerkzaamheden: werkzaamheden die op grond van een opsporingsvergunning*

*worden of kunnen worden verricht of werkzaamheden die voortvloeien uit het doen van verkenningsonderzoeken naar de aanwezigheid van koolwaterstoffen binnen het vergunningsgebied, dan wel naar nadere gegevens omtrent die koolwaterstoffen;*

*c. mijnbouwwerkzaamheden: winnings- en opsporingswerkzaamheden die op grond van een winningsvergunning worden of kunnen worden verricht of werkzaamheden die voortvloeien uit het doen van verkenningsonderzoeken naar de aanwezigheid van koolwaterstoffen binnen het vergunningsgebied, dan wel naar nadere gegevens omtrent die koolwaterstoffen;*

*d. opsporingsovereenkomst: een overeenkomst van samenwerking tussen de houder van een opsporingsvergunning en de vennootschap inzake het verrichten van opsporingswerkzaamheden;*

*e. mijnbouwovereenkomst: een overeenkomst van samenwerking tussen de houder van een winningsvergunning en de vennootschap inzake het verrichten van mijnbouwwerkzaamheden.*

## *Artikel 82*

*In het belang van een doelmatige opsporing en winning, een planmatig beheer en een optimale afzet van koolwaterstoffen, wijst Onze Minister een naamloze of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan alle aandelen middellijk of onmiddellijk aan de staat behoren, aan, die tot taak heeft:*

*a. het deelnemen in opsporingswerkzaamheden op grond van opsporingsovereenkomsten,*

*overeenkomstig paragraaf 5.2.2. van deze afdeling; b. het deelnemen in mijnbouwwerkzaamheden op grond van mijnbouwovereenkomsten,*

*overeenkomstig paragraaf 5.2.3. van deze afdeling, met inbegrip van daarmee rechtstreeks verbonden werkzaamheden, waaronder in ieder geval worden begrepen behandeling, transport en verkoop van de gewonnen koolwaterstoffen;*

*c. het sluiten van overeenkomsten, bedoeld in artikel 97d, eerste en derde lid, met inbegrip van daarmee rechtstreeks verbonden werkzaamheden, waaronder het begeleiden, bewaken en monitoren van het systeem van overeenkomsten, bedoeld in artikel 97d, eerste, tweede en derde lid;*

*d. het verstrekken van inlichtingen aan Onze Minister over de vaststelling, toepassing en uitvoering van de overeenkomsten, bedoeld in artikel 97d, eerste, tweede en derde lid, alsmede over de aard en omvang van de door een houder van een vergunning gestelde of te stellen financiële zekerheden;*

*e. het verstrekken van inlichtingen aan Onze Minister, indien informatie over financiële zekerheden, informatie over zeggenschap dan wel andere informatie daartoe aanleiding geeft;*

*f. het uitvoeren van de taken, het uitoefenen van de rechten en het voldoen aan de verplichtingen die voor de vennootschap voortvloeien uit de overeenkomst van samenwerking, bedoeld in artikel 11, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 mei 1963, nummer 39 (Stcrt. 126) en de daarmee verband houdende regelingen en overeenkomsten;*

*g. Onze Minister desgevraagd de inlichtingen te verstrekken die nodig zijn voor de beoordeling van de uitvoerbaarheid van voorgenomen energiebeleid, in het bijzonder ten aanzien van opsporing, winning, beëindiging van opsporing en winning, alsmede het beheer en afzet van koolwaterstoffen.*

*2. In het belang van kennisdeling en -borging wijst Onze Minister een naamloze of een besloten*

*vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan alle aandelen middellijk of onmiddellijk aan de staat behoren, aan, die tot taak heeft het deelnemen in werkzaamheden voor opsporing en winning van aardwarmte op grond van overeenkomsten, overeenkomstig artikel 86a.*

*Onverminderd het eerste lid, kunnen de vennootschap bij besluit van Onze Minister andere taken dan de taken, bedoeld in het eerste lid, worden opgedragen in het algemeen belang van het klimaat- en energiebeleid. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de algemene belangen omschreven ten behoeve waarvan en de gevallen waarin Onze Minister de vennootschap een opdracht als bedoeld in de eerste volzin kan geven. Onze Minister kan aan een besluit tot het geven van een opdracht voorschriften en beperkingen verbinden.*

*De vennootschap verricht middellijk of onmiddellijk geen andere activiteiten dan activiteiten ter uitvoering van de taken, bedoeld in het eerste en derde lid, tenzij Onze Minister daarmee heeft ingestemd. Onze Minister kan voorschriften en beperkingen verbinden aan zijn instemming. De instemming wordt slechts verleend indien die activiteiten en de uitvoering daarvan:*

- a. nauw verwant zijn aan de activiteiten ter uitvoering van de taken, bedoeld in het eerste en derde lid,*
- b. een goede uitvoering van die taken niet belemmeren of anderszins bemoeilijken, en c. mede het algemeen belang van het klimaat- en energiebeleid dienen.*

*5. Onze Minister kan een besluit tot het geven van een opdracht als bedoeld in het derde lid*

*onderscheidenlijk een besluit tot instemming als bedoeld in het vierde lid intrekken of wijzigen indien niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden voor het geven van die opdracht onderscheidenlijk het verlenen van die instemming als bedoeld in het derde onderscheidenlijk het vierde lid.*

### *Artikel 83*

*Indien de vennootschap activiteiten als bedoeld in artikel 82, vierde lid, verricht, is zij verplicht, al dan niet op geconsolideerde basis, een afzonderlijke boekhouding te voeren voor die activiteiten enerzijds en de activiteiten ter uitvoering van haar taken, bedoeld in artikel 82, eerste, tweede en derde lid, anderzijds.*

*De afzonderlijke boekhouding is zodanig ingericht dat:*

*a. de registratie van de lasten en baten van de verschillende activiteiten gescheiden zijn; b. alle lasten en baten, op grond van consequent toegepaste en objectief te rechtvaardigen*

*beginselen inzake kostprijsadministratie, correct worden toegerekend; c. de beginselen inzake kostprijsadministratie volgens welke de boekhouding wordt gevoerd,*

*duidelijk zijn vastgelegd. 3. De baten die de vennootschap behaalt met de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 82,*

*eerste, tweede of derde lid, worden niet gebruikt voor financiering van de activiteiten, bedoeld in artikel 82, vierde lid.*

*De vennootschap verricht activiteiten als bedoeld in artikel 82, vierde lid, tegen marktconforme tarieven en voorwaarden en op basis van een integrale doorberekening van alle kosten.*

#### *Artikel 84*

*De statuten van de vennootschap en elke wijziging van die statuten behoeven goedkeuring van Onze Minister. Hij onthoudt zijn goedkeuring slechts als door de statuten naar zijn oordeel een behoorlijke vervulling van de taken, genoemd in artikel 82, eerste, tweede en derde lid, onvoldoende is gewaarborgd.*

#### *Artikel 85*

*Onze Minister kan de vennootschap aanwijzingen geven in het belang van een goede vervulling van de in artikel 82, eerste, tweede en derde lid, bedoelde taken.*

#### *Artikel 86*

*De vennootschap verschaft Onze Minister alle gegevens en inlichtingen die hij nodig heeft voor de uitvoering van deze wet.*

*Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent de te verstrekken gegevens en inlichtingen en omtrent de wijze en het tijdstip waarop de gegevens en inlichtingen moeten worden verschaft.*



## *Artikel 86a*

*De houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte en de op grond van artikel 82, tweede lid, aangewezen vennootschap brengen een overeenkomst tot stand gericht op deelname door die aangewezen vennootschap in de voorgenomen werkzaamheden voor opsporing en winning van aardwarmte, tenzij Onze Minister bepaalt dat deze verplichting niet geldt.*

*De overeenkomst wordt gesloten binnen een jaar na de verlening van de toewijzing zoekgebied aardwarmte. Onze Minister kan deze termijn eenmaal met ten hoogste een jaar verlengen.*

*De overeenkomst en wijzigingen daarin behoeven de instemming van Onze Minister.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld inzake de deelname en de overeenkomst, bedoeld in het eerste lid.*

### *§ 5.2.2. Deelneming in opsporingswerkzaamheden*

## *Artikel 87*

*De vennootschap verleent op verzoek van de houder van een opsporingsvergunning medewerking aan de totstandkoming van een opsporingsovereenkomst.*

*De opsporingsovereenkomst komt binnen een periode van zes maanden tot stand, ingaande op het tijdstip waarop de vergunninghouder een verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan. Onze Minister kan de termijn van zes maanden eenmaal met ten hoogste zes maanden*

*verlengen. De opsporingsovereenkomst behoeft de instemming van Onze Minister.*

*De opsporingsovereenkomst kan niet worden gewijzigd of ontbonden dan na instemming van Onze Minister.*

## *Artikel 88*

*In de opsporingsovereenkomst worden bepalingen opgenomen, die ertoe strekken dat ten behoeve van de opsporingswerkzaamheden wordt samengewerkt, waarbij:*

*a. de vergunninghouder voor 60% en de vennootschap voor 40% belang neemt; b. de werken die door het doen van de in artikel 90, eerste lid, onderdeel a, bedoelde*

*investeringen tot stand zijn gekomen voor 60% toebehoren aan de vergunninghouder en voor 40% aan de vennootschap;*

*c. de vergunninghouder en de vennootschap ten behoeve van de samenwerking, in verhouding tot ieders belang in de samenwerking, de middelen verstrekken die bestemd zijn voor het doen van de uitgaven, bedoeld in artikel 90, eerste lid, onderdeel a;*

*d. op de overeenkomst Nederlands recht van toepassing is. Artikel 89*

*In de opsporingsovereenkomst worden bepalingen opgenomen die de vergunninghouder ertoe verplichten:*

*a. de voor hem uit de vergunning voortvloeiende rechten uit te oefenen ten behoeve van de samenwerking en overeenkomstig de gezamenlijke besluiten die met inachtneming van artikel 91 zijn genomen door de vergunninghouder en de vennootschap;*

*b. het door hem aangaan, wijzigen of beëindigen van duurzame samenwerking met derden ter zake van verkenning en opsporing te onderwerpen aan goedkeuring door de vergunninghouder en de vennootschap gezamenlijk;*

*c. aan de samenwerking ten goede te doen komen zijn kennis en ervaring op het gebied van verkenning, opsporing, winning en afzet van koolwaterstoffen en daarmee samenhangende gebieden zoals het transport, de opslag en de behandeling daarvan.*

## *Artikel 90*

*In de opsporingsovereenkomst worden bepalingen opgenomen die de vennootschap ertoe verplichten:*

*a. aan de vergunninghouder te vergoeden 40% van de uitgaven van de vergunninghouder die in overeenstemming met*

*artikel 91 zijn goedgekeurd of in overeenstemming zijn met een goedgekeurd jaarlijks investerings- en financieringsplan;*

*b. niet te beletten dat besluiten van de vergunninghouder gebaseerd worden op normale commerciële overwegingen;*

*c. zijn stem bij de besluitvorming volgens artikel 91 uit te brengen op grond van transparante, objectieve en niet-discriminerende beginselen.*

*2. In de overeenkomst worden bepalingen opgenomen die ertoe strekken dat ten aanzien van*

*besluiten, inhoudende bij wie opdrachten worden geplaatst voor leveringen, voor de uitvoering van werken en voor het verrichten van diensten:*

*a. de vergunninghouder niet verplicht is vooraf aan de vennootschap informatie te geven over het te nemen besluit;*

*b. de vennootschap geen stem uitbrengt bij het nemen van het besluit. Artikel 91*

*In de opsporingsovereenkomst worden bepalingen opgenomen die ertoe strekken dat:*

*a. een gezamenlijk besluit van de vergunninghouder en de vennootschap wordt genomen in een*

*vergadering, waarin de vergunninghouder en de vennootschap worden vertegenwoordigd door een aantal gevolmachtigde personen, in verhouding tot ieders belang in de samenwerking;*

*b. een gezamenlijk besluit van de vergunninghouder en de vennootschap, in afwijking van onderdeel a, buiten vergadering kan worden genomen, mits dit gebeurt bij een gezamenlijke schriftelijke verklaring of bij een gelijkkluidende schriftelijke verklaring van de vergunninghouder en de vennootschap, door deze of hun gevolmachtigde vertegenwoordigers ondertekend;*

*c. een gezamenlijk besluit van de vergunninghouder en de vennootschap, waarbij de vennootschap en, als de vergunning door meerdere personen gehouden wordt, de persoon, bedoeld in artikel 22, vijfde lid, elk een beslissende stem hebben, vereist is voor: 1°. het jaarlijkse investerings- en financieringsplan; 2°. niet in het jaarlijkse investerings- en financieringsplan opgenomen activiteiten en*

*aanschaffingen, die een bedrag van € 500 000 te boven gaan; 3°. de meerjarenplanning ten aanzien van opsporingswerkzaamheden binnen het*

*vergunningsgebied. Artikel 92*

*De vergunninghouder neemt geen besluit, inhoudende bij wie opdrachten worden geplaatst voor leveringen, voor het*

*uitvoeren van werken of voor het verrichten van diensten, indien aannemelijk is dat dit besluit leidt tot:*

*a. financieel nadeel voor de staat, voorzover het betreft hetgeen ingevolge dit hoofdstuk is verschuldigd, of*

*b. financieel nadeel voor de vennootschap. § 5.2.3. Deelneming in mijnbouwwerkzaamheden*

### *Artikel 93*

*De houder van een winningsvergunning voor koolwaterstoffen en de vennootschap brengen een mijnbouwovereenkomst tot stand, tenzij Onze Minister bij de vergunningverlening heeft bepaald dat deze verplichting niet geldt. Onze Minister bepaalt uitsluitend dat de verplichting, bedoeld in de vorige volzin, niet geldt als de staat door de overeenkomst naar redelijke schatting financieel nadeel zal lijden.*

*De overeenkomst komt binnen een jaar na de verlening van de vergunning tot stand. Onze Minister kan de termijn van een jaar eenmaal met ten hoogste een jaar verlengen. De overeenkomst behoeft de instemming van Onze Minister.*

*Tot het tijdstip waarop de instemming wordt verleend, verricht de vergunninghouder geen winningswerkzaamheden. Tot dat tijdstip behoeven besluiten als bedoeld in artikel 97, tweede lid, de instemming van de vennootschap.*

*Artikel 87, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.*

### *Artikel 94*

*Artikel 88 is van overeenkomstige toepassing.*

*Voorts worden in de overeenkomst bepalingen opgenomen, die ertoe strekken dat ten behoeve van de mijnbouwwerkzaamheden wordt samengewerkt, waarbij:*

*a. de vergunninghouder en de vennootschap de verdeling van de uit de voorkomens gewonnen en beschikbare*

*hoeveelheden koolwaterstoffen vaststellen op 60% voor de vergunninghouder, respectievelijk 40% voor de vennootschap;*

*b. zowel de vergunninghouder als de vennootschap gerechtigd is het eigen aandeel in de gewonnen en beschikbare hoeveelheden koolwaterstoffen in natura op te nemen, met dien verstande dat zij ernaar streven zoveel mogelijk samen te werken bij de verkoop van de gewonnen en beschikbare hoeveelheden koolwaterstoffen uit de voorkomens;*

*c. de vergunninghouder en de vennootschap ten behoeve van de afzet regelmatig overleg*

*plegen. 3. In de overeenkomst wordt het bedrag vastgesteld van de door de vergunninghouder reeds*

*gemaakte kosten:*

*a. die naar redelijkheid kunnen worden toegeschreven aan de activiteiten die tot het aantreffen van het voorkomen hebben geleid;*

*b. van de verdere evaluatie van dat voorkomen; c. van investeringen ten behoeve van de mijnbouwwerkzaamheden.*

*Artikel 95*

*Artikel 89 is van overeenkomstige toepassing.*

*Voorts worden in de overeenkomst bepalingen opgenomen die de vergunninghouder ertoe verplichten:*

*a. zorg te dragen dat de werken die voor de totstandkoming van de overeenkomst tot stand zijn gekomen binnen het vergunningsgebied, voor 60% gaan toebehoren aan de vergunninghouder en voor 40% gaan toebehoren aan de vennootschap;*

*b. de vennootschap tijdig in te lichten en in staat te stellen om een belang tot een percentage van 40 te nemen in te treffen regelingen die verband houden met de winning en de afzet van de gewonnen koolwaterstoffen, zoals het transport, de opslag en de behandeling daarvan.*

*Artikel 96*

*Artikel 90 is van overeenkomstige toepassing.*

*Voorts wordt in de overeenkomst een bepaling opgenomen die de vennootschap ertoe verplicht aan de vergunninghouder terstond te vergoeden 40% van het bedrag, bedoeld in artikel 94, derde lid, vermeerderd met een enkelvoudige rente, waarvan het percentage gelijk is aan dat van de wettelijke rente, over een tijdvak van ten hoogste vijf jaar, te rekenen vanaf het tijdstip waarop de desbetreffende kosten zijn gemaakt.*

*Het tweede lid blijft buiten toepassing, voorzover de vennootschap in het kader van een opsporingsovereenkomst de in artikel 94, derde lid, bedoelde kosten reeds heeft voldaan.*

#### *Artikel 97*

*Artikel 91, onderdelen a en b, is van overeenkomstige toepassing.*

*Voorts worden in de overeenkomst bepalingen opgenomen die ertoe strekken dat een gezamenlijk besluit van de vergunninghouder en de vennootschap, waarbij de vennootschap en, als de vergunning door meerdere personen gehouden wordt, de persoon, bedoeld in artikel 22, vijfde lid, elk een beslissende stem hebben, vereist is voor:*

*1°. het jaarlijkse investerings- en financieringsplan; 2°. niet in het jaarlijkse investerings- en financieringsplan opgenomen activiteiten en*

*aanschaffingen, die een bedrag van € 500 000 te boven gaan; 3°. de meerjarenplanning ten aanzien van mijnbouwwerkzaamheden binnen het*

*vergunningsgebied; 4°. het de vergunninghouder toestaan dat overeenkomstig het beperkte doel van de*

*samenwerking een deel van de mijnbouwwerkzaamheden niet of niet langer zal geschieden voor rekening van de vergunninghouder en de vennootschap gezamenlijk;*

*5°. het aangaan van verplichtingen tot levering van koolwaterstoffen; 6°. besluiten inzake het vervoer van gewonnen koolwaterstoffen.*

#### *Artikel 97a*

*Artikel 92 is van overeenkomstige toepassing.*

#### *Artikel 97b*

*Indien na toepassing van het slot van de eerste volzin van artikel 93, eerste lid, in een ander voorkomen in het vergunningsgebied koolwaterstoffen worden aangetoond, kan Onze Minister besluiten dat alsnog een overeenkomst als bedoeld in artikel 93 tot stand wordt gebracht. Deze paragraaf is van overeenkomstige toepassing op die overeenkomst, met dien verstande dat:*

*a. de overeenkomst slechts betrekking heeft op dit andere voorkomen; b. de overeenkomst tot stand komt binnen een jaar na het besluit van Onze Minister.*

*2. In afwijking van artikel 146, vierde lid, kan Onze Minister op verzoek van de vennootschap in*

*overeenstemming met de vergunninghouder besluiten dat deze paragraaf van overeenkomstige toepassing is op een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, tweede lid, met dien verstande dat:*

*a. de mijnbouwovereenkomst tot één of meer voorkomens van koolwaterstoffen in het vergunningsgebied kan worden beperkt;*

*b. in de mijnbouwovereenkomst bepalingen kunnen worden opgenomen die afwijken van de artikelen 94, 95, 96 en 97;*

*c. de overeenkomst tot stand komt binnen een jaar na het besluit van Onze Minister. § 5.2.4. Financiële zekerheid verwijderen of hergebruiken mijnbouwwerken*

#### *Artikel 97c*

*Deze paragraaf heeft betrekking op personen die een vergunning houden voor het opsporen, winnen of opslaan van koolwaterstoffen.*

#### *Artikel 97d*

*Als één natuurlijke persoon of rechtspersoon een vergunning houdt, brengen deze persoon en de vennootschap een overeenkomst tot stand die strekt tot het begeleiden, bewaken en monitoren van de financiële zekerheid voor de nakoming van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 44, tweede lid, en 45, tweede en vierde lid.*

*Als twee of meer natuurlijke personen of rechtspersonen de vergunning gezamenlijk houden, brengen deze personen onderling een overeenkomst tot stand die strekt tot het stellen van financiële zekerheid voor de nakoming van ieders aandeel in de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 44, tweede lid, en 45, tweede en vierde lid.*

*De personen, bedoeld in het tweede lid, en de vennootschap brengen gezamenlijk een overeenkomst tot stand die strekt tot het begeleiden, bewaken en monitoren van de uitvoering van de overeenkomst, bedoeld in het tweede lid.*

*Onze Minister kan bij ministeriële regeling regels stellen met betrekking tot de inhoud van overeenkomsten als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, en daarmee verband houdende overeenkomsten tot het stellen van zekerheden.*

*Als personen een overeenkomst als bedoeld in het eerste, tweede of derde lid sluiten, die afwijkt van de regels, bedoeld in het vierde lid, behoeft de overeenkomst instemming van Onze Minister.*

*Ontbinding van een overeenkomst komt niet tot stand dan na instemming van Onze Minister.*

#### *Artikel 97e*

*Iedere persoon, bedoeld in artikel 22, tweede lid, eerste volzin, meldt een wijziging in zijn directe en indirecte zeggenschap binnen vier weken na die wijziging aan de vennootschap in het geval een wijziging betrekking heeft op de helft of meer van de stemrechten in een aandeelhoudersvergadering dan wel de benoeming, de schorsing of het ontslag van de helft of meer van de bestuurders, commissarissen of vennoten.*

*Als een wijziging in de zeggenschap, bedoeld in het eerste lid, daartoe aanleiding geeft, adviseert de vennootschap Onze Minister over de toepassing van de artikelen 47 en 48.*

*Als de wijziging in de zeggenschap, bedoeld in het eerste lid, mogelijk nadelig is voor een te stellen of gestelde zekerheid*



*als bedoeld in de artikelen 47 en 48 en de melding niet is gedaan binnen de termijn van vier weken, bedoeld in dat lid, is een rechtshandeling, die nodig is voor de wijziging van de zeggenschap vernietigbaar door een rechterlijke uitspraak, onverminderd de toepassing van artikel 40, tweede lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek door een persoon als bedoeld in artikel 97d, tweede lid, of de vennootschap.*

### *Afdeling 5.3. Afdrachten in verband met andere vergunningen dan die tot het opsporen en het winnen van koolwaterstoffen of aardwarmte*

#### *Artikel 98*

*De houder van een vergunning tot het winnen van andere delfstoffen dan koolwaterstoffen is jaarlijks een afdracht verschuldigd aan de staat, voorzover dit in aan de vergunning verbonden voorschriften is bepaald. De afdracht wordt afgestemd op de omvang van of de voordelen behaald met het winnen en de daarmee samenhangende activiteiten.*

*De houder van een opslagvergunning is jaarlijks een afdracht verschuldigd aan de staat, voorzover dit in aan de vergunning verbonden voorschriften is bepaald. De afdracht wordt afgestemd op de omvang van of de voordelen behaald met het opslaan en de daarmee samenhangende activiteiten.*

*De houder van een vergunning als bedoeld in het eerste of tweede lid die een terrein binnen een provincie in gebruik heeft, waarbinnen voor het winnen of het opslaan benodigde mijnbouwwerken aanwezig zijn, is een eenmalige afdracht verschuldigd aan de provincie, voorzover dit in aan de vergunning verbonden voorschriften is bepaald. De afdracht wordt afgestemd op de regeling in afdeling 5.1.2.*

*Indien de vergunning wordt gehouden door meer dan een natuurlijke persoon of rechtspersoon, wordt in aan de vergunning te verbinden voorschriften bepaald in hoeverre ieder van deze personen een afdracht als bedoeld in het eerste tot en met derde lid verschuldigd is.*

#### *Artikel 99*

*[Vervallen per 08-08-2008]*

## *Artikel 100*

*Onverminderd het bij of krachtens deze afdeling bepaalde geschieden de heffing en invordering van de afdracht aan de staat of een vooruitbetaling op een afdracht met overeenkomstige toepassing van de artikelen 11, 12, 14, 17, eerste lid, 25, eerste en tweede lid, 28 en 29 van de Invorderingswet 1990 en de daarop berustende bepalingen, met dien verstande dat Onze Minister in de plaats treedt van de ontvanger.*

## *Artikel 101*

*Indien een afdracht als bedoeld in artikel 98, eerste lid, aan de staat of een vooruitbetaling op een afdracht als bedoeld in artikel 98, eerste lid, op een later tijdstip op een ander bedrag wordt vastgesteld, wordt bij die latere vaststelling de rentederving in rekening gebracht die voor de betrokkene of voor de staat uit die latere vaststelling voortvloeit. Daarbij wordt een enkelvoudige rente in rekening gebracht.*

*Aan de betrokkene wordt een enkelvoudige rente in rekening gebracht over het bedrag waarvoor overeenkomstig artikel 25 van de Invorderingswet 1990 uitstel van betaling is verleend. De rente wordt berekend over het tijdvak waarvoor uitstel is verleend.*

*Het percentage van de rente, bedoeld in het eerste en het tweede lid, is gelijk aan het percentage*

*van de belastingrente, bedoeld in artikel 30hb van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.*

*Een rente, bedoeld in het eerste en het tweede lid, is aan de staat verschuldigd met ingang van de dag na die waarop de vaststelling aan de betrokkene bekend is gemaakt. Artikel 100 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de betaling en de invordering van deze rente.*

## *Afdeling 5.4. Het stellen van zekerheid*

## *Artikel 102*

*Voorzover twijfel bestaat of degene die ingevolge dit hoofdstuk een afdracht aan de staat verschuldigd zal worden deze*

*zal voldoen, kan Onze Minister bepalen dat de betrokkene zekerheid stelt voor de voldoening van de afdracht.*

*Het bedrag en de termijn waarvoor en het tijdstip en de wijze waarop de zekerheid wordt gesteld, dienen ten genoegen van Onze Minister te zijn.*

*De verplichtingen van dit artikel blijven na afloop van de vergunning van kracht, tenzij eerder aan de betalingsverplichtingen is voldaan.*

#### *Afdeling 5.5. Uitvoeringsregels*

##### *Artikel 103*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen in ieder geval nadere regels worden gesteld omtrent:*

*a. de uitvoering van dit hoofdstuk; b. afdrachten in verband met andere vergunningen dan die tot het opsporen en het winnen van*

*koolwaterstoffen. 2. De voordracht voor een krachtens het eerste lid, onderdeel b, vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.*

#### *Afdeling 5.6. Wetenschappelijk onderzoek*

##### *Artikel 104*

*Dit hoofdstuk is niet van toepassing ten aanzien van vergunningen als bedoeld in de artikelen 24 en 24c.*

#### *Hoofdstuk 6. De Mijnraad*

##### *Artikel 105*

*Er is een Mijnraad.*

*De Mijnraad heeft tot taak om in verband met het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte, dan wel het opslaan van stoffen:*

*a. Onze Minister desgevraagd te adviseren over door hem te geven beschikkingen; b. Onze Minister desgevraagd de inlichtingen te verstrekken die nodig zijn voor de beoordeling*

*van de uitvoerbaarheid van voorgenomen wettelijke voorschriften en algemene beleidsvoornemens.*

*3. Onze Minister vraagt in elk geval advies aan de Mijnraad inzake door hem te geven beschikkingen*

*inzake:*

*a. de verlening of intrekking van een vergunning als bedoeld in artikel 6, eerste lid, of 25, eerste lid;*

*b. een instemming met een winningsplan als bedoeld in artikel 34, derde lid, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat;*

*c. een besluit tot wijziging van een instemming met een winningsplan en een besluit tot instemming met een gewijzigd of geactualiseerd winningsplan, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat, tenzij de wijziging of actualisatie van ondergeschikte aard is omdat deze naar het oordeel van Onze Minister niet leidt tot een andere beoordeling van: 1°. de effecten van de wijze van winning alsmede de daarmee verband houdende activiteiten, 2°. de effecten van de bodembeweging ten gevolge van de winning en de maatregelen ter*

*voorkoming van schade door bodembeweging, 3°. de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit*

*daarvan; d. de verlening of intrekking van een startvergunning aardwarmte; e. de verlening of intrekking van een vervolggvergunning aardwarmte indien hiervoor de*

*procedure, bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt gevolgd. Artikel 106*

*De Mijnraad bestaat uit een voorzitter en ten hoogste negen andere leden.*

*De voorzitter en de andere leden van de Mijnraad worden door Onze Minister benoemd, geschorst en ontslagen. De raad kan uit zijn midden ondervoorzitters aanwijzen. De benoeming van de leden geschiedt op grond van hun deskundigheid op gebieden die van belang zijn voor de mijnbouw en met de mijnbouw verwante activiteiten.*

*De leden worden benoemd voor ten hoogste vier jaar. Herbenoeming kan telkens voor ten hoogste vier jaar plaatsvinden.*

#### *Artikel 107*

*De Mijnraad heeft een secretariaat, dat bestaat uit een of meer door Onze Minister aan te wijzen personen.*

*De aangewezen personen zijn voor hun werkzaamheden voor de Mijnraad uitsluitend verantwoording schuldig aan de raad.*

#### *Artikel 108*

*Leden van de Mijnraad onthouden zich van stemming over een advies, indien dit een zaak betreft waarbij zij persoonlijk belang hebben.*

#### *Artikel 109*

*De Mijnraad stelt een bestuursreglement vast.*

*Het bestuursreglement en de daarin aangebrachte wijzigingen behoeven de goedkeuring van Onze Minister.*

#### *Artikel 110*

*De Mijnraad stelt jaarlijks voor 1 juli een verslag op van de werkzaamheden en de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkzaamheden en werkwijze in het afgelopen kalenderjaar. Het verslag wordt aan Onze Minister toegezonden. Onze Minister zendt het verslag alsmede een schriftelijke reactie daarop aan de Staten-Generaal.*

#### *Artikel 111*

*De Mijnraad verstrekt desgevraagd aan Onze Minister de voor de uitoefening van zijn taak benodigde*

*inlichtingen. Onze Minister kan inzage vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, voorzover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.*

#### *Artikel 112*

*Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van de Mijnraad geschiedt op overeenkomstige wijze als bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De bescheiden worden na beëindiging van de werkzaamheden van de raad opgeborgen in het archief van dat ministerie.*

#### *Artikel 113*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 114*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 115*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 116*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 117*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 118*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 119*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

## *Artikel 120*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

## *Artikel 121*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

## *Artikel 122*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

## *Artikel 122a*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

## *Hoofdstuk 7. Rapportage*

## *Artikel 123*

*Degene die activiteiten verricht waarop het bij en krachtens artikel 49, eerste lid, artikel 51, eerste*

*lid, of 52, eerste lid, bepaalde van toepassing is verstrekt aan Onze Minister de op grond van het vijfde lid bepaalde gegevens, voorzover de betrokkene in verband met die activiteiten in het bezit van deze gegevens is gekomen.*

*Onze Minister kan de verstrekte gegevens, of een deel van die gegevens, doen beheren door door hem daartoe aan te wijzen instellingen, welke hem desgevraagd mede van advies dienen aan de hand van die gegevens.*

*De verstrekte gegevens zijn gegevens als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onderdeel c, of tweede lid, onderdeel f, van de Wet open overheid.*

*De op grond van het vijfde lid, onderdeel c, aangewezen gegevens verliezen op een op grond van dat onderdeel bepaald tijdstip hun vertrouwelijk karakter. Na dit tijdstip is artikel 5.1, eerste lid, onderdeel c, of tweede lid, onderdeel f, van de Wet open overheid niet meer van toepassing op deze aangewezen gegevens.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden:*

*a. de gegevens bepaald die aan Onze Minister worden verstrekt; b. regels gesteld omtrent het tijdstip en de wijze waarop de gegevens worden verstrekt, omtrent*

*het beheer van de gegevens en omtrent het gebruik dat van de gegevens kan worden gemaakt;*

*c. regels gesteld omtrent het tijdstip waarop artikel 5.1, eerste lid, onderdeel c, of tweede lid, onderdeel f, van de Wet open overheid niet meer van toepassing is op deze gegevens.*

*6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op bescheiden en monsters.*

#### *Artikel 124*

*Onze Minister zendt aan de Europese Commissie ieder jaar een verslag met gegevens over:*

*a. de gebieden die voor het opsporen en winnen van koolwaterstoffen zijn vrijgegeven; b. de verleende vergunningen voor koolwaterstoffen; c. de houders van de verleende vergunningen voor koolwaterstoffen en de samenstelling van die houders; d. de geraamde reserves aan koolwaterstoffen.*

*2. Onze Minister zendt het in het eerste lid bedoelde verslag tevens aan de beide kamers der*

*Staten-Generaal en en geeft in de Staatscourant kennis van de terinzagelegging van het verslag.*

*Onze Minister zendt aan de Europese Commissie om de drie jaar een verslag over het register, bedoeld in artikel 31m, en andere door de Commissie opgevraagde informatie.*

#### *Artikel 125*

*Onze Minister zendt tweejaarlijks aan de beide kamers der Staten-Generaal een overzicht van aardgasactiviteiten.*



*Het overzicht bevat tenminste:*

*a. de aangevraagde, dan wel de verleende opsporings- en winningsvergunningen voorzover deze betrekking hebben op het opsporen of winnen van aardgas;*

*b. de opgespoorde aardgasvoorkomens waarbij wordt aangegeven: 1°. in welke vergunningsgebieden deze voorkomens zijn opgespoord en 2°. of uit deze voorkomens aardgas wordt gewonnen en zo niet, wanneer daarmee wordt*

*aangevangen; c. de omvang van de opgespoorde en overige aardgasreserves waarbij de aardgasreserves die*

*in geologisch of geografisch opzicht met elkaar samenhangen afzonderlijk worden vermeld; d. een raming van de winning van aardgas per vergunninggebied, dan wel gebieden die in*

*geologisch of geografisch opzicht met elkaar samenhangen over een periode van tien jaar,*

*aanvangend met het jaar waarin het overzicht aan de beide kamers der Staten-Generaal wordt gezonden;*

*e. de bestaande en toekomstige faciliteiten voor de ondergrondse opslag van aardgas; f. de winningsplannen, als bedoeld in artikel 34, die zijn ingediend en waarvoor de instemming*

*van Onze Minister is gegeven. Hoofdstuk 8. Toezicht, handhaving en retributies*

*§ 8.1. Het Staatstoezicht op de mijnen*

*Artikel 126*

*Er is een Staatstoezicht op de mijnen. Het Staatstoezicht op de mijnen ressorteert onder Onze Minister.*

*Aan het hoofd van het Staatstoezicht op de mijnen staat de inspecteur-generaal der mijnen.*

*Artikel 127*

*De inspecteur-generaal der mijnen heeft tot taak:*

*a. het uitoefenen van: 1°. het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gestelde regels, met uitzondering van het bij of krachtens artikel 52 en de hoofdstukken 5, 6 en 9 bepaalde met uitzondering van artikel 111; 2°. het toezicht op de naleving van de bij of krachtens een andere wet gestelde regels waarvoor ambtenaren van het Staatstoezicht op de mijnen zijn aangewezen als toezichthouders, en 3°. de taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 18.5a van de Omgevingswet; b. Onze Minister te adviseren bij besluiten die Onze Minister neemt inzake mijnbouw; c. risicobeoordelingen te toetsen voor advisering aan Onze Minister; d. onderzoek te doen verrichten, indien dat nodig is voor het toetsen van een risicobeoordeling; e. gevraagd en ongevraagd adviezen te verstrekken naar aanleiding van het toezicht op de naleving, de risicobeoordelingen en het onderzoek; f. het rapport inzake grote gevaren te beoordelen voor een instemming als bedoeld in de artikelen 45b, tweede lid, 45e, tweede lid, 45f, tweede lid en 45i, tweede lid; g. kennisgevingen, bedoeld in de artikelen 45m, 45n, 45o, 45p, te beoordelen; h. een mechanisme op te zetten voor vertrouwelijke melding van veiligheids- en milieukwesties met betrekking tot activiteiten die zien op de opsporing of winning van koolwaterstoffen en het onderzoeken van deze meldingen; i. regelmatig kennis, gegevens en ervaringen uit te wisselen met toezichthouders van andere lidstaten overeenkomstig artikel 27 van richtlijn 2013/30/EU; j. informatie uit te wisselen overeenkomstig artikel 23 van richtlijn 2013/30/EU; k. informatie te publiceren overeenkomstig artikel 24 van richtlijn 2013/30/EU.*

*2. De inspecteur-generaal der mijnen stelt na elke inspectie, verricht in het kader van paragraaf 3.2*

*een verslag op over de naleving van de voorschriften en de voorgeschreven maatregelen. Het verslag wordt ter kennis gebracht van de betrokken houder van een vergunning voor permanent opslaan van CO<sub>2</sub> of, indien de vergunning door meerdere personen wordt gehouden, een aangewezen persoon als bedoeld in artikel 22, en binnen twee maanden na de inspectie openbaar gemaakt.*

*De inspecteur-generaal der mijnen stelt bij een zwaar ongeval als bedoeld in artikel 33, een onderzoek in en dient een*

*samenvatting van de bevindingen in bij de Europese Commissie en Onze Minister.*

*De inspecteur-generaal der mijnen draagt er zorg voor dat de aanbevelingen naar aanleiding van de bevindingen, bedoeld in het derde lid, worden uitgevoerd, voor zover deze binnen diens bevoegdheid vallen.*

#### *Artikel 128*

*De inspecteur-generaal der mijnen brengt jaarlijks voor 1 mei aan Onze Minister verslag uit over de werkzaamheden van het Staatstoezicht op de mijnen in het afgelopen jaar. De inspecteur-generaal der mijnen kan voorzien in verslaglegging op andere momenten waarop de inspecteur-generaal dat nodig oordeelt.*

*De inspecteur-generaal der mijnen doet in het verslag de aanbevelingen die hij wenselijk acht met het oog op een doelmatige en voortvarende uitvoering in de toekomst van de in artikel 127 genoemde activiteiten.*

*Onze Minister zendt het verslag alsmede een schriftelijke reactie daarop aan de Staten-Generaal.*

*De inspecteur-generaal der mijnen dient jaarlijks voor een bij ministeriële regeling vast te stellen datum, aan Onze Minister een jaarplan in, waarin de plannen worden uitgewerkt voor een effectief toezicht gebaseerd op risicobeheer en waarin bijzondere aandacht wordt besteed aan de naleving van de verplichtingen, genoemd in § 4.1a.*

#### *Artikel 128a*

*Onze Minister geeft een aanwijzing aan de inspecteur-generaal der mijnen uitsluitend in schriftelijke vorm.*

*Onze Minister verleent geen mandaat voor het geven van een aanwijzing.*

*Een aanwijzing wordt door Onze Minister onverwijld aan de Staten-Generaal gezonden.*

*Onverminderd artikel 10:6 van de Algemene wet bestuursrecht en in afwijking van de artikelen 10:22, eerste lid, en 10:23 van de Algemene wet bestuursrecht ziet een bijzondere aanwijzing niet op:*

- a. het weerhouden van de inspecteur-generaal der mijnen om een specifiek onderzoek te verrichten of af te ronden;*
- b. de wijze waarop de inspecteur-generaal der mijnen een specifiek onderzoek verricht; c. iedere vorm van bevindingen, oordelen en adviezen van de inspecteur-generaal der mijnen.*

#### *Artikel 129*

*Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, met uitzondering van het bij of krachtens artikel 52 bepaalde, zijn belast de bij besluit van Onze Minister daartoe aangewezen ambtenaren van het Staatstoezicht op de mijnen, voorzover niet op grond van artikel 131 het toezicht aan anderen is opgedragen.*

*Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.*

#### *Artikel 130*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald in welke gevallen en op welke wijze de houder van een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25 dan wel degene die een verkenningsonderzoek uitvoert of voornemens is uit te voeren, wordt verplicht de in de artikelen 129 en 131 bedoelde ambtenaren bij de uitoefening van hun bevoegdheden:*

- a. met inbegrip van hun uitrusting, te vervoeren naar door deze ambtenaren aan te duiden plaatsen waar met gebruikmaking van de vergunning activiteiten worden of zullen worden uitgevoerd dan wel waar een verkenningsonderzoek wordt of zal worden uitgevoerd;*
- b. te voorzien van een verblijfplaats; c. te voorzien in maaltijden en andere benodigdheden.*

#### *§ 8.2. Toezicht in bepaalde gevallen*

#### *Artikel 131*

*Bij besluit van Onze Minister kunnen andere ambtenaren worden aangewezen die zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet met uitzondering van het bij of krachtens artikel 52 bepaalde, voorzover het toezicht bepaalde in het besluit aangegeven gevallen betreft.*

*Onze Minister wijst ambtenaren die onder een van Onze andere Ministers ressorteren niet aan, dan in overeenstemming met Onze Minister wie het aangaat.*

*Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.*

#### *Artikel 131a*

*Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens artikel 52 zijn binnen hun ambtsgebied belast de bij besluit van gedeputeerde staten aangewezen ambtenaren.*

*Gedeputeerde staten wijzen ambtenaren die niet onder hen ressorteren niet aan dan in overeenstemming met het bestuursorgaan onder wie de desbetreffende ambtenaren ressorteren.*

*Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in het provinciaal blad.*

### *§ 8.3. Handhaving*

#### *Artikel 132*

*De inspecteur-generaal der mijnen is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van de bij of krachtens deze wet gestelde verplichtingen, met uitzondering van de verplichtingen die bij of krachtens de artikelen 47, eerste lid, 48, eerste lid, en 52 en de hoofdstukken 5, 6 en 9, zijn gesteld met uitzondering van artikel 111, en is bevoegd tot uitoefening van de taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 18.5a van de Omgevingswet.*

### *§ 8.4. Retributie*

## Artikel 133

*Een aanvrager, een verzoeker, een exploitant van een productie-installatie, een eigenaar van een niet-productie-installatie, een eigenaar van een pijpleiding, een netbeheerder als bedoeld in artikel 1 van de Gaswet en een aanvrager of houder van een zoekgebied aardwarmte, van een startvergunning aardwarmte of een vervolgvergunning aardwarmte, zijn een vergoeding verschuldigd voor:*

*a. het door Onze Minister: 1°. op aanvraag verlenen, wijzigen of intrekken van een vergunning, ontheffing, instemming, maatwerkvoorschrift of toestemming; 2°. adviseren over of instemmen met activiteiten inzake een mijnbouwwerk, het beoordelen*

*van een melding of het beoordelen van gegevens en bescheiden die zijn verstrekt voor een activiteit inzake een mijnbouwwerk;*

*b. de door de inspecteur-generaal uit te voeren taken als bedoeld in artikel 127, eerste lid, onderdelen a tot en met g, met dien verstande dat een vergoeding niet in rekening wordt gebracht voor: 1°. advisering en onderzoek dat wordt uitgevoerd voor een ander doel dan een advies aan of*

*het toezicht op een besluit van Onze Minister, respectievelijk de inspecteur generaal der mijnen, over handelingen als bedoeld in onderdeel a, onder 1° en 2°;*

*2°. het vaststellen van een besluit als bedoeld in artikel 132. 2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de vergoeding.*

*De hoogte van de vergoeding wordt bij ministeriële regeling vastgesteld.*

*Onze Minister kan de verschuldigde bedragen invorderen bij dwangbevel. Titel 4.4, met uitzondering van de artikelen 4:85 en 4:95, van de Algemene wet bestuursrecht is, voor zover al niet van toepassing, van overeenkomstige toepassing.*

*Voor zover een door Onze Minister in rekening gebracht bedrag verplicht tot betaling van een geldsom, komt deze*

*geldsom toe aan de Staat der Nederlanden.*

## *Hoofdstuk 9. Waarborgfonds mijnbouwschade*

### *§ 9.1. Algemene bepalingen*

#### *Artikel 134*

*In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:*

*a. mijnbouwactiviteiten: activiteiten als bedoeld in de artikelen 1, onderdeel d tot en met i, en 51; b. mijnbouwondernemer: natuurlijke persoon of rechtspersoon die mijnbouwactiviteiten verricht; c. schadeadvies: advies van een door Onze Minister ingestelde commissie over het verband*

*tussen zaakschade die is opgetreden door bodembeweging die redelijkerwijs het gevolg kan zijn van mijnbouwactiviteiten en de mijnbouwactiviteiten, alsmede over de hoogte van het schadebedrag.*

*2. Dit hoofdstuk is van toepassing op mijnbouwondernemers voorzover deze mijnbouwactiviteiten verrichten aan de landzijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn.*

#### *Artikel 135*

*Er is een Waarborgfonds mijnbouwschade.*

*Het waarborgfonds bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te 's-Gravenhage.*

*Onze Minister is belast met het beheer van het waarborgfonds.*

*Het waarborgfonds ontvangt:*

*a. een door een mijnbouwondernemer jaarlijks verschuldigde bijdrage, op te leggen door Onze Minister, met inachtneming van bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels;*

*b. rentebaten die via het waarborgfonds zijn verkregen; c. het batig saldo van de laatstelijk afgesloten rekening van het waarborgfonds; d. andere inkomsten.*

*5. Bij algemene maatregel van bestuur worden in elk geval regels gesteld omtrent:*

*a. de maatstaf ter bepaling van de hoogte van de bijdrage, met inachtneming van: 1°. de omvang van de mijnbouwactiviteiten van een mijnbouwondernemer aan de landzijde*

*van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn, 2°. de hoogte van de schadevergoedingen die de vijf voorafgaande jaren ten laste van het*

*waarborgfonds zijn toegekend in verband met mijnbouwactiviteiten van de desbetreffende mijnbouwondernemer of diens rechtsvoorganger,*

*3°. de aard van de desbetreffende mijnbouwactiviteiten, en 4°. de in het waarborgfonds aanwezige baten in relatie tot de begrote uitgaven;*

*b. het tijdstip waarop de bijdrage verschuldigd wordt, en c. de verschuldigdheid van rente als de bijdrage op een later tijdstip op een ander bedrag wordt*

*vastgesteld. 6. Niet in het jaar van ontvangst bestede gelden blijven in het waarborgfonds.*

*Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent het vermogen van het*

*waarborgfonds, mede met inachtneming van het totale bedrag aan schadevergoedingen dat mijnbouwondernemers gedurende in elk geval de laatste vijf jaar voorafgaande aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet hebben betaald aan natuurlijke personen bij wie in die periode zaakschade is opgetreden als gevolg van door die mijnbouwondernemers verrichte mijnbouwactiviteiten.*

*Artikel 136*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de inrichting en de administratie van het waarborgfonds, alsmede het daarop uit te oefenen toezicht.*



*Onze Minister doet jaarlijks verslag aan beide kamers der Staten-Generaal omtrent het over het waarborgfonds gevoerde beheer.*

## *§ 9.2. Schadevergoeding bij insolventie*

### *Artikel 137*

*Onze Minister kent een natuurlijke persoon bij wie zaakschade is opgetreden als gevolg van mijnbouwactiviteiten op diens verzoek een schadevergoeding toe ten laste van het waarborgfonds, indien:*

- a. de betrokken mijnbouwondernemer failliet is verklaard, surséance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, of*
- b. de betrokken mijnbouwondernemer heeft opgehouden te bestaan of is overleden, en c. de schade niet reeds geheel of gedeeltelijk uit anderen hoofde is vergoed.*

### *Artikel 138*

*Indien zich een van de gebeurtenissen, genoemd in artikel 137, onderdeel a of b, voordoet, dient de persoon, bedoeld in de aanhef van dat artikel, een aanvraag voor een schadeadvies in:*

- a. uiterlijk drie maanden na het moment waarop de desbetreffende gebeurtenis zich heeft voorgedaan, of,*
- b. als hij op dat moment nog niet met de schade bekend kon zijn, binnen drie maanden na het moment waarop hij met de schade bekend is geworden of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn.*

### *Artikel 139*

*De persoon, bedoeld in artikel 137, dient zijn verzoek bij Onze Minister voor het waarborgfonds in uiterlijk drie maanden na ontvangst van het schadeadvies en overlegt daarbij in ieder geval dat advies.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de indiening en de behandeling van, alsmede de beslissing op het verzoek.*

### *§ 9.3. Voorschotten*

#### *Artikel 140*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 141*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

*Hoofdstuk 9a. Projectbesluit voor de aanleg of uitbreiding van mijnbouwwerken en pijpleidingen ten behoeve van de winning van koolwaterstoffen en de opslag van stoffen*

#### *Artikel 141a*

*Werken met een nationaal belang waarvoor Onze Minister in ieder geval een projectbesluit als bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet vaststelt, zijn de aanleg of uitbreiding van de volgende projecten:*

- a. een mijnbouwwerk ten behoeve van de opsporing of winning van koolwaterstoffen in of onder een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied als bedoeld in de Omgevingswet;*
- b. een mijnbouwwerk ten behoeve van de opslag van stoffen; c. pijpleidingen die uitsluitend of in hoofdzaak zijn bestemd voor het vervoer van delfstoffen*
- respectievelijk het vervoer van stoffen in verband met het opsporen of winnen van delfstoffen respectievelijk het opslaan van stoffen met behulp van een mijnbouwwerk als bedoeld in onderdeel a respectievelijk onderdeel b;*
- d. een mijnbouwwerk of pijpleidingen, voor zover het een project betreft voor olie of koolstofdioxide dat is opgenomen op de Unielijst van projecten van gemeenschappelijk belang, bedoeld in artikel 3, vierde lid, Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009 (PbEU 2013, L 115).*

*2. Artikel 16.7 van de Omgevingswet is van toepassing op de coördinatie van besluiten ter uitvoering van projectbesluiten als bedoeld in het eerste lid.*

*Onze Minister kan in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Milieu besluiten tot toepassing van de procedure, bedoeld in het eerste lid, aanhef, voor de aanleg of de uitbreiding van een mijnbouwwerk ten behoeve van de opsporing of winning van koolwaterstoffen in of onder andere gebieden dan bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, indien:*

- a. een gebied niet geheel is uitgesloten van de opsporing of winning van koolwaterstoffen bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel e,*
- b. een belang als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel f, zich niet tegen aanleg of uitbreiding in dat gebied verzet,*
- c. het desbetreffende gebied niet geheel of ten dele is gelegen binnen de op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone,*
- d. het desbetreffende gebied niet geheel of ten dele is gelegen binnen de Waddenzee als aangewezen krachtens de Wet ruimtelijke ordening of op de Waddeneilanden, en*
- e. het desbetreffende gebied niet geheel of ten dele is gelegen binnen het gebied dat op grond van de Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld (Trb. 1973, 155) is aangewezen als werelderfgoedgebied Waddenzee.*

*4. Voor projecten als bedoeld in het eerste lid, onder d, stelt Onze Minister, in overeenstemming met*

*Onze Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, een handleiding vast als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de verordening, bedoeld in dat lid.*

*Artikel 141b*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

*Artikel 141c*

*[Vervallen per 01-01-2024]*

*Hoofdstuk 10. Rechtsbescherming*

*Artikel 142*

*Ten aanzien van een besluit omtrent instemming met een winningsplan is hoofdstuk 20 van de Wet milieubeheer van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat artikel 20.3 van de Wet milieubeheer niet van toepassing is op een winningsplan voor zover het winnen van delfstoffen geschiedt vanuit een voorkomen dat is gelegen aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op een besluit omtrent instemming met een winningsplan of opslagplan als bedoeld in artikel 39, eerste lid. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op een besluit omtrent instemming met een winningsplan of opslagplan als bedoeld in artikel 39, eerste lid.*

*Op het beroep tegen besluiten op grond van de afdelingen 5.1.1, 5.1.2, 5.3, 5.4 en 5.5 is hoofdstuk V, afdelingen 2 en 4, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen van overeenkomstige toepassing.*

## *Hoofdstuk 11. Overgangsbepalingen*

### *Artikel 143*

*Als opsporingsvergunning wordt beschouwd:*

*a. een vergunning verleend krachtens artikel 2 van de Wet opsporing delfstoffen; b. een opsporingsvergunning verleend krachtens artikel 2 van de Mijnwet continentaal plat; c. een ontheffing verleend krachtens artikel 2 van de Mijnwet continentaal plat, indien deze*

*uitsluitend betrekking heeft op onderzoeken die kunnen leiden tot het aantonen van de aanwezigheid van delfstoffen.*

*2. Als winningsvergunning wordt beschouwd:*

*a. een concessie verleend krachtens artikel 5 van de wet van 21 april 1810 (Bulletin des Lois no. 285);*

*b. een aanwijzing van een mijn bij of krachtens de wet van 24 juni 1901, betreffende exploitatie van Staatswege van steenkolenmijnen in Limburg (Stb. 170), de wet van 18 juni 1918 tot ontginning van steenzout bij Buurse (Stb. 421) of de wet van 27 september 1920 tot uitbreiding van het Staatsmijnveld (Stb. 752);*

*c. een winningsvergunning verleend krachtens artikel 2 van de Mijnwet continentaal plat; d. een ontheffing verleend krachtens artikel 2 van de Mijnwet continentaal plat, indien deze*

*betrekking heeft of mede betrekking heeft op het winnen van delfstoffen. 3. De voorwaarden, beperkingen of voorschriften, verbonden aan een besluit als bedoeld in het*

*eerste lid, onderdelen a tot en met c, gaan gelden als aan de opsporingsvergunning verbonden beperkingen of voorschriften. De voorwaarden, beperkingen of voorschriften, verbonden aan een besluit als bedoeld in het tweede lid, onderdelen a tot en met d, gaan gelden als aan de winningsvergunning verbonden beperkingen of voorschriften.*

*In afwijking van artikel 3 is de houder van een vergunning die ingevolge het tweede lid, aanhef en onderdeel a of b, als een winningsvergunning wordt beschouwd, voor het tijdvak waarvoor de vergunning geldt eigenaar van de mijn waarop zij betrekking heeft. Als een overeenkomst met de vennootschap tot stand is gekomen als bedoeld in artikel 3, tweede lid, geldt dat tweede lid voor de vennootschap onverminderd, zodra de delfstoffen zijn gewonnen, tenzij in de overeenkomst een verdeling van de financiële opbrengst is overeengekomen.*

*Als mijnbouwmilieuvergunning wordt beschouwd:*

*a. een goedkeuring verleend overeenkomstig artikel 4.6 of 5.7 van de Regeling vergunningen en concessies delfstoffen Nederlands territorium 1996, of een soortgelijke goedkeuring op basis van voor de inwerkingtreding van die regeling verleende vergunningen of concessies;*

*b. een vergunning verleend krachtens artikel 30a van het Mijnreglement continentaal plat. 6. In afwijking van het vijfde lid wordt de goedkeuring of de vergunning die betrekking heeft op een*

*inrichting waarop bij de inwerkingtreding van deze wet hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer van toepassing is, niet beschouwd als een mijnbouwmilieuvergunning maar als een milieuvergunning als bedoeld in dat hoofdstuk. Deze milieuvergunning wordt, indien artikel 153, derde lid, op de inrichting van toepassing is, samen met de in dat lid bedoelde milieuvergunning als één milieuvergunning beschouwd.*

*De beperkingen of voorschriften die aan een goedkeuring of een vergunning als bedoeld in het vijfde lid zijn verbonden, gaan gelden als aan de mijnbouwmilieuvergunning of aan de milieuvergunning verbonden beperkingen of voorschriften.*

*Een houder van een winningsvergunning als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, die voor 1965 is verleend voor het winnen van koolwaterstoffen, die met toepassing van artikel 20, eerste lid, een deel van zijn vergunning op een ander wil*

*doen overgaan, dient in afwijking van artikel 20, tweede lid, tevens een aanvraag in tot afsplitsing van dat deel van die vergunning. Bij een afsplitsing wordt de vergunning uitsluitend gewijzigd door van het gebied waarop die vergunning betrekking heeft, af te splitsen een gebiedsdeel dat de vergunninghouder wil doen overgaan op een ander en wordt aan deze vergunninghouder voor het afgesplitste gebiedsdeel een winningsvergunning verleend die niet als een winningsvergunning als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, wordt beschouwd.*

*Aan de winningsvergunning voor het afgesplitste gebiedsdeel worden de beperkingen en voorschriften verbonden die zijn verbonden aan de winningsvergunning waarvan dat gebiedsdeel is afgesplitst, voor zover dit verenigbaar is met het bij en krachtens de wet bepaalde.*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over het afsplitsen van een winningsvergunning als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, die voor 1965 is verleend voor het winnen van koolwaterstoffen met betrekking tot de bepaling van het af te splitsen gebied en het aan de afsplitsing aanpassen van beperkingen die zijn gesteld of voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, mede met het oog op het planmatig beheer of gebruik van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen.*

*Een overeenkomst als bedoeld in artikel 147, eerste en tweede lid, blijft door een afsplitsing van een winningsvergunning, ongewijzigd in stand voor het gebied waarop de winningsvergunning waarvan een deel is afgesplitst betrekking heeft en vervalt voor het afgesplitste gebiedsdeel op het tijdstip dat de daarvoor verleende winningsvergunning in werking treedt.*

*Een afsplitsing van een winningsvergunning en een voor een afgesplitst gebiedsdeel verleende winningsvergunning, treden niet eerder in werking dan op het tijdstip waarop de voor het afgesplitste gebiedsdeel verleende winningsvergunning onherroepelijk op een ander overgaat.*

*Op een houder van een voor een afgesplitst gebiedsdeel verleende winningsvergunning, is ten aanzien van die vergunning het vierde lid van overeenkomstige toepassing en is paragraaf 5.2.3 niet van toepassing.*

## *Artikel 144*

*Als winningsplan als bedoeld in artikel 34 geldt een door Onze Minister goedgekeurd winningsplan als bedoeld in artikel 5.2 van de Regeling vergunningen koolwaterstoffen continentaal plat 1996.*

## *Artikel 145*

*Gedurende een in het tweede lid genoemde termijn kan na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet het winnen van delfstoffen zonder een in artikel 34 genoemd winningsplan worden voortgezet.*

*De termijn voor voortzetting van het winnen van delfstoffen is ten hoogste:*

*a. voorzover het betreft winning uit voorkomens in het continentaal plat of onder de territoriale zee gelegen aan de zeezijde van de in de bijlage bij deze wet vastgelegde lijn: zes maanden,*

*en b. voor ander dan onder a genoemd gebied: twaalf maanden.*

*3. Indien een houder van een andere dan in artikel 144 bedoelde winningsvergunning voor de afloop*

*van de voor hem geldende termijn een winningsplan als bedoeld in artikel 34 bij Onze Minister heeft ingediend en niet voor de afloop de beslissing van Onze Minister onherroepelijk vaststaat, kan de winning in elk geval worden voortgezet tot het laatstbedoelde tijdstip.*

## *Artikel 146*

*De beperkingen of voorschriften die op grond van artikel 143, derde lid, aan een vergunning zijn verbonden, gelden niet voorzover zij betreffen de betaling van een oppervlakterecht, een cijns of een aandeel in de winst in verband met het opsporen of het winnen van koolwaterstoffen. De eerste volzin is niet van toepassing op concessies die zijn verleend voor 1962. In dat geval is afdeling 5.1.1., met uitzondering van paragraaf 5.1.1.5., welke paragraaf van overeenkomstige toepassing is, niet van toepassing. De beperkingen en voorschriften gelden eveneens niet voorzover zij een uitkering aan gemeenten in verband met het winnen van koolwaterstoffen betreffen.*

*Onze Minister kan de beperkingen of voorschriften die op grond van artikel 143, derde of zevende lid, aan een vergunning*

*zijn verbonden, wijzigen of intrekken, voorzover over het onderwerp hiervan regels zijn gesteld ter bescherming van de door de beperkingen en voorschriften beschermde belangen.*

*Onze Minister kan ten aanzien van een opsporingsvergunning of een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143 die wordt gehouden door meer dan een natuurlijke persoon of rechtspersoon, de in artikel 22 bedoelde persoon aanwijzen. Zolang geen aanwijzing heeft plaatsgevonden wordt als de aangewezen persoon beschouwd degene die de feitelijke werkzaamheden verricht of daartoe opdracht verleent. In dat geval is artikel 22, achtste lid, tweede zin, niet van toepassing.*

*Paragraaf 5.2.3 is niet van toepassing op een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, tweede lid, behoudens toepassing van artikel 97b, tweede lid. Indien aan een vergunning als bedoeld in de eerste volzin het voorschrift is verbonden dat de in de vergunning aangewezen vennootschap verzet kan aantekenen tegen een besluit van de vergunninghouder, treedt artikel 97a voor dit voorschrift in de plaats. Indien toepassing is gegeven aan het slot van de eerste volzin en aan de desbetreffende winningsvergunning voorschriften zijn verbonden omtrent deelneming door een in die vergunning aangewezen vennootschap, vervallen op het tijdstip waarop de mijnbouwovereenkomst tot stand is gebracht en goedgekeurd die voorschriften en treedt de mijnbouwovereenkomst in de plaats van een op grond van die voorschriften gesloten overeenkomst van samenwerking.*

*Indien de vennootschap op grond van de aan een opsporingsvergunning als bedoeld in artikel 143, eerste lid, onderscheidenlijk een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, tweede lid, verbonden voorschriften een overeenkomst van samenwerking heeft gesloten met de houder van die vergunning, wordt de uitvoering van die overeenkomst aangemerkt als uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 82, eerste lid, onderdeel a, onderscheidenlijk de taak, bedoeld in artikel 82, eerste lid, onderdeel b.*

## *Artikel 147*

*Bepalingen in een overeenkomst die voor de inwerkingtreding van deze wet is gesloten tussen de staat en de houder van een opsporingsvergunning of een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143 of diens rechtsvoorganger, welke overeenkomst samenhangt met de in het eerste of tweede lid van dat artikel bedoelde besluiten, komen bij de inwerkingtreding van deze wet te vervallen voorzover zij in strijd zijn met deze wet.*



*In afwijking van het eerste lid blijven de bepalingen in stand voorzover de overeenkomst samenhangt met een besluit als bedoeld in artikel 143, tweede lid, dat is genomen voor 1962 en de bepalingen betrekking hebben op financiële afdrachten aan de staat, waaronder begrepen de*

*aansprakelijkheid voor die afdrachten.*

*Bepalingen in een overeenkomst die voor de inwerkingtreding van deze wet is gesloten omtrent onderling overleg bij het winnen van delfstoffen uit een voorkomen dat de grens van een vergunningsgebied overschrijdt, worden geacht te zijn gesloten op basis van artikel 42, tweede lid.*

*Bepalingen in een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid omtrent het verwijderen van mijnbouwinstallaties als bedoeld in artikel 44, voorzover deze installaties bij de inwerkingtreding van deze wet nog in gebruik zijn, komen bij de inwerkingtreding van deze wet te vervallen.*

#### *Artikel 148*

*In het geval dat een vergunning ingevolge artikel 143, tweede lid, onderdeel c, als een winningsvergunning wordt beschouwd en op grond van deze vergunning een vennootschap is opgericht als bedoeld in artikel 11, tweede lid, onderdeel a, van de Mijnwet continentaal plat, zoals deze luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, worden tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat gerekend:*

*a. mede de bedragen die ten goede komen aan de vennootschap; b. niet de bedragen die de houder van de winningsvergunning heeft ontvangen van de*

*vennootschap, als houder van aandelen of van winstbewijzen van die vennootschap. 2. In het geval, bedoeld in het eerste lid, worden tot het in artikel 66, eerste lid, bedoelde resultaat*

*gerekend:*

*a. mede de kosten die voor rekening komen van de vennootschap; b. niet de rente over het eigen vermogen van de*

vennootschap.

#### Artikel 149

*Indien de houder van een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143 of zijn rechtsvoorganger voor de inwerkingtreding van deze wet een overeenkomst met de staat heeft gesloten omtrent het opslaan van stoffen, waarvoor bij de inwerkingtreding van deze wet op grond van artikel 25 een vergunningsplicht geldt, verkrijgt de houder op dat moment van rechtswege een opslagvergunning.*

*Onze Minister stelt binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet de bij de vergunning behorende beperkingen en voorschriften vast. De beperkingen en voorschriften worden afgestemd op de in het eerste lid bedoelde overeenkomst. De overeenkomst vervalt op het tijdstip waarop de beperkingen en voorschriften onherroepelijk van kracht worden.*

*Artikel 26, derde lid, alsmede hoofdstuk 3a zijn niet van toepassing op de houder van een winningsvergunning als bedoeld in het eerste lid.*

#### Artikel 150

*Ten aanzien van een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, tweede lid, aanhef en onderdeel a of b, wordt artikel 21, eerste lid, onderdeel b, of artikel 32b slechts toegepast tegen vooraf verzekerde schadeloosstelling.*

*Een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, tweede lid, die in de plaats komt van een in dat lid bedoeld besluit dat is genomen voor 1 januari 1965, vervalt twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, indien gedurende vijf jaren voor die inwerkingtreding geen opsporing of winning heeft plaatsgevonden.*

*Het tweede lid geldt niet, indien de houder binnen de in dat lid bedoelde termijn van twee jaar aan Onze Minister kenbaar heeft gemaakt houder van de winningsvergunning te willen blijven.*

## Artikel 151

*Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld ten aanzien van opsporingsvergunningen, winningsvergunningen, milieuvergunningen of mijnbouwmilieuvergunningen als bedoeld in artikel 143 en ten aanzien van activiteiten die met gebruikmaking van die vergunningen worden verricht. De regels zijn gericht op een goede invoering van de wet ten aanzien van die vergunningen. De regels kunnen afwijken van de bij of krachtens de hoofdstukken 1 tot en met 5, 7 en 11 gestelde bepalingen, indien dit voor een goede invoering van de wet noodzakelijk is, gelet op de door die bepalingen beschermde belangen. Bij de maatregel worden in ieder geval regels gesteld omtrent het wijzigen of intrekken van beperkingen of voorschriften die op grond van artikel 143, derde of zevende lid, aan de vergunning zijn verbonden, voorzover over het onderwerp hiervan regels zijn gesteld ter bescherming van de door de beperkingen en voorschriften beschermde belangen.*

## Artikel 152

*Een voor de inwerkingtreding van deze wet ingediende aanvraag om een besluit als bedoeld in artikel 143, eerste lid, wordt beschouwd als een aanvraag om een opsporingsvergunning.*

*Een voor de inwerkingtreding van deze wet ingediende aanvraag om een besluit als bedoeld in artikel 143, tweede lid, wordt beschouwd als een aanvraag om een winningsvergunning.*

*Een voor de inwerkingtreding van deze wet ingediende aanvraag om een goedkeuring of een vergunning als bedoeld in artikel 143, vijfde lid, wordt beschouwd als een aanvraag om een mijnbouwmilieuvergunning of een milieuvergunning overeenkomstig de toedeling in artikel 143, vijfde en zesde lid.*

## Artikel 153

*Degene die bij de inwerkingtreding van deze wet een mijnbouwwerk in stand houdt, waarvoor voor dat tijdstip geen goedkeuring of vergunning als bedoeld in artikel 143, vijfde lid, noodzakelijk was en waarvoor op dat tijdstip het verbod, bedoeld in artikel 40, tweede lid, is gaan gelden, verkrijgt op dat tijdstip van rechtswege een mijnbouwmilieuvergunning voor het mijnbouwwerk.*

*Degene die bij de inwerkingtreding van deze wet een mijnbouwwerk in stand houdt, waarvoor voor dat tijdstip het in artikel 8.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer vervatte verbod niet gold noch een goedkeuring of vergunning als bedoeld in artikel 143, vijfde lid, noodzakelijk was en waarvoor het verbod op dat tijdstip is gaan gelden, verkrijgt op dat tijdstip van rechtswege een milieuvergunning als bedoeld in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer voor de desbetreffende inrichting.*

*Een vergunning als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer die van kracht was voor de inwerkingtreding van deze wet voor een inrichting waarop wat betreft het ondergrondse deel hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer niet van toepassing was op grond van artikel 22.1, eerste lid, onderdeel a, van die wet, wordt geacht vanaf dat tijdstip ook te zijn verleend voor het ondergrondse deel.*

*Aan de in het derde lid bedoelde vergunning zijn vanaf de inwerkingtreding van deze wet de voorschriften verbonden die voor dat tijdstip op grond van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming voor dit ondergrondse deel golden.*

#### *Artikel 154*

*Een veiligheidszone ingesteld krachtens artikel 27 van de Mijnwet continentaal plat, en een toestemming verleend krachtens artikel 28 van die wet, worden beschouwd als een veiligheidszone en een ontheffing als bedoeld in artikel 43.*

#### *Artikel 155*

*Op verplichtingen tot betaling van een geldsom die zijn ontstaan onder de werking van een van de in artikel 168 genoemde wetten, blijft na de inwerkingtreding van deze wet het recht van toepassing zoals dat op grond van die wetten gold op de dag voor de inwerkingtreding van deze wet.*

*In afwijking van het eerste lid is paragraaf 5.1.1.5. vanaf de inwerkingtreding van deze wet van overeenkomstige toepassing op de betaling van een bonus, een oppervlakterecht, een cijns of een aandeel in de winst op grond van de in artikel 168 genoemde wetten.*

#### *Artikel 156*

*Voor de toepassing van artikel 66, eerste lid, wordt tot het resultaat niet gerekend afschrijving op de koopsom ter zake van een voor de inwerkingtreding van deze wet overgenomen winningsvergunning, voorzover deze koopsom de door de overdrager van die vergunning nog niet reeds ten laste van een winst- en verliesrekening gebrachte kosten te boven gaat.*

#### *Artikel 157*

*Voorzover als gevolg van afschrijving op niet reeds ten laste van een andere winst- en verliesrekening gebrachte kosten, gemaakt voor de inwerkingtreding van deze wet en voordat de winningsvergunning is verleend, het resultaat van een geconsolideerde winst- en verliesrekening aan de zeezijde respectievelijk aan de landzijde negatief is, wordt voor de toepassing van artikel 66, tweede en derde lid, het resultaat van de geconsolideerde winst- en verliesrekening berekend alsof consolidatie slechts heeft plaatsgevonden van resultaten behaald aan de zeezijde respectievelijk aan de landzijde.*

#### *Artikel 158*

*Voor de toepassing van artikel 66, derde lid, op voor de inwerkingtreding van deze wet geleden verliezen, wordt het resultaat van de geconsolideerde winst- en verliesrekening, bedoeld in artikel 66, tweede lid, telkenjare berekend alsof consolidatie slechts heeft plaatsgevonden van resultaten behaald aan de zeezijde respectievelijk aan de landzijde.*

*Nog te compenseren voor de inwerkingtreding van deze wet geleden verliezen aan de zeezijde respectievelijk aan de landzijde, worden slechts verrekend met de over een der jaren na de inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig het eerste lid berekende geconsolideerde resultaten behaald aan de zeezijde respectievelijk aan de landzijde.*

*Indien het resultaat van de geconsolideerde winst- en verliesrekening, bedoeld in artikel 66, tweede lid, over een der jaren na de inwerkingtreding van deze wet negatief is, wordt dit verlies met inachtneming van de wettelijke termijn, bedoeld in artikel 20, tweede lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, slechts verrekend met het resultaat van de geconsolideerde winst- en verliesrekening, bedoeld in artikel 66, tweede lid, over een der jaren na de inwerkingtreding van deze wet.*

*Waar in dit artikel wordt gesproken over voor de inwerkingtreding van deze wet geleden verliezen wordt hieronder verstaan een negatief resultaat van een met inachtneming van de destijds toepasselijke voorschriften opgemaakte*

*winst- en verliesrekening over een voor de inwerkingtreding van deze wet gelegen boekjaar.*

#### *Artikel 159*

*In afwijking van artikel 69, derde lid, wordt het op het eerste boekjaar na inwerkingtreding van deze wet betrekking hebbende verrekenbare bedrag verkregen door het voor het boekjaar geldende tarief van de vennootschapsbelasting toe te passen op het saldo van:*

*a. het resultaat van de winst- en verliesrekening, met dien verstande dat daarbij artikel 68, derde lid, buiten beschouwing wordt gelaten,*

*b. vermeerderd respectievelijk verminderd met: 1°. de in voorafgaande boekjaren nog niet in een met inachtneming van de daarop*

*toepasselijke voorschriften opgemaakte winst- en verliesrekening opgenomen kosten respectievelijk opbrengsten, welke bij de vaststelling van de met het voor de inwerkingtreding van deze wet verschuldigd winstaandeel verrekenbare belasting reeds in aanmerking zijn genomen;*

*2°. de in voorafgaande boekjaren reeds in een met inachtneming van de daarop toepasselijke*

*voorschriften opgemaakte winst- en verliesrekening opgenomen opbrengsten respectievelijk kosten, welke bij de vaststelling van de met het voor de inwerkingtreding van deze wet verschuldigd winstaandeel verrekenbare belasting nog niet in aanmerking zijn genomen;*

*3°. de over voorafgaande boekjaren bij de vaststelling van de met het voor de inwerkingtreding van deze wet verschuldigd winstaandeel verrekenbare belasting reeds in aanmerking genomen bedragen aan winstaandeel, voorzover deze meer respectievelijk minder bedragen dan de over voorafgaande boekjaren te betalen bedragen aan winstaandeel;*

*c. verminderd met het over het boekjaar na toepassing van dit artikel te betalen bedrag aan winstaandeel.*

#### *Artikel 160*

*De overeenkomst, bedoeld in artikel 81, betreft slechts een aardgasvoorkomen als bedoeld in artikel IV van het koninklijk besluit van 27 januari 1967 tot uitvoering van artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat ten aanzien van opsporings- en winningsvergunningen voor of mede voor aardolie of aardgas (Stb. 24), indien de desbetreffende opsporingsvergunning een opsporingsvergunning is als bedoeld in artikel 143, die is verleend overeenkomstig het hiervoor genoemde koninklijke besluit.*

*De percentages, genoemd in de artikelen 88 en 90, bedragen 50 ten aanzien van de overeenkomst, bedoeld in die artikelen, indien de desbetreffende opsporingsvergunning een opsporingsvergunning is als bedoeld in artikel 143, die is verleend overeenkomstig het koninklijk besluit van 6 februari 1976, houdende uitvoering van artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat ten aanzien van opsporings- en winningsvergunningen voor of mede voor aardolie of aardgas (Stb. 102).*

#### *Artikel 161*

*Overeenkomsten die voor de inwerkingtreding van deze wet zijn gesloten tussen de door Onze Minister aangewezen naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de houder van een opsporingsvergunning voor het voor hun gezamenlijke rekening verrichten van opsporingswerkzaamheden zijn overeenkomsten als bedoeld in artikel 81, onderdeel d.*

#### *Artikel 162*

*De overeenkomst, bedoeld in artikel 89, betreft slechts een aardgasvoorkomen als bedoeld in artikel IV van het koninklijk besluit van 27 januari 1967 tot uitvoering van artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat ten aanzien van opsporings- en winningsvergunningen voor of mede voor aardolie of aardgas (Stb. 24), indien de desbetreffende winningsvergunning is verleend op grond van artikel 10, in aansluiting op een opsporingsvergunning als bedoeld in artikel 143, die een voortzetting is van een opsporingsvergunning die is verleend overeenkomstig het hiervoor genoemde koninklijk besluit.*

*De percentages, genoemd in de artikelen 94, 95 en 96, bedragen 50 ten aanzien van de overeenkomst, bedoeld in die artikelen, indien de desbetreffende winningsvergunning is verleend op grond van artikel 10, in aansluiting op een opsporingsvergunning als bedoeld in artikel 143, die een voortzetting is van een opsporingsvergunning die is verleend overeenkomstig het koninklijk besluit van 6 februari 1976, houdende uitvoering van artikel 12 van de Mijnwet continentaal plat ten aanzien van opsporings- en winningsvergunningen voor of mede voor aardolie of aardgas (Stb. 102).*

#### *Artikel 163*

*Bepalingen in een voor de inwerkingtreding van deze wet gesloten overeenkomst, waarbij een partij zich jegens de staat verbindt om borg te staan voor de betaling van een oppervlakterecht, een cijns of een aandeel in de winst door de*

*houder van een opsporingsvergunning of een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143 of diens rechtsvoorganger, blijven buiten toepassing voorzover zij*

*betrekking hebben op verplichtingen die zijn ontstaan op grond van deze wet.*

#### *Artikel 164*

*Voor de bepaling van een oppervlakterecht als bedoeld in paragraaf 5.1.1.2, met betrekking tot een opsporingsvergunning of een winningsvergunning als bedoeld in artikel 143, wordt de vergunning geacht van kracht te zijn op het tijdstip waarop het besluit, bedoeld in artikel 143, eerste of tweede lid, waarvoor deze vergunning in de plaats komt, van kracht was.*

*In een geval als bedoeld in het eerste lid wordt over het tijdvak vanaf de inwerkingtreding van deze wet tot de eerste 1 januari na de inwerkingtreding, het oppervlakterecht bepaald op een deel van het recht dat overeenkomstig paragraaf 5.1.1.2 vastgesteld zou worden over het jaar van inwerkingtreding. Dit deel wordt bepaald op het deel dat is toe te rekenen aan het tijdvak vanaf de inwerkingtreding tot de eerste 1 januari na de inwerkingtreding. Het recht is verschuldigd op 1 april na de inwerkingtreding.*

*In een geval als bedoeld in het tweede lid wordt op het verschuldigde recht in mindering gebracht een deel van het oppervlakterecht dat op grond van een van de in artikel 168 genoemde wetten verschuldigd is over een tijdvak dat doorloopt na de inwerkingtreding van deze wet. Dit deel wordt bepaald op het deel dat is toe te rekenen aan het tijdvak na de inwerkingtreding.*

#### *Artikel 165*

*De Mijnraad, ingesteld bij de wet van 1 mei 1970, houdende regeling betreffende de Mijnraad (Stb. 196), wordt beschouwd als de Mijnraad, bedoeld in artikel 105. De besluiten die zijn genomen op grond van die wet gaan gelden als de overeenkomstige besluiten op grond van paragraaf 6.1.*

#### *Artikel 166*

*De bijdrage, bedoeld in artikel 135, vierde lid, onderdeel a, is voor het eerst verschuldigd in het jaar dat volgt op het jaar van inwerkingtreding van deze wet.*



## *Artikel 167*

*Ten aanzien van de mogelijkheid om bezwaar te maken of beroep in te stellen tegen een besluit dat is genomen op grond van een van de in artikel 168 genoemde wetten, blijft het recht van toepassing zoals dat gold voor de inwerkingtreding van deze wet.*

*Ten aanzien van de behandeling van bezwaar of beroep dat is gemaakt of ingesteld tegen een besluit dat is genomen op grond van een van de in artikel 168 genoemde wetten, blijft het recht van toepassing zoals dat gold voor de inwerkingtreding van deze wet.*

## *Artikel 167a*

*De wijziging van de artikelen 18 en 21 van deze wet bij wet van 21 december 2016, houdende wijziging van de Mijnbouwwet (versterking veiligheidsbelang mijnbouw en regie opsporings-, winnings- en opslagvergunningen) (Stb. 2016, 554), heeft geen gevolgen voor de houder van een winningsvergunning of een opslagvergunning, aan wie een instemming met het winningsplan als bedoeld in artikel 34, derde lid, respectievelijk een plan als bedoeld in artikel 39, eerste lid, is verleend voor de datum van inwerkingtreding van die wijziging.*

*In afwijking van het eerste lid kan Onze Minister een instemming met het winningsplan geheel of gedeeltelijk intrekken of wijzigen na de datum van inwerkingtreding van dit artikel, indien dit wordt gerechtvaardigd door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten om reden van het belang van:*

*1°. de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan of*

*2°. het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het*

*opslaan van stoffen. 3. Indien toepassing is gegeven aan het tweede lid, geldt het eerste lid niet.*

## *Artikel 167b*

*De wijziging van de bijlage bij deze wet bij wet van 21 december 2016, houdende wijziging van de Mijnbouwwet (versterking veiligheidsbelang mijnbouw en regie opsporings-, winnings- en opslagvergunningen) (Stb. 2016, 554), heeft geen gevolgen voor de houder van een vergunning, die voor de datum van inwerkingtreding van die wijziging is verleend.*

#### *Artikel 167c*

*[Vervallen per 01-05-2024]*

#### *Artikel 167d*

*Betalingen gedaan op grond van de tussen de Staat en de houder van de winningsvergunning Groningen op 28 september 2018 gesloten overeenkomst, die gelijk zijn aan de heffingen die de houder van de winningsvergunning Groningen verschuldigd is op grond van paragrafen 5.1.1.2 tot en met 5.1.1.4 van deze wet worden gezien als betalingen gedaan op grond van deze paragrafen. Afdeling 5.1.1. van deze wet is van overeenkomstige toepassing op deze betalingen.*

#### *Artikel 167e*

*Onverminderd een op 1 januari 2003 krachtens een overgangsrechtelijke bepaling geldende verplichting tot het verwijderen van mijnbouwwerken of het verwijderen dan wel schoon en veilig achterlaten van kabels en pijpleidingen zijn de artikelen 44 en 45 van toepassing op mijnbouwwerken, respectievelijk kabels en pijpleidingen, die op of na 1 januari 2003 buiten werking zijn gesteld.*

*In afwijking van artikel 44, derde lid, kan Onze Minister gedurende vier jaar na de inwerkingtreding van dat artikel de termijn van een jaar, bedoeld in artikel 44, derde lid, verlengen met overeenkomstige toepassing van artikel 44b, derde lid, met dien verstande dat de termijn niet verder wordt verlengd dan tot vijf jaar na de inwerkingtreding van dat artikel.*

#### *Artikel 167f*

*Een aanvraag voor een opsporingsvergunning voor aardwarmte wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een aanvraag voor een toewijzing zoekgebied aardwarmte. Indien over een aanvraag voor een opsporingsvergunning voor aardwarmte al adviezen zijn ingewonnen, worden niet opnieuw adviezen ingewonnen.*

#### *Artikel 167g*

*Een opsporingsvergunning voor aardwarmte wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een toewijzing zoekgebied aardwarmte. De resterende looptijd van de opsporingsvergunning aardwarmte wordt geacht de looptijd van de toewijzing zoekgebied aardwarmte te zijn.*

#### *Artikel 167h*

*Een aanvraag voor een winningsvergunning voor aardwarmte en een verzoek om instemming met een winningsplan door een houder van een opsporingsvergunning voor aardwarmte wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een aanvraag om een startvergunning aardwarmte. Indien over een aanvraag voor een winningsvergunning voor aardwarmte en over het verzoek om instemming met een winningsplan voor aardwarmte al adviezen zijn ingewonnen of de procedure, bedoeld in Afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht is gevolgd, worden niet opnieuw adviezen ingewonnen of wordt niet opnieuw de procedure, bedoeld in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.*

*Het verbod om aardwarmte op te sporen zonder startvergunning aardwarmte, bedoeld in artikel 24b, geldt niet voor de houder van een opsporingsvergunning voor aardwarmte, bedoeld in het eerste lid, met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a, zolang de aanvraag om een startvergunning, bedoeld in het eerste lid, in behandeling is.*

#### *Artikel 167i*

*Een winningsvergunning voor aardwarmte afgegeven voor 1 januari 2020 waarvoor nog geen instemming met een winningsplan is verleend, wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een startvergunning aardwarmte.*

*Een verzoek om instemming met een winningsplan door een houder van een winningsvergunning voor aardwarmte afgegeven voor 1 januari 2020, wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een aanvraag voor een vervolvergunning aardwarmte. Indien over een verzoek om instemming met een winningsplan voor aardwarmte al adviezen zijn ingewonnen of de procedure, bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is gevolgd, worden niet opnieuw adviezen ingewonnen of wordt niet opnieuw de procedure, bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.*

*De houder van de in het eerste lid bedoelde winningsvergunning voor aardwarmte is verplicht binnen twee jaar een aanvraag om een vervolvergunning aardwarmte in te dienen. Na het verstrijken van deze termijn, vervalt de winningsvergunning aardwarmte. Onze Minister kan deze termijn op aanvraag van de houder van de in het eerste lid bedoelde winningsvergunning voor aardwarmte eenmaal met een jaar verlengen.*

#### *Artikel 167j*

*Een winningsvergunning aardwarmte afgegeven voor 1 januari 2020 waarvoor een instemming met een winningsplan aardwarmte is verleend, wordt met inbegrip van de instemming met het winningsplan en de daaraan verbonden voorwaarden en beperkingen met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een vervolvergunning aardwarmte. De resterende looptijd van de winningsvergunning aardwarmte, of, indien dat korter is, de resterende looptijd van de instemming met het winningsplan, wordt geacht de looptijd van de vervolvergunning aardwarmte te zijn.*

#### *Artikel 167k*

*Een winningsvergunning aardwarmte afgegeven na 1 januari 2020 waarvoor een instemming met een winningsplan aardwarmte is verleend, wordt met inbegrip van de instemming met het winningsplan en de daaraan verbonden voorwaarden en beperkingen met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een startvergunning aardwarmte. De resterende looptijd van de winningsvergunning aardwarmte of, indien dat korter is, de resterende looptijd van de instemming met het winningsplan, wordt geacht de looptijd van de startvergunning aardwarmte te zijn.*

#### *Artikel 167l*

*Een aanvraag voor het nemen van een besluit omtrent een vergunning voor het opsporen of winnen van aardwarmte in het kader van het verkrijgen van gegevens voor zuiver wetenschappelijk onderzoek of voor het door de centrale overheid te voeren beleid als bedoeld in artikel 24, wordt met ingang van de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk 2a beschouwd als een aanvraag voor het nemen van een besluit omtrent een vergunning als bedoeld in artikel 24c.*

#### *Artikel 167m*

*De Mijnbouwwet zoals die luidde onmiddellijk voor inwerkingtreding van dit hoofdstuk 2a, blijft van toepassing op besluiten die zijn genomen voor inwerkingtreding van hoofdstuk 2a en die nog niet onherroepelijk zijn.*

## *Artikel 167n*

*Artikel 86a geldt uitsluitend voor een houder van een toewijzing zoekgebied aardwarmte, die is verleend op basis van artikel 24d.*

## *Artikel 167o*

*Het bepaalde bij of krachtens paragraaf 6.2 en artikel 139 eerste lid, zoals deze luidde voor de inwerkingtreding van artikel II, onderdeel H, van de Wet van 17 april 2024, houdende wijziging van de Gaswet en de Mijnbouwwet in verband met de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld (Stb. 2024, 95), blijft van toepassing op adviezen die voorafgaand aan het moment van die inwerkingtreding aan de Technische commissie bodembeweging zijn gevraagd.*

## *Artikel 167p*

*Artikel 36, eerste lid, aanhef en onderdeel e, is niet van toepassing op een winningsplan dat voor de datum van inwerkingtreding van dat onderdeel is ingediend.*

*Artikel 36, vierde en vijfde lid, is niet van toepassing op een winningsplan, een gewijzigd winningsplan of een geactualiseerd winningsplan dat door de houder van een winningsvergunning op grond van artikel 34 bij Onze Minister is ingediend en waarmee nog niet is ingestemd voor de datum van inwerkingtreding van die artikelleden.*

## *Hoofdstuk 12. Intrekking en wijziging van enige wetten*

### *§ 12.1. Ministerie van Economische Zaken*

## *Artikel 168*

*De volgende wetten worden ingetrokken:*

*a. de wet van 21 april 1810 (Bulletin des Lois no. 285); b. de wet van 24 juni 1901, betreffende exploitatie van Staatswege van steenkolenmijnen in*

*Limburg (Stb. 170); c. de wet van 23 maart 1918, tot tijdelijke ontginning van bruinkolen zonder concessie (Stb. 168); d. de wet van 6 maart 1915, houdende bepaling betreffende het gebruik van grond voor*

*mijnontginning (Stb. 141); e. de wet van 18 juni 1918 tot ontginning van steenzout bij Buurse (Stb. 421); f. de wet van 27*

*september 1920 tot uitbreiding van het Staatsmijnveld (Stb. 752); g. de wet van 17 maart 1923, betreffende afstand van een gedeelte van voor ontginning van*

*Staatswege gereserveerde terreinen (Stb. 102); h. de wet van 20 juni 1924, betreffende opsporing van delfstoffen (Stb. 307); i. de wet van 29 juni 1925, houdende bijzondere regeling voor het verleen van mijnconcessiën*

*(Stb. 287); j. de wet van 1 mei 1970, houdende regeling betreffende de Mijnraad (Stb. 196); k. de wet van 30 oktober 1997 tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet op de*

*gevaarlijke werktuigen in verband met uitbreiding van het toepassingsgebied tot de mijnbouwsector (Stb. 536);*

*l. de Mijnwet 1903; m. de Mijnwet continentaal plat; n. de Wet opsporing delfstoffen.*

#### *Artikel 169*

*[Wijzig de Gaswet.]*

#### *Artikel 170*

*[Wijzig de Wet aardgasprijzen.]*

#### *Artikel 171*

*[Wijzig de Wet goedkeuring en uitvoering Markham-overeenkomst.]*

### *§ 12.2. Ministerie van Verkeer en Waterstaat*

#### *Artikel 172*

*[Wijzig de Grondwaterwet.]*

#### *Artikel 173*

*[Wijzig de Ontgrondingenwet.]*

#### *Artikel 174*

*[Wijzig de Telecommunicatiewet.]*

#### *Artikel 175*

*[Wijzig de Wet luchtvaart.]*

*§ 12.3. Ministerie van Justitie*

*Artikel 176*

*[Wijzig Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek.]*

*Artikel 177*

*[Wijzig Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.]*

*Artikel 178*

*[Wijzig de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek.]*

*Artikel 179*

*[Wijzig de Wet op de economische delicten.]*

*§ 12.4. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

*Artikel 180*

*[Wijzig de Wet bodembescherming.]*

*Artikel 181*

*[Wijzig de Kernenergiewet.]*

*Artikel 182*

*[Wijzig de Wet explosieven voor civiel gebruik.]*

*Artikel 183*

*[Wijzig de Wet milieubeheer.]*

*§ 12.5. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid*

*Artikel 184*

*[Wijzigt de Arbeidsomstandighedenwet 1998.]*

*Artikel 185*

*[Wijzigt de Arbeidstijdenwet.]*

*Artikel 186*

*[Wijzigt de Stoomwet.]*

*Artikel 187*

*[Wijzigt de Wet arbeid mijnbouw Noordzee.]*

*Artikel 188*

*[Wijzigt de Wet op de Gevaarlijke werktuigen.]*

*Hoofdstuk 13. Slotbepalingen*

*Artikel 189*

*[Vervallen per 01-08-2008]*

*Artikel 190*

*Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen ter uitvoering van een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie regels worden gesteld omtrent mijnbouw en met mijnbouw verwante activiteiten.*

*Artikel 191*

*Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.*

*Artikel 192*

*Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.*

*Artikel 193*



*Deze wet wordt aangehaald als: Mijnbouwwet.*

*Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.*

*Gegeven te 's-Gravenhage, 31 oktober 2002*

*Beatrix*

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, J. G. Wijn*

*Uitgegeven de veertiende november 2002*

*De Minister van Justitie,*

*J. P. H. Donner*

*Bijlage bij de artikelen 31d, 41, 45b, 45e, 46, 54, 134, 135, 142 en 145*

*De lijn, bedoeld in de artikelen 31d, tweede lid, 41, derde lid, 45b, tweede lid, 45e, tweede lid, 46, vijfde lid, 54, onderdelen d en e, 134, tweede lid, 135, vijfde lid, onderdeel a, onder 1°, 142, eerste lid, en 145, tweede lid, onderdeel a, is de lijn, gevormd door de bogen van grootcirkels in de volgorde tussen de punten, bedoeld op de kaart die in de tabel zijn uitgedrukt in geografische coördinaten berekend volgens het European Terrestrial Reference System 1989, bedoeld in bijlage II, onder 1.2, van Verordening (EU) nr. 1089/2010 van de Commissie van 23 november 2010 ter uitvoering van Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de interoperabiliteit van verzamelingen ruimtelijke gegevens en van diensten met betrekking tot ruimtelijke gegevens (PbEU 2010, L 323):*

*Puntnummer X-geografisch Y-geografisch*

*I 51° 26'.04 N 003° 18'.44 E*

*II 51° 29'.26 N 003° 19'.92 E*

*III 51° 29'.95 N 003° 20'.24 E*

*IV 51° 35'.55 N 003° 23'.24 E*

*V 51° 36'.98 N 003° 27'.15 E*

*VI 51° 39'.95 N 003° 30'.53 E*

VII 51° 44'.15 N 003° 35'.32 E

VIII 51° 47'.27 N 003° 39'.92 E

IX 51° 49'.95 N 003° 43'.28 E

X 51° 52'.39 N 003° 49'.56 E

XI 51° 59'.96 N 003° 53'.98 E

XII 52° 02'.28 N 003° 59'.92 E

XIII 52° 02'.52 N 004° 04'.45 E

XIV 52° 09'.95 N 004° 14'.74 E

XV 52° 14'.49 N 004° 19'.92 E

XVI 52° 19'.95 N 004° 24'.14 E

XVII 52° 25'.73 N 004° 28'.24 E

XVIII 52° 28'.54 N 004° 27'.16 E

XIX 52° 29'.95 N 004° 29'.26 E

XX 52° 30'.86 N 004° 30'.60 E

XXI 52° 39'.95 N 004° 32'.86 E

XXII 52° 44'.15 N 004° 33'.62 E

XXIII 52° 49'.95 N 004° 36'.16 E

XXIV 52° 53'.95 N 004° 37'.92 E

XXV 52° 57'.07 N 004° 34'.56 E

XXVI 52° 59'.96 N 004° 34'.58 E

XXVII 53° 01'.90 N 004° 37'.64 E

XXVIII 53° 06'.45 N 004° 39'.92 E

XXIX 53° 09'.95 N 004° 43'.62 E

XXX 53° 16'.15 N 004° 48'.95 E

XXXI 53° 19'.27 N 004° 56'.12 E

XXXII 53° 19'.95 N 004° 58'.90 E

XXXIII 53° 20'.20 N 004° 59'.92 E

XXXIV 53° 24'.01 N 005° 03'.51 E

XXXV 53° 25'.16 N 005° 08'.02 E

XXXVI 53° 27'.61 N 005° 19'.92 E

XXXVII 53° 29'.96 N 005° 31'.42 E

XXXVIII 53° 32'.10 N 005° 39'.92 E

XXXIX 53° 30'.72 N 005° 45'.21 E

XXXX 53° 31'.51 N 005° 59'.92 E

XXXXI 53° 33'.56 N 006° 15'.95 E

XXXXII 53° 34'.78 N 006° 19'.92 E

XXXXIII 53° 36'.26 N 006° 24'.76 E